

**Kaupade
loomuliku
kao
normid**

~~22955A~~

T 679.8
K 205

A - 31059

Eesti Tarbijate Kooperatiivide Vabariiklik Liit

KAUPADE LOOMULIKU KAO NORMID

Tallinn 1970

679.8

22307
3003

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

2

Käesolevasse väljaandesse on koondatud ETKVL-i süsteemis kehtivad käsikirjad, määrused ja juhendid kaupade loomuliku kao normide alal. Ära on toodud loomuliku kao normid, mida rakendatakse jae- ja hulgikaubanduse ning toitlustusettevõtetes ja transpordis. Rida kaonorme (liha, kala, värsked köögi- ja puuvili jt.) on rakendatavad ka varumis- ja teistes ettevõtetes.

Väljaandesse ei ole võetud NSV Liidu Rahvamajanduse Nõukogu poolt 11. jaanuaril 1964 nr. I-2 all kinnitatud "Liha ja lihatoodete ajutisi loomuliku kao norme termilisel töötlemisel ja külmoones säilitamisel", kuna need normid on ajutised ja nende kehtivust on pikendatud väljatöötamisel olevate normide ilmumiseni.

Kaupade loomuliku kao normid on piirnormid ja neid rakendatakse ettevõtetes ainult sel juhul, kui inventuuriga on avastatud tegelik kaupade puudujääk. Kaupade purunemist ja kadu transpordil võib maha kirjutada loomuliku kao normide piires ainult aktide alusel (kauba rikkemise, purunemise või puudujäägi kohta).

Eesrindlike ettevõtete tööpraktika näitab, et võrreldes normidega on võimalik kaupade loomuliku kao suurust tunduvalt vähendada. Seda on saavutatud saabuvate kaupade kvaliteedi täpse kontrollimisega, paremate säilitustingimuste loomisega ning kaupade hoolika vastuvõtu, säilitamise ja väljastamisega.

Kaubandus- ja teiste töötajate ülesandeks on vähendada kaupade loomuliku kadu, millega säästetakse rahvamajandusele tuhandete rublade eest kaupu.

Koostaja

I. Toidukaupade loomuliku kao normid

TOIDUKAUPADE, VÄRSKE KARTULI, KÖÖGI- JA PUUVILJA LOOMULIKU KAO NORMIDE KINNITAMISEST

(Väljavõte NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjast nr.
130 15. augustist 1967)

1. Kinnitada ja kehtestada 1. jaanuarist 1968 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi korraldusel Kaubanduse ja Ühiskondliku Toitlustamise Teadusliku Uurimise Instituudi poolt Ukraina Kaubanduse ja Ühiskondliku Toitlustamise Teadusliku Uurimise Instituudi ning Nõukogude Kaubanduse Kaugõppe Instituudi osavõtul väljatöötatud ja NSV Liidu Rahandusministeeriumiga kooskõlastatud loomuliku kao normid:

a) toidukaupadele linna ja maa jaekaubandusvõrgus ning säilitamisel linna ja maa jaekaubanduse ning toitlustusettevõtete ladudes ja baasides, samuti juhend nende normide rakendamiseks vastavalt lisadele 1, 2, 3 ja 4;

b) värsele kartulile, köögi- ja puuviljadele nende lühiajalisel säilitamisel mitmesugust tüüpi ladudes ja baasides ning varumispunktides, samuti juhend nende normide rakendamiseks vastavalt lisadele 5 ja 6.

3. Kohaldada linna ja maa jaekaubandusvõrgule kehtestatud loomuliku kao norme toitlustusettevõtetes realiseeritavale leivale ning einelaudadest tarbijatele väljastatavatele vorsttoodetele, juustudele ja teistele kaupadele.

Vastavate toitlustusettevõtete juhatajatel jaotada leiva loomuliku kao normid ladude, einelaudade ja leivalõikajate vahel.

Lugeda kehtetuks:

- NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi 1936.a. 27. novembri määrus nr. 1447 "Loomuliku kao normidest varajase ja suvise värse aedvilja lühiajalisel säilitamisel vastuvõtu-mahalaadimisbaasides ja hulгибаasides";

- NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi 1940.a. 12. augusti käskkiri nr. 409 "Värse köögi- ja puuviljade loomuliku kao normidest nende lühiajalisel hoidmisel varumis-(ümberlaadimis-)punktides varumiskohtades";

- NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi 1940.a. 4. septembri käskkiri nr. 457 "Aedviljade ajutistest loomuliku kao normidest nen-

de lühiajalisel hoidmisel kaubanduslikes väikehulgibaasides, baasladudes ja toitlustusettevõtete laoruumides";

- NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi 1942.a. 9. juuli käskkiri nr. 184 "Toidukaupade loomuliku kao normidest väikehulgibaasides säilitamisel ja väljastamisel" NSV Liidu Kaubandusministeeriumi 1954.a. 5. juuli käskkirjaga nr.789 mittemuudetud osas, välja arvatud normid loomasöötadele;

- NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi 1942.a. 20. aprilli käskkiri nr. 75 "Toidukaupade loomuliku kao normidest linna ja maa jaekaubanduses ning säilitamisel ladudes ja baasides, auto-hobuveudel ja lihasaaduste transiit-(ring)-vedudel" NSV Liidu Kaubandusministeeriumi 1954.a. 5. juuli käskkirjaga nr.789 mittemuudetud osas, välja arvatud söödateravilja, loomasööda, petrooleumi ja vedelseebi normid;

- NSV Liidu kaubandusministri 1954.a. 5. juuli käskkiri nr. 789 "Toidukaupade loomuliku kao normide vähendamisest jaekaubandusvõrgus, jaekaubandusorganisatsioonide ladudes, tööstusettevõtteis ja ladudes, välja arvatud lisad 3, 4, 7 ja 8.

Lisa 1

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr. 130 15.augustist
1967

Toidukaupade loomuliku kao normid linna ja
maa jaekaubandusvõrgus

Kauba nimetus	Kaonormid %-des			
	Külmal aasta- ajal kõigile kauplustele, soojal aasta- ajal külmutus- vahenditega kauplustele		Soojal aastaajal külmutusvahendi- teta kauplustele	
	I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon
1	2	3	4	5
Liha ja lihasaadused				
Külmutatud liha:				
a) looma-, lamba-, hobuse-, pühvli-, põdra- ja kit- seliha	0,55	0,65	0,80	0,90
b) sealih	0,50	0,60	0,75	0,80
c) metsloomade liha: metssea-, džeirani jt. liha	0,70	0,75	0,85	0,90
Jahutatud liha:				
a) looma-, lamba-, hobuse-, pühvli-, põdra- ja kit- seliha	0,85	0,90	0,90	1,00
b) sealih	0,70	0,75	0,80	0,85
c) metsloomade liha: metssea-, džeirani jt. liha	0,85	0,90	0,90	1,00
Jahtunud liha:				
a) looma-, lamba-, hobuse-, pühvli-, põdra- ja kit- seliha	1,10	1,10	1,15	1,20
b) sealih	0,85	0,85	1,00	1,05
c) metsloomade liha: metssea-, džeirani jt. liha	1,15	1,15	1,20	1,25

1	2	3	4	5
Külmutatud kodulinnud ja küülikud:				
a) kanad ja küülikud	0,25	0,30	0,40	0,55
b) haned, pardid, kalkunid jt.	0,40	0,50	0,60	0,65
Jahutatud kodulinnud ja küülikud:				
a) kanad ja küülikud	0,45	0,55	0,60	0,65
b) haned, pardid, kalkunid jt.	0,60	0,65	0,70	0,75
Jahtunud kodulinnud ja küülikud:				
a) kanad ja küülikud	0,80	0,90	0,95	1,00
b) haned, pardid, kalkunid jt.	0,95	1,00	1,05	1,10
Jalad ja toidukondid	0,40	0,45	0,50	0,55
Jahutatud ja külmutatud pead	0,60	0,70	1,00	1,10
Muud subproduktid:				
a) külmutatud	0,55	0,65	0,70	0,80
b) jahutatud	2,00	2,10	2,25	2,50
c) jahtunud	2,20	2,20	2,60	2,85
d) suitsutatud	0,70	0,80	0,90	1,00
Viinerid toorelt	0,90	1,00	1,10	1,20
Kaaluga müüdavad poolfabrikaadid	0,45	0,50	-	-
Suitsutatud looma- ja lambaliha	0,40	0,40	0,55	0,60
Sulatatud rasv	0,25	0,30	0,30	0,35
Toorrasv:				
a) külmutatud	0,20	0,25	0,25	0,30
b) jahutatud	0,40	0,50	0,60	0,70
Soolaliha	0,60	0,70	0,80	0,90
Kaaluga müüdavad jahtunud ja jahutatud lihast kulinaartooted:				
süüdid, salatid, praetud ja keedetud liha, linnud ja subproduktid, pasteedid, pelmeenid, täidetud (farsitud) tooted (kanad, pardid, haned jt.), rulaad linnulihast ja subproduktidest jm.	0,45	0,50	-	-

1	2	3	4	5
Vorsttooted:				
Keeduvorstid, täidetud (farsi- tud) sültvorstid ja lihaleivad	0,80	0,85	0,85	1,05
Liha-taimesed vorstid, verivors- tid, maksavorstid ja pasteedid	0,85	0,90	-	-
Viinerid ja sardellid	0,90	0,95	1,00	1,20
Poolsuitsuvorstid	0,64	0,70	0,80	0,85
Toorsuitsu-(täissuitsu-)vorstid	0,20	0,25	0,30	0,40
Suvised suitsuvorstid	0,55	0,65	0,65	0,70
Loomakeel pekiga	0,50	0,60	0,60	0,65
Suitsulihatooted:				
Toorsuitsulihatooted:				
seasingid (nõukogude, siberi, tambovi, voroneži, moskva), abaluutükk, rinnatükk, suitsu- karbonaad, kaelatükk, filee, peekon, suitsutatud searibi, suitsutatud lamba- ja looma- singid, suitsutatud keel, suitsutatud lambarind, kuiv- suitsuloomaliha, suitsutatud haned jt.	0,35	0,40	0,50	0,60
Keedu-suitsutooted:				
seasingid (moskva, tambovi, voroneži), abaluutükk, loomasink, searulaadid (le- ningradi, rostovi, valgevene), loomarulaadid (tagasingist ja rinnatükist), loomarind, lamba- singid, rulaadid jt.	0,60	0,65	0,70	0,75
Suitsutatud-küpsetatud singi- tooted:				
sink, suitsusink, rulaad, pee- kon, rinnatükk jt.	0,60	0,65	0,70	0,75
Keedetud tooted:				
seasingid (moskva, tambovi, voroneži), searulaadid (le-				

1	2	3	4	5
ningradi, rostovi, valgevene, nõukogude), loomarulaadid, vormisuitsusink, vormiloomaliha jt.	0,70	0,75	0,80	0,85
Keedetud sealiha, karbonaad, praetud lambasink, praetud loomafilee	0,70	0,75	0,80	1,00
Seapekk	0,30	0,35	0,40	0,50
Märkus: Suitsulihatoodete masinaga lõikamisel suurenevad loomuliku kao normid 0,10% võrra.				
<u>Kala ja kalakaubad</u>				
Värske ja jahutatud kala	0,75	0,80	0,80	0,90
Külmutatud ja glasuurimata kala:				
a) beluuga, kailuuga, tuurakala, sammakala, sevrjuuga, lõhe, kudenud lõhe, lasnakala, valgelõhe, nelma, keta, nerka, kuninglõhe, valgekala, simaa, meriforell, säga, kivikala (meruu) hammasahven, koger, kaptenkala, sinikala (lufaar), marliin				
b) muu kala ja filee	0,70	0,75	0,80	0,85
Igasugune külmutatud ja glasuuritud kala	0,30	0,35	0,40	0,45
norme ei rakendata				
Soolatud, marineeritud ja vürtsitatud heeringas soolvees:				
a) sisse tulnud standard-(garantii-)kaaluga				
norme ei rakendata				
b) sisse tulnud standard-(garantii-)kaaluta				
Soolatud heeringas kuivtaaras	0,25	0,25	0,35	0,35
Tülka, kilu, kamsa ja muu soolatud, marineeritud ja vürtsitatud peenkala soolvees	0,55	0,55	0,60	0,65
Tülka, kilu, kamsa ja muu peen-soolkala kuivtaaras	0,55	0,55	0,75	0,75
	0,90	0,95	0,95	1,00

1	2	3	4	5
Soolatud lõhe, müügil tükeldatult (lõhe, lasnakala (sjomga), keta, nerka, simaa, kuninglõhe, valgekala, meriforell	0,65	0,70	0,75	0,80
Soolatud lõhe, müügil tervelt (nelma, peenketa, gorbuaša, trulling (alpihõrnas) jt.)	0,45	0,50	0,50	0,55
Kuivsoolakala (peipsitint jt.)	0,30	0,40	0,40	0,50
Muu soolakala	0,45	0,50	0,50	0,55
Kuumsuitsu tuurakala	0,60	0,60	0,75	0,80
Muu kuumsuitsukala, kaasa arvatud heeringas	0,55	0,60	0,60	0,70
Külmsuitsukala	0,40	0,45	0,45	0,50
Kuivatatud ja vinnutatud kala	0,20	0,20	0,30	0,30
Balõkktooted (selja-, kõhu- ja küljetükk tuuralistest ja lõhelistest)	0,65	0,70	0,80	0,85
Balõkktooted muudest kaladest	0,45	0,50	0,60	0,70
Tuurakala mari (teraline, pressitud ja sõelutud) ja Kaug-Ida lõhe mari (teraline ja sõelutud)	0,35	0,40	-	-
Muude kalade mari	0,40	0,40	0,55	0,55
Kaaluga müüdavad jahtunud ja jahutatud kalast kulinaartooted (süldid, tarrendid), keedetud, täidetud ja praetud kala, hakitud heeringas, kalasalat, küpsetatud kala jm.)	0,50	0,55	-	-
Värsked midiid	0,60	0,60	0,70	0,70
Muud kaaluga müüdavad kalakaubad ja ja teised meresaadused	0,30	0,35	0,35	0,40

- Märkused. 1. Importkalade külmutatud fileele rakendatakse loomuliku kao norme ainult juhul, kui filee võetakse kauplusesse (kioskisse) vastu tegeliku kaalu järgi.
2. Juhul, kui hankija poolt glasuurile antav mahahindlus külmutatud ja glasuuritud kalale on väiksem glasuurimata külmutatud kalale kehtestatud loomuliku kao nor-

1	2	3	4	5
mist, kantakse glasuuritud kala loomulik kadu maha				
glasuurimata külmutatud kalale kehtestatud normide				
piires, arvates maha glasuurile antud mahahindluse.				

Piima-rasvakaubad

Või	0,19	0,25	0,25	0,35
Sulatatud või	0,30	0,35	0,35	0,45
Margariin	0,25	0,30	0,30	0,35

Taimerasv, hüdrorasv-salomass, margaguseliin, kombineeritud rasv, kompaundrasv	0,20	0,25	0,35	0,45
Hapukoor, kohupiim ja kohupiimamass	0,55	0,60	0,65	0,70

Juustud

a) suured: šveitsi (emmentali, suur ja väike altai), nõukogude, tšeddar ja mägi -altai	0,46	0,54	0,75	0,80
--	------	------	------	------

b) väikesed parafineeritud: hollandi, jaroslavli, uglitši, stepi, eesti, stanislavi, kostromaa, moskva, kuubani, volgoda, vene, pošehhonje jt., suitsutatud vorstjuust, kooreta juustud	0,45	0,50	0,70	0,75
---	------	------	------	------

c) väikesed parafineerimata: läti, volga, krasnodari jt., sulatatud juust	0,70	0,75	0,80	0,85
---	------	------	------	------

d) pehmed juustud: rokfoori, dorogobuži, medõni, smolenski, kalinini, teekonna, suupiste, lemmik, jahi jt.	0,75	0,80	0,85	0,90
--	------	------	------	------

e) soolveejuustud ja brõnsa Lahtine piim ja suflee	0,25	0,30	0,35	0,40
--	------	------	------	------

Piima-, koore- ning munapulber ja melanz	0,25	0,30	0,35	0,40
--	------	------	------	------

Kondenseeritud piim ning kohv ja kakao kondenseeritud piimaga, kaaluga müüdavad	0,35	0,40	0,45	0,50
---	------	------	------	------

1	2	3	4	5
Jäätis, kaaluga müüdav	0,50	0,50	0,70	0,70
Külmutatud piim	0,30	0,30	-	-
Muud kaaluga müüdivad piimatooted	0,30	0,35	0,40	0,45

Märkus. Juustude masinaga lõikamisel suurenevad loomuliku kao normid 0,10% võrra.

Kauba nimetus	Kaonormid %-des			
	Külmal aastaajal		Soojal aastaajal	
	I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon
1	2	3	4	5

Pagaritooted

Leib:

a) telkidele, kioskitele ja kauplustele, kus puuduvad alalised üleminevad leivajäägid ja õine juurdevedu	0,30	0,35	0,35	0,40
b) telkidele ja kauplustele, kus on alalised üleminevad leivajäägid, kaasa arvatud õine juurdevedu, alla ööpäevase vajaduse (realiseerimise) kaupluse avamise momendil	0,50	0,55	0,55	0,60
c) kauplustele, kus on alalised üleminevad leivajäägid, kaasa arvatud õine juurdevedu, mitte alla ööpäevase vajaduse (realiseerimise) kaupluse avamise momendil	0,55	0,60	0,60	0,65
Barankatooted	0,40	0,50	0,45	0,55
Kuivikud	0,35	0,40	0,35	0,40
Pirukad ja kulebjaakad	0,45	0,50	0,50	0,60
Tšurekk ja lavaš	0,35	0,40	0,45	0,50
Muud kaaluga müüdivad pagaritooted	0,30	0,35	0,35	0,40

1	2	3	4	5
<u>Kondiitritooted</u>				
Karamell paberis	0,20	0,20	0,20	0,30
Karamell paberita ja dražee	0,25	0,25	0,25	0,30
Šokolaadiga glasuuritud kompvekid paberis ja paberita	0,25	0,25	0,25	0,30
Glasuurimata kompvekid paberis ja paberita	0,40	0,40	0,40	0,45
Iiris	0,20	0,20	0,20	0,25
Kakao- ja šokolaadipulber	0,20	0,20	0,20	0,30
Marmelaad ja siirup	0,65	0,65	0,65	0,75
Pastilaa ja sefiir	0,70	0,70	0,80	0,90
Halvaa	0,55	0,55	0,72	0,80
Sukaadid, glasuuritud puuvili ja kiiuvi kuivkeedis	0,35	0,35	0,35	0,50
Keedis, džemm ja mesi	0,45	0,45	0,45	0,50
Povidlo	0,60	0,60	0,60	0,70
Küpsised, galetid ja vahvlid	0,25	0,25	0,25	0,35
Präänikud ja praänik-leivakesed (kovriškad)	0,70	0,70	0,70	0,80
Keeksid, kulitsid ja rummi-koogid	0,60	0,60	0,60	0,80
Kaaluga müüdavad tordid ja koogid	0,50	0,50	0,50	0,70
Idamaised maiustused:				
a) karamelli tüüpi	0,20	0,20	0,20	0,30
b) kompveki tüüpi	0,45	0,45	0,45	0,60
c) jahust valmistatud	0,35	0,35	0,40	0,50
d) biskviit kaneeliga	0,50	0,50	0,60	0,70
Muud kaaluga müüdavad kondiitritooted	0,30	0,30	0,30	0,40
<u>Bakaalkaubad</u>				
Jahu ja tangud, kaasa arvatud tera- ja kaunviljad ning saago	0,25	0,25	0,25	0,30
Makarontooted	0,35	0,35	0,35	0,40
Tärklis	0,20	0,20	0,20	0,30
Peensuhkur	0,15	0,15	0,15	0,20
Rafinaadsuhkur	0,20	0,20	0,20	0,25
Tuhksuhkur	0,35	0,35	0,35	0,35

1	2	3	4	5
Kissellipulber	0,25	0,25	0,25	0,40
Taimeõli	0,25	0,25	0,25	0,25
Keedusool	0,60	0,60	0,60	0,70
Rohelised herned	0,35	0,35	0,35	0,50
Sinepipulber, loorberilehed ja kaneel	0,25	0,25	0,35	0,40
Muud vürtsid (pipar, vanilje jt.) ja söögisooda	0,45	0,45	0,45	0,55
Presspärm	0,60	0,60	0,70	0,80
Zelatiin ja visiiga	0,25	0,25	0,25	0,40
Jahvatatud kohv	0,40	0,40	0,40	0,40
Kohviod	0,25	0,25	0,25	0,25
Linnased, kaljapulber, kuiva- tatud pärm ja paneerimiskui- vikud	0,35	0,35	0,35	0,40
Päevalilleseemned	0,15	0,15	0,15	0,20
Mooniseemned	0,40	0,40	0,40	0,40
Muud antud grupi kaalukaubad	0,15	0,15	0,15	0,20
Viinamarja- ja puuvilja-marja- veinid, alkoholita joogid, puu- ja aedviljamahlad lahti- selt müües	0,05	0,05	0,05	0,05
<u>Kuivatatud ja külmutatud puu- ja aedviljad, seemed, tomati- püree ja tomatipasta</u>				
Mitmesugused kuivatatud puu- viljad, kompott, rosinad, õunad jt.	0,20	0,20	0,20	0,30
Mitmesugused pähkliid	0,35	0,35	0,35	0,40
Pähklituumad	0,45	0,45	0,45	0,50
Kuivatatud aedvili ja -rohe- line	0,35	0,35	0,35	0,50
Kuivatatud seemed	0,35	0,35	0,35	0,50
Soolatud ja marineeritud see- ned	0,70	0,70	0,85	1,00
Soolatud, marineeritud ja ha- pendatud aedvili (kapsas jt.)	0,70	0,70	0,85	1,00

1	2	3	4	5
Puuviljad, aiamarjad ja külmutatud aedvili	0,50	0,50	0,60	0,70
Tomatipüree	0,50	0,50	0,50	0,70
Tomatipasta ja teised antud grupi kaalukaubad	0,45	0,45	0,45	0,50

Kauba nimetus	Kaonormid %-des							
	esimene tsoon				teine tsoon			
	sügis	talv	kevad	suvi	sügis	talv	kevad	suvi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<u>Värske kartul,</u> <u>köögi- ja puuvili</u>								
Hiline kartul	0,6	0,4	0,4	0,5	0,6	0,4	0,4	0,6
Värske kartul	-	-	-	0,9	-	-	-	1,3
Keskmine ja hiline valge peakapsas, punane peakapsas, savoi ja nuikapsas	0,8	0,8	0,8	1,0	1,0	0,8	0,8	1,2
Värske valge peakapsas, brüsseli ja lillkapsas	0,8	0,8	1,3	1,6	1,0	1,0	1,6	2,0
Pealseteta juurviljad (peet, porgand, naeris, rõigas, kaalikas, petersell, seller, pastinaak, mädarõigas)	1,2	0,9	0,6	1,1	1,3	0,9	0,8	1,6
Noored rohelistega juurviljad	1,5	1,3	1,3	1,7	2,0	1,8	1,8	2,3
Redis	1,0	0,8	1,3	1,3	1,0	0,8	1,5	1,5
Värske aedroheline (salat, spinat, till, hapuoblikas, peterselli- ja selleri-								

1	2	3	4	5	6	7	8	9
pealsed, rabarber jt.), kaunvili (herned, türgi oad)								
jm. aedvili	1,9	1,5	1,7	2,0	1,9	1,5	1,7	2,2
Roheline sibul, porrulauk	1,1	1,1	1,4	1,5	1,1	1,1	1,9	2,0
Sibul ja küüslauk	0,6	0,6	0,6	0,9	0,8	0,6	0,7	1,5
Maisitõlvikud	1,1	-	-	1,1	1,1	-	-	1,1
Lava- ja avamaakur- gid	0,9	0,9	0,9	1,1	1,1	1,1	1,2	1,3
Tomatid (punased, roosad, punakaspruu- nid)	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,2	1,6
Baklažaanid, kabatsõ- kid, magusa ja mõru pipra kaunad	0,9	-	1,4	1,4	1,2	-	1,9	1,9
Kõrvitsalised (arbuu- sid, melonid, kõrvit- sad)	0,6	0,6	0,6	0,8	0,8	0,6	0,6	1,1
Seemnelised viljad (õunad, pirnid, aiva jt.) ja datliploomid	0,6	0,5	0,5	1,0	0,7	0,6	0,7	1,2
Luuviljalised (ploo- mid, murelid, kirsid, aprikoosid, virsikud tuhkpuumarjad jt.) ja granaatõunad	1,1	0,7	0,8	1,1	1,4	0,8	1,0	1,3
Marjad (metsmaasikad, vaarikad, aedmaasikad jt.)	-	-	1,4	1,6	-	-	2,0	2,4
Viinamarjad, sõstrad ja karusmarjad	0,9	0,7	0,7	1,2	1,0	0,8	0,8	1,8
Värsked ja külmutatud metsamarjad (jõhvikad, pohlad jt.)	0,8	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Värsked seemned	2,0	2,0	2,5	2,0	2,0	2,0	2,5	2,0

Märkus. Külmutuskambrites hoitavatele luuviljalistele, viina-

marjadele jt. marjadele, lillkapsale ja aedrohelisele vähendatakse loomuliku kao norme esimese tsooni ettevõtteis 20%, teise tsooni ettevõtteis 30%.

I tsooni loomuliku kao norme rakendatakse järgmiste vabariikide kaubandusettevõtteis: Vene NFSV (välja arvatud II tsooni kuuluvad Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast ning Kaug-Põhja rajoonid, kus on maksvad erinormid), Ukraina NSV, Valgevene NSV, Leedu NSV, Eesti NSV, Läti NSV, Gruusia NSV, Moldaavia NSV ja Kasahhi NSV oblastites. (Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi).

II tsooni loomuliku kao norme rakendatakse järgmiste vabariikide kaubandusettevõtteis: Vene NFSV (Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Usbeki NSV, Armeenia NSV, Aserbaidžani NSV, Kirgiisi NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeni NSV ja Kasahhi NSV (välja arvatud Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast).

155622

N. V. Gogoli nime.
Tartu Liina
Keskraamatukogu

Lisa 2
NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr.130 15. augustist
1967

Loomuliku kao normid toidukaupade säilitamisel
linna ja maa jaekaubandus- ning toitlustuset-
tevõtete ladudes ja baasides

Kauba nimetus	Säilitusaeg ööpäevades	Kaonormid %-des			
		Külmal aastaa- taajal kõi- gile ladude- le, soojal aastaaajal jahutatavai- le laoruumi- dele		Soojal aastaa- taajal mit- tejahutata- vaile lao- ruumidele	
		I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon
1	2	3	4	5	6
<u>Liha ja lihasaadused</u>	kuni 1 incl.	0,05	0,05	norme ei rakendata	
Külmutatud liha:	kuni 2 incl.	0,08	0,10		
a) igasugune liha	kuni 3 incl.	0,10	0,12		
peale sealiha	kuni 7 incl.	0,18	0,22		
	kuni 15 incl.	0,25	0,30		
	kuni 30 incl.	0,30	0,40		
b) sealiha	kuni 1 incl.	0,04	0,05	norme ei rakendata	
	kuni 2 incl.	0,06	0,08		
	kuni 3 incl.	0,08	0,10		
	kuni 7 incl.	0,15	0,18		
	kuni 15 incl.	0,20	0,25		
	kuni 30 incl.	0,25	0,35		
Jahutatud liha:					
a) igasugune liha	kuni 1 incl.	0,20	0,25	0,30	0,45
peale sealiha	kuni 2 incl.	0,30	0,35	-	-

1	2	3	4	5	6
	kuni 3 incl.	0,50	0,55	-	-
b) sealiba	kuni 1 incl.	0,15	0,20	0,20	0,35
	kuni 2 incl.	0,20	0,30	-	-
	kuni 3 incl.	0,35	0,40	-	-
Kodulinnud:					
a) külmutatud	kuni 1 incl.	0,05	0,05	norme ei rakendata	
	kuni 2 incl.	0,08	0,10		
	kuni 3 incl.	0,12	0,15		
	kuni 7 incl.	0,15	0,18		
	kuni 15 incl.	0,18	0,20		
	kuni 30 incl.	0,25	0,30		
b) jahutatud	kuni 1 incl.	0,20	0,25	0,25	0,30
	kuni 2 incl.	0,25	0,30	-	-
	kuni 3 incl.	0,35	0,40	-	-
Küülikud:					
a) külmutatud	kuni 1 incl.	0,07	0,07	norme ei rakendata	
	kuni 2 incl.	0,10	0,12		
	kuni 3 incl.	0,15	0,20		
	kuni 7 incl.	0,20	0,25		
	kuni 15 incl.	0,25	0,28		
	kuni 30 incl.	0,30	0,35		
b) jahutatud	kuni 1 incl.	0,25	0,30	0,30	0,40
	kuni 2 incl.	0,32	0,37	-	-
	kuni 3 incl.	0,45	0,50	-	-
Igasugused subproduktid:					
	kuni 1 incl.	0,13	0,15	norme ei rakendata	
a) külmutatud	kuni 2 incl.	0,15	0,20		
	kuni 3 incl.	0,20	0,25		
	kuni 7 incl.	0,25	0,30		
	kuni 15 incl.	0,30	0,35		
	kuni 30 incl.	0,40	0,45		
b) jahutatud	kuni 1 incl.	0,25	0,30	0,30	0,40
	kuni 2 incl.	0,35	0,40	-	-
Igasugune toorrasv:					
a) külmutatud	kuni 1 incl.	0,02	0,02	norme ei rakendata	

1	2	3	4	5	6
	kuni 3 incl.	0,03	0,03		
	kuni 7 incl.	0,05	0,05		
	kuni 15 incl.	0,10	0,10		
	kuni 30 incl.	0,15	0,15		
b) jahutatud	kuni 1 incl.	0,08	0,08	0,12	0,15
	kuni 2 incl.	0,10	0,10	-	-
	kuni 3 incl.	0,15	0,15	-	-
Sulatatud rasv	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,04	0,05
	kuni 7 incl.	0,02	0,03	0,05	0,06
	kuni 15 incl.	0,03	0,04	0,06	0,07
	kuni 30 incl.	0,04	0,06	0,07	0,08
Igasugune soolaliha	kuni 7 incl.	0,04	0,04	0,06	0,06
	kuni 15 incl.	0,07	0,07	0,08	0,08
	kuni 30 incl.	0,10	0,10	0,13	0,13
Toorsuitsuvsorstid	kuni 3 incl.	0,05	0,08	0,06	0,10
	kuni 7 incl.	0,10	0,12	0,12	0,15
	kuni 15 incl.	0,12	0,15	0,20	0,30
	kuni 30 incl.	0,15	0,20	0,30	0,40
Suvised täissuitsuvsorstid	kuni 3 incl.	0,10	0,15	0,15	0,20
	kuni 7 incl.	0,15	0,20	0,25	0,30
	kuni 15 incl.	0,20	0,25	0,35	0,40
	kuni 30 incl.	0,30	0,35	-	-
Pooluitsuvsorstid	kuni 1 incl.	0,20	0,25	0,25	0,30
	kuni 3 incl.	0,25	0,30	0,30	0,35
	kuni 7 incl.	0,35	0,40	0,40	0,45
	kuni 15 incl.	0,45	0,50	0,60	0,65
	kuni 30 incl.	0,50	0,55	-	-
Viinerid ja sardellid	kuni 1/2 incl.	0,30	0,35	-	-
	kuni 1 incl.	0,45	0,55	-	-
Keeduvorstid, täidisega	kuni 1/2 incl.	0,15	0,20	-	-
vorstid, maksuvsorstid,	kuni 1 incl.	0,30	0,35	-	-
sültvorstid, lihaleivad					
ja pasteedid					
Keedu ja suitsu-keedu-	kuni 1 incl.	0,12	0,15	0,20	0,25
suitsulihatooted,	kuni 2 incl.	0,15	0,20	0,25	0,30
suitsutatud-küpsetatud	kuni 3 incl.	0,20	0,25	-	-
singitooted	kuni 7 ja				
	enam incl.	0,25	0,30	-	-

1	2	3	4	5	6
Toorsuitsutooted	kuni 3 incl.	0,05	0,08	0,08	0,10
	kuni 7 incl.	0,10	0,12	0,15	0,20
	kuni 15 incl.	0,15	0,20	0,20	0,25
	kuni 30 incl.	0,20	0,25	0,25	0,30
Seapekk	kuni 7 incl.	0,03	0,05	0,05	0,10
	kuni 15 incl.	0,10	0,12	0,13	0,15
	kuni 30 incl.	0,13	0,15	0,20	0,20
Lihast kulinaartooted	kuni 1 incl.	0,05	0,08	-	-

- Märkused. 1. Külmutatud lihale, lindudele ja subproduktidele rakendatakse norme ainult nende kaupade säilitamisel alla -2° temperatuuri juures.
2. Külmutatud liha, lindude ja subproduktide säilitamisel külmutuskambrites alla -8° rakendatakse külmhoonetele kehtestatud norme.
3. Vorst- ja suitsulihatoodete säilitamisel üle ühe kuu rakendatakse loomuliku kao norme 0,04% iga järgneva säilituskuu kohta.
4. Kui liha ja lihasaadused saavad ladudesse jahtunult, peab hankija kauba jahtumise kao katteks andma kaalult mahahindluse külmhoonetele kehtestatud normide kohaselt.

Kala ja kalasaadused

Igasugune jahutatud kala	kuni 2 incl.	0,15	0,15	0,20	0,20
Igasugune külmutatud ja glasuuritud kala				norme ei rakendata	
Külmutatud glasuurimata kala:					
a) tuuralised ja lõhelised	kuni 1 incl.	0,05	0,05	norme ei rakendata	
	kuni 3 incl.	0,08	0,10		
	kuni 7 incl.	0,10	0,12		
	kuni 15 incl.	0,12	0,15		
	kuni 30 incl.	0,18	0,20		
b) muu külmutatud kala	kuni 1 incl.	0,05	0,05		
	kuni 3 incl.	0,10	0,10		
	kuni 7 incl.	0,18	0,20		
	kuni 15 incl.	0,23	0,25	norme ei rakendata	

1	2	3	4	5	6
Külmutatud filee	kuni 30 incl.	0,28	0,38	norme ei rakendata	
	kuni 3 incl.	0,03	0,03		
	kuni 7 incl.	0,05	0,05		
	kuni 15 incl.	0,08	0,08		
	kuni 30 incl.	0,10	0,10		
Heeringad soolvees (soolatud, marineeritud ja võrtsitatud), standard- kaaluga					
norme ei rakendata					
Heeringad soolvees (soolatud, marineeritud ja võrtsitatud), standard- kaaluta	kuni 3 incl.	0,06	0,06	0,12	0,12
	kuni 7 incl.	0,10	0,10	0,15	0,15
	kuni 15 incl.	0,15	0,15	0,20	0,20
	kuni 30 incl.	0,20	0,20	0,25	0,25
Hamsa, kilu, tülka ja muu peenkala soolvees (soola- tud, võrtsitatud, marinee- ritud)	kuni 3 incl.	0,12	0,12	0,13	0,15
	kuni 7 incl.	0,14	0,14	0,15	0,18
	kuni 15 incl.	0,20	0,20	0,23	0,25
	kuni 30 incl.	0,25	0,30	0,30	0,35
Soolaheeringad kuivtaaras	kuni 3 incl.	0,10	0,15	0,20	0,25
	kuni 7 incl.	0,15	0,20	0,25	0,30
	kuni 15 incl.	0,20	0,25	0,35	0,40
	kuni 30 incl.	0,30	0,35	-	-
Hamsa, kilu, tülka ja muu soolatud peenkala kuivtaaras	kuni 3 incl.	0,12	0,15	0,20	0,25
	kuni 7 incl.	0,15	0,20	0,30	0,35
	kuni 15 incl.	0,20	0,25	0,35	0,45
	kuni 30 incl.	0,25	0,30	0,45	0,50
Muu soolakala soolvees	kuni 3 incl.	0,06	0,06	0,12	0,15
	kuni 7 incl.	0,10	0,10	0,15	0,20
	kuni 15 incl.	0,15	0,15	0,20	0,25
	kuni 30 incl.	0,20	0,20	0,30	0,35
Muu soolakala kuivtaaras	kuni 3 incl.	0,10	0,12	0,15	0,20
	kuni 7 incl.	0,15	0,18	0,20	0,25
	kuni 15 incl.	0,20	0,25	0,25	0,30
	kuni 30 incl.	0,25	0,30	-	-
Igasugune külmsuitsukala	kuni 3 incl.	0,09	0,09	0,10	0,12
	kuni 7 incl.	0,12	0,12	0,12	0,15
	kuni 15 incl.	0,15	0,15	0,18	0,20
	kuni 30 incl.	0,20	0,20	-	-

1	2	3	4	5	6
Igasugune kuumsuitsukala	kuni 1 incl.	0,09	0,10	-	-
	kuni 2 incl.	0,13	0,14	-	-
Igasugune vinnutatud ja kuivatatud kala	kuni 3 incl.	0,10	0,15	0,15	0,20
	kuni 7 incl.	0,15	0,20	0,20	0,25
	kuni 15 incl.	0,20	0,25	0,30	0,35
Balõkktooted	kuni 30 incl.	0,25	0,30	0,35	0,40
	kuni 3 incl.	0,15	0,17	0,20	0,25
	kuni 7 incl.	0,20	0,22	0,25	0,30
Tuuraliste kalade mari tunnides	kuni 15 incl.	0,25	0,30	-	-
	kuni 30 incl.	0,30	0,35	-	-
	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,03	0,03
Lõheliste kalade mari (keta, nerka, gorbuša jt.)	kuni 7 incl.	0,05	0,05	0,07	0,07
	kuni 15 incl.	0,07	0,07	-	-
	kuni 30 incl.	0,10	0,10	-	-
Soomkala mari	kuni 3 incl.	0,04	0,04	0,06	0,06
	kuni 7 incl.	0,10	0,10	0,12	0,12
	kuni 15 incl.	0,15	0,15	-	-
	kuni 30 incl.	0,20	0,20	-	-
Kalast kulinaartooted Praetud silmud	kuni 3 incl.	0,10	0,10	0,13	0,15
	kuni 7 incl.	0,15	0,15	0,18	0,20
	kuni 15 incl.	0,20	0,20	0,30	0,35
	kuni 30 incl.	0,35	0,35	-	-
Visiiga ja teised kuiva- tatud kalasaadused	kuni 1 incl.	0,10	0,10	-	-
	kuni 7 incl.	0,04	0,04	-	-
	kuni 15 incl.	0,06	0,06	-	-
	kuni 30 incl.	0,10	0,10	-	-
	kuni 7 incl.	0,03	0,03	0,05	0,05
	kuni 15 incl.	0,05	0,05	0,08	0,08
	kuni 30 incl.	0,08	0,08	-	-

Märkused. 1. Külmutatud kalale ja fileele rakendatakse kaonorme ainult säilitamisel temperatuuril alla -2° juures.

2. Kala ja kalasaaduste säilitamisel üle ühe kuu rakendatakse kaonorme 0,08% ulatuses iga järgmise säilituskuu eest kuue kuu piires.

Piima-rasvakaubad

Standardkaaluta või	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,02	0,02
	kuni 7 incl.	0,02	0,03	0,03	0,04

	1	2	3	4.	5	6
		kuni 15 incl.	0,03	0,04	0,04	0,06
		kuni 30 incl.	0,04	0,05	0,05	0,07
Sulatatud või		kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,04	0,04
		kuni 7 incl.	0,02	0,02	0,04	0,04
		kuni 15 incl.	0,04	0,05	0,05	0,06
		kuni 30 incl.	0,05	0,06	0,07	0,08
Margariin		kuni 3 incl.	0,03	0,03	0,04	0,05
		kuni 7 incl.	0,03	0,04	0,05	0,07
		kuni 15 incl.	0,04	0,05	0,06	0,08
		kuni 30 incl.	0,05	0,06	-	-
Taimerasv, hüdrorasv		kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,04	0,05
(toidusalomass), marga-		kuni 7 incl.	0,02	0,03	0,05	0,06
guseliin, kombineeritud		kuni 15 incl.	0,03	0,04	0,06	0,07
rasv, kompaundrasv		kuni 30 incl.	0,04	0,05	-	-
Hapukoor		kuni 1 incl.	0,08	0,08	0,15	0,15
		kuni 3 incl.	0,15	0,15	-	-
		kuni 7 incl.	0,20	0,25	-	-
		kuni 15 incl.	0,25	0,30	-	-
		kuni 30 incl.	0,35	0,38	-	-
Kohupiim ja kohupiimamass		kuni 1 incl.	0,10	0,10	0,20	0,30
		kuni 3 incl.	0,20	0,20	-	-
		kuni 7 incl.	0,25	0,30	-	-
		kuni 15 incl.	0,28	0,32	-	-
		kuni 30 incl.	0,38	0,40	-	-
Suured parafineerimata		kuni 3 incl.	0,03	0,04	0,05	0,08
juustud: šveitsi (emmen-		kuni 7 incl.	0,07	0,08	0,12	0,16
tali ja suur altai)		kuni 15 incl.	0,14	0,15	0,20	0,30
		kuni 30 incl.	0,25	0,28	0,35	0,40
Suured parafineeritud		kuni 3 incl.	0,02	0,03	0,04	0,06
juustud: nõukogude,		kuni 7 incl.	0,05	0,07	0,08	0,14
tšedder, väike altai ja		kuni 15 incl.	0,10	0,13	0,17	0,28
mägi-altai		kuni 30 incl.	0,20	0,23	0,30	0,35
Väikesed parafineeritud						
juustud:						
a) vene ja pošehhonje		kuni 3 incl.	0,05	0,05	0,08	0,12
		kuni 7 incl.	0,10	0,11	0,16	0,20
		kuni 15 incl.	0,20	0,22	0,30	0,35
		kuni 30 incl.	0,32	0,35	0,40	0,45

1	2	3	4	5	6
b) hollandi, jaroslavli, uglitši, stepi-, eesti, stanislavi, kostromaa, moskva, kuubani, vologda jt., suitsutatud vorstjuust	kuni 3 incl.	0,04	0,06	0,07	0,10
	kuni 7 incl.	0,08	0,11	0,14	0,18
	kuni 15 incl.	0,16	0,20	0,28	0,33
	kuni 30 incl.	0,30	0,32	0,38	0,43
Väikesed parafineerimata juustud: läti, volga, krasnodari jt., sulatatud juust	kuni 3 incl.	0,15	0,20	0,25	0,30
	kuni 7 incl.	0,28	0,35	0,35	0,40
	kuni 15 incl.	0,43	0,48	0,45	0,50
	kuni 30 incl.	0,65	0,70	-	-
Pehmed juustud	kuni 3 incl.	0,03	0,05	0,05	0,08
rokfoori, dorogobuši, medõni, smolenski, kalinini, teekonna juust, suupiste, jahimehe jt.	kuni 7 incl.	0,06	0,10	-	-
	kuni 15 incl.	0,10	0,17	-	-
	kuni 30 incl.	0,16	0,20	-	-
Külmutatud piim	kuni 3 incl.	0,15	0,15	-	-
	kuni 7 incl.	0,20	0,20	-	-
	kuni 15 incl.	0,30	0,30	-	-

Märkused. 1. Soolveejuustudele ja brönsale loomuliku kao norme ei rakendata.

2. Šveitsi parafineeritud juustule rakendatakse šveitsi parafineerimata juustule kehtestatud kaonorme 30% vähendamisega. Parafiinipolümeeriga kaetud juustudele vähendatakse kaonorme 3-kordselt.

3. Piima-rasvakaupade säilitamisel jahutatavates ruumides üle ühe kuu kehtestatakse loomuliku kao norme iga järgneva säilituskuu eest järgmiselt:

Kauba nimetus	Kaonormid %des	Normi rakendamise tähtaeg
Suured parafineerimata juustud	0,17	6 kuud
Suured parafineeritud juustud	0,13	6 kuud
Väikesed parafineeritud juustud:		
a) vene ja pošehhonje	0,20	4 kuud
b) hollandi, jaroslavli jt. antud grupi juustud	0,10	4 kuud
Rasvad	0,017	6 kuud
Kohupiim	0,15	2 kuud

Märkus. Kaug-Põhja rajoonides loomuliku kao normide tähtaeg juustudele ladudes säilitamisel piirdub 12 kuuga.

Kauba nimetus	Säilitusaeg öö-päevades	Kaonormid %-des			
		Külmal aasta- ajal		Soojal aasta- ajal	
		I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon
1	2	3	4	5	6
<u>Kondiitritooted</u>					
Karamell ja dražee	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,01	0,03
	kuni 7 incl.	0,02	0,02	0,02	0,03
	kuni 15 incl.	0,03	0,03	0,03	0,05
	kuni 30 incl.	0,04	0,04	0,04	0,10
Kompvekid ja iiris	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,03	0,03
	kuni 7 incl.	0,03	0,03	0,04	0,04
	kuni 15 incl.	0,04	0,04	0,06	0,06
	kuni 30 incl.	0,06	0,06	0,08	0,08
Kakao- ja šokolaadi- pulber	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,01	0,01
	kuni 7 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
	kuni 15 incl.	0,02	0,02	0,03	0,03
	kuni 30 incl.	0,03	0,03	0,05	0,05
Marmelaad ja puuvil- japastilaa	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,03	0,03
	kuni 7 incl.	0,03	0,03	0,05	0,05
	kuni 15 incl.	0,05	0,05	0,08	0,10
	kuni 30 incl.	0,09	0,09	0,12	0,15
Pastilaa ja sefiir	kuni 3 incl.	0,08	0,08	0,10	0,10
	kuni 7 incl.	0,08	0,08	0,10	0,10
	kuni 15 incl.	0,10	0,10	0,15	0,15
	kuni 30 incl.	0,15	0,15	0,20	0,20
Halvaa	kuni 3 incl.	0,10	0,10	0,15	0,15
	kuni 7 incl.	0,15	0,15	0,20	0,20
	kuni 15 incl.	0,17	0,17	0,25	0,30
	kuni 30 incl.	0,25	0,25	0,32	0,40
Povidlo, keedis, džemm, naturaalne ja kunstlik mesi	kuni 3 incl.	0,03	0,03	0,05	0,05
	kuni 7 incl.	0,03	0,03	0,05	0,05
	kuni 15 incl.	0,05	0,05	0,08	0,08
	kuni 30 incl.	0,08	0,08	0,10	0,10
Küpsised, galetid, vahvlid	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,02	0,03
	kuni 7 incl.	0,01	0,01	0,03	0,03

1	2	3	4	5	6
	kuni 15 incl.	0,01	0,01	0,03	0,03
	kuni 30 incl.	0,01	0,01	0,03	0,03
Präänikud ja	kuni 3 incl.	0,06	0,06	0,07	0,07
kovriškad	kuni 7 incl.	0,08	0,08	0,09	0,09
	kuni 15 incl.	0,10	0,10	0,12	0,12
	kuni 30 incl.	0,12	0,12	0,15	0,15
Kuivikud, rõngikud	kuni 3 incl.	0,03	0,03	0,05	0,05
	kuni 7 incl.	0,04	0,04	0,07	0,07
	kuni 15 incl.	0,05	0,05	0,09	0,10
	kuni 30 incl.	0,09	0,09	0,12	0,15
Idamaised maiustu-	kuni 3 incl.	0,07	0,07	0,10	0,15
sed	kuni 7 incl.	0,10	0,10	0,15	0,15
	kuni 15 incl.	0,12	0,12	0,17	0,20
	kuni 30 incl.	0,17	0,17	0,20	0,25
Muud kondiitritoo-	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,03	0,03
ted	kuni 7 incl.	0,03	0,03	0,04	0,04
	kuni 15 incl.	0,04	0,04	0,05	0,05
	kuni 30 incl.	0,05	0,05	0,07	0,08

Märkus. Kondiitritoodete säilitamisel üle ühe kuu rakendatakse loomuliku kao norme iga järgneva säilituskuu kohta 6 kuu piires järgmiselt:

külmal aastaajal - 0,008%

soojal aastaajal - 0,017%

Bakaalkaubad

Standardkaaluta jahu	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
	kuni 7 incl.	0,02	0,02	0,03	0,03
	kuni 15 incl.	0,03	0,03	0,04	0,04
	kuni 30 incl.	0,04	0,04	0,04	0,06
Standardkaaluta	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
tangud, kaasa arva-	kuni 7 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
tud saago	kuni 15 incl.	0,01	0,01	0,02	0,04
	kuni 30 incl.	0,01	0,01	0,02	0,05
Tera- ja kaunvilja-	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
saadused (hersed,	kuni 7 incl.	0,02	0,02	0,03	0,03
türgi oad jt.),	kuni 15 incl.	0,04	0,04	0,05	0,06
standardkaaluta	kuni 30 incl.	0,06	0,06	0,07	0,08

1	2	3	4	5	6
Makarontooted	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,01	0,02
	kuni 7 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
	kuni 15 incl.	0,02	0,02	0,03	0,03
	kuni 30 incl.	0,03	0,03	0,04	0,04
Peensuhkur, standardkaaluta	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,01	0,01
	kuni 7 incl.	0,01	0,01	0,01	0,01
	kuni 15 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
Rafinaadsuhkur	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
	kuni 7 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
	kuni 15 incl.	0,02	0,02	0,03	0,03
Tärklis, standardkaaluta ja kiselipulber	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,04	0,04
	kuni 7 incl.	0,03	0,03	0,05	0,05
	kuni 15 incl.	0,05	0,05	0,07	0,08
	kuni 30 incl.	0,07	0,07	0,10	0,12
Kuivatatud puuvili	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
	kuni 7 incl.	0,01	0,01	0,02	0,02
	kuni 15 incl.	0,02	0,02	0,04	0,04
	kuni 30 incl.	0,03	0,03	0,05	0,05
Igasugused pähklid	kuni 3 incl.	0,10	0,10	0,10	0,10
	kuni 7 incl.	0,12	0,12	0,12	0,12
	kuni 15 incl.	0,15	0,15	0,15	0,15
	kuni 30 incl.	0,20	0,20	0,20	0,20
Sinep	kuni 3 incl.	0,04	0,04	0,04	0,04
	kuni 7 incl.	0,06	0,06	0,06	0,06
	kuni 15 incl.	0,08	0,08	0,08	0,10
	kuni 30 incl.	0,12	0,12	0,12	0,15
Loorberilehed, humalad, päevaliliseemned, linnased, kaljapulber, kuivpärm ja paneerimise kuivikud	kuni 3 incl.	0,03	0,03	0,03	0,03
	kuni 7 incl.	0,04	0,04	0,04	0,04
	kuni 15 incl.	0,05	0,05	0,05	0,06
	kuni 30 incl.	0,08	0,08	0,08	0,10
Muud maitseained (pipar, kaneel, nelk jt.) ning želatiin	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,01	0,01
	kuni 7 incl.	0,02	0,02	0,02	0,02
	kuni 15 incl.	0,04	0,04	0,04	0,04
	kuni 30 incl.	0,06	0,06	0,06	0,06

1	2	3	4	5	6
Presspärm	kuni 3 incl.	0,30	0,30	0,40	0,40
	kuni 7 incl.	0,50	0,50	-	-
	kuni 15 incl.	0,60	0,60	-	-
Kohvioad ja jahva- tatud kohv	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,01	0,01
	kuni 7 incl.	0,01	0,01	0,01	0,01
	kuni 15 incl.	0,01	0,01	0,01	0,01
	kuni 30 incl.	0,02	0,02	0,02	0,02
Taimeõli puutünni- des	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,02	0,02
	kuni 7 incl.	0,02	0,02	0,03	0,04
	kuni 15 incl.	0,03	0,03	0,04	0,05
	kuni 30 incl.	0,035	0,035	0,05	0,07
Taimeõli metall- vaatides	kuni 3 incl.	0,01	0,01	0,01	0,01
	kuni 7 incl.	0,01	0,01	0,01	0,01
	kuni 15 incl.	0,02	0,02	0,02	0,03
	kuni 30 incl.	0,02	0,02	0,02	0,03
Suhkrupuuder ja suhkrupuru	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,02	0,02
	kuni 7 incl.	0,03	0,03	0,03	0,03
	kuni 15 incl.	0,04	0,04	0,04	0,04
	kuni 30 incl.	0,05	0,05	0,05	0,05
Siirup	kuni 3 incl.	0,04	0,04	0,04	0,04
	kuni 7 incl.	0,06	0,06	0,06	0,06
	kuni 15 incl.	0,08	0,08	0,08	0,10
	kuni 30 incl.	0,12	0,12	0,12	0,15
Mooniseemned	kuni 3 incl.	0,02	0,02	0,02	0,02
	kuni 7 incl.	0,03	0,03	0,03	0,03
	kuni 15 incl.	0,05	0,05	0,05	0,05
	kuni 30 incl.	0,07	0,07	0,07	0,08

Kauba nimetus	Kaonormid %-des		
	säilitusajad		
	kuni 1 kuu	kuni 6 kuud	kuni 12 kuud
Keedusool taaras	0,25	0,60	1,20
Lahtine keedusool	0,34	0,75	1,50
Kivisool taaras	0,04	0,13	0,25
Lahtine kivisool	0,08	0,25	0,50
Settesool taaras	0,17	0,42	0,75
Lahtine settesool	0,25	0,60	1,20

Kauba nimetus	Säilitusaeg ööpäevades	Kaonormid %-des			
		Säilitamisel väljas või puitladudes		Säilitamisel keldris või kiviruumis	
		I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon
Piiritus, alkohoolsed ja alkoholita joogid vaatides	kuni 3 incl.	0,07	0,07	0,05	0,05
	kuni 7 incl.	0,10	0,10	0,07	0,07
	kuni 15 incl.	0,13	0,13	0,08	0,10
	kuni 30 incl.	0,17	0,17	0,12	0,15

Kauba nimetus	Kaonormid %-des			
	Külmal aasta- ajal		Soojal aasta- ajal	
	I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon
1	2	3	4	5

Kadu taimeõli überpumpamisel:

a) tsisternist paaki	0,01	0,01	0,01	0,01
b) paagist vaati	0,02	0,02	0,02	0,02
c) tsisternist vaati	0,02	0,02	0,02	0,02
d) vaadist vaati	0,03	0,03	0,03	0,03

Etüülpriirituse kadu überpumpamisel (arvestusega ühele überpumpamisele):

Autotsisternist valamisel

a) pumbaga	0,07	0,07	0,10	0,10
b) isevoolu teel	0,03	0,03	0,05	0,05

Vagun-tsisternist valamisel

a) pumbaga	0,10	0,10	0,13	0,13
b) sifooniga	0,05	0,05	0,07	0,07

Raudvaatidest tsisterni või teise nõusse valamisel

	0,10	0,10	0,10	0,10
--	------	------	------	------

Tsisternist tsisterni überpumpamisel

a) tsentrifugaalpumbaga	0,03	0,03	0,05	0,05
b) kolbpumbaga	0,05	0,05	0,07	0,07
c) isevoolu teel	0,01	0,01	0,02	0,02

- Märkused. 1. Piirituse, alkoholsete ja alkoholita jookide säilitamisel üle ühe kuu rakendatakse loomuliku kao norme 0,04% suuruses iga järgmise säilituskuu eest 5 kuu vältel. Säilitamisel üle 5 kuu suurenevad normid 0,017% võrra iga järgmise säilituskuu kohta ühe aasta kestel.
2. Bakaalkaupade, välja arvatud rafineeritud suhkrul, peensuhkrul, taimeõli ja makarontoodete säilitamisel üle ühe kuu rakendatakse loomuliku kao norme 0,017% suuruses iga järgneva säilituskuu eest 6 kuu kestel. Rafineeritud suhkrul, peensuhkrul, taimeõli ja makarontoodete säilitamisel üle ühe kuu rakendatakse loomuliku kao norme 0,008% ulatuses iga järgmise kuu eest ühe aasta kestel.
3. Soola säilitamisel üle ühe aasta rakendatakse loomuliku kao norme 0,17% suuruses iga järgneva kvartali eest 3 aasta kestel. Soola säilitamisel üle 3 aasta rakendatakse samu norme kui 3-aastaselt säilitamisel.

I tsooni loomuliku kao norme rakendatakse järgmiste vabariikide kaubandusettevõteteis:

Vene NFSV (välja arvatud II tsooni kuuluvad Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Ukraina NSV, Valgevene NSV, Leedu NSV, Eesti NSV, Läti NSV, Gruusia NSV, Moldaavia NSV ja Kasahhi NSV, Pavlodari, Koksjetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast.

II tsooni loomuliku kao norme rakendatakse järgmiste vabariikide ja oblastite kaubandusettevõteteis:

Vene NFSV (Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Usbeki NSV, Armeenia NSV, Aserbaidžaan NSV, Kirgisi NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeni NSV ja Kasahhi NSV (välja arvatud Pavlodari, Koksjetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast).

J U H E N D

toidukaupade loomuliku kao normide rakendamiseks
linna ja maa jaekaubandusvõrgus

1. NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käsckirjaga nr 130 15. augustist 1967 kinnitatud loomuliku kao normid toidukaupadele on kehtivad nii linna kui maa riikliku kaubanduse ja kooperatiivsete organisatsioonide jaekaubandusettevõttele.

2. Normid on kehtestatud standardsetele kaalukaupadele protsentides nende jaekäibest kadude katteks, mis tekivad kaupade säilitamisel abiruumides ja lettidel, samuti ettevalmistamisel müügiks ning kaupade müügil, seoses

a) kuivamisega;

b) puistumise ja tolumisega;

c) kaupade müümisel tekkinud purunemisega, välja arvatud pagaritooted, lahtine karamell ja rafinaadsuhkur;

d) väljavoolamisega (sulamine, läbiimbumine);

e) vedelate kaupade ümberpumpamise ja valamisega ning nende müügiga;

f) toiduainete kulu aurumisel (köögi- ja puuvili).

Loomuliku kao normidesse ei ole arvatud:

a) normeeritavad jäätmed, mis tekivad vorstide, suitsulihatoodete, linnuliha ja kala müügiks ettevalmistamisel (tükeldamine);

b) või puhastusjäätmed, samuti pagaritoodete, lahtise karamelli ja rafinaadsuhkru müügil tekkivad puru. Puhastusjäätmed ja puru antakse ümbertöötamiseks selle kaubandusorganisatsiooni korraldusel, kelle alluvuses on antud ettevõtte, ning kantakse maha saatelehtede alusel, mille põhjal jäätmed üle anti;

c) kartuli, puu- ja köögivilja jäätmed;

d) igasugused kaupade riknemisest, taara vigastustest ja taara kaaluvahest tekkinud kaod;

e) tegelik kaubakadu iseteeninduskauplustes kehtestatud normide piires.

3. Kinnitatud normid on piirnormid ja neid rakendatakse ainult juhul, kui tegeliku kaubajäägi kontrollimisel arvestusandmete- ga võrreldes selgub puudujääk. Kaupade loomulik kadu kirjutatakse maha tegeliku kao põhjal, kuid mitte ületades kehtestatud norme.

4. Kaupade loomulik kadu kantakse maha ainult pärast kaupade inventeerimist arvestuse alusel, mis on koostatud ja kinnitatud käesoleva juhendi punktis 8 toodud korrale.

Kauba puudujääk kehtestatud kaonormide piires kantakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt hindadega, millega kaubad on arvele võetud. Kaubakaod kantakse aga kuluks ostuhindadega. Ostu- ja jaehindade vahe kantakse kaubanduslike mahahindluste arvele.

5. Loomuliku kao norme rakendatakse ainult aruandeperioodi jooksul müüdud kaupadele, sõltumata nende säilitusajast jaekaubandusettevõttes.

6. Tükk-kaupadele ja jaekaubandusettevõtteisse pakitult saabu- vaile kaupadele käesolevaid loomuliku kao norme ei rakendata.

Märkus. Kauplustes valmispakitud kaupadele rakendatakse loomu-liku kao norme samas suuruses kui pakkimata kaupadelegi.

7. Loomuliku kao suuruse arvutamisel kehtestatud normide piires linna ja maa jaevõrgule ei arvata jaekäibe hulka:

a) kaupu, mis on väljastatud oma iseseisvat varaliste väärtuste arvestust omavatele kauplustele ja kaupluse filiaalidele (kioskid, telgid), samuti kaupu, mis on müüdud väikehulgimüügi korras sotsiaal-kultuurilistele asutustele (lasteaedadele, sanatooriumidele, haiglatele jms.) ning teistele ettevõtetele, organisatsioonidele ja asutustele;

b) kaupu, mis on tagastatud hankijatele ja laole või antud ümbertöötamiseks;

c) aktidega mahakantud kaupu nende purunemise, murdumise, riknemise, kvaliteedi languse, taara rikke ja kaaluvahe tagajärjel.

Märkus. Kaupade väljastamisel kauplustest väikehulgimüügi korras rakendatakse NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 789 (lisa 3) 5. juulist 1954 väikehulgimüügi baasidele kehtestatud kaonorme.

Teistele kauplustele, ladudele ja ümbertöötamisele saadetavaile, samuti hankijatele tagastatavaile kaupadele rakendatakse jaekaubanduse ja toitlustusorganisatsioonide ladudele kehtestatud loomuliku kao norme vastavalt säilitusajale (vt. käesoleva käskkirja lisa 2).

Tarbijate kooperatiivide süsteemis laiendatakse seda korda ka kaupade väljastamise kohta peakauplustest teistele kauplustele.

8. Loomuliku kao suurus terve jaekaubandusettevõtte või selle osakonna (seksiooni) osas kahe inventuuri (aruandeperioodi) vahel tehakse kindlaks ettevõtte raamatupidamise poolt ja varaliselt vastutavate isikute osavõtul koostatud arvestuste põhjal, mille kinnitab ettevõtte direktor. Kui direktor on ühtlasi ka varaliselt vastutav isik, kinnitab arvestuse kõrgemalseisva organisatsiooni juhtkond.

Jaemüügi korras müüdud kaupade loomuliku kao arvestus koostatakse järgmiselt.

Tegelikult kaubajäägilt inventuuri andmete põhjal arvestatud loomuliku kao summale aruandeperioodi alguseks lisatakse antud perioodil dokumentide põhjal sissetulnud kaupadelt arvatud kadu ja lahutatakse kadu, mis on arvatud dokumentide põhjal käesoleva juhendi punktis 7 loetletud kaupadelt. Samuti lahutatakse kadu tegelelikele kaubajäägile inventeerimisnimekirja järgi aruandeperioodi lõpuks.

Kui jaekaubandusettevõttes esineb hulgi- või väikehulgimüügi korras kaupade väljastamise ja müügi operatsioonid, koostatakse samas korras eraldi loomuliku kao arvestused.

Inventeerimisnimestike ja kaupade esmasdokumentide põhjal arvatud loomuliku kao norm ja summa märgitakse nimetatud dokumentide ärtele.

Allpool on toodud loomuliku kao arvestuse näitlik vorm inventeerimistevahelise perioodi kohta.

Kauplus nr.

Inventeerimise tulemuste

Seksioon

võrdlusalaksi juurde seisuga

1. juuni 1967

Loomuliku kao arvestus

1. detsembrist 1966 kuni 1. juunini 1967 realiseeritud kaupadele

	<u>Summa rublades</u>
Loomulik kadu kaubajäägile eelmise inventeerimisnimestiku järgi seisuga	
1. detsember 1966	60
On arvestatud loomulikku kadu sissetulnud kaupadelt	1200
Kokku arvestatud kadu koos jäägiga	1260

Arvatakse maha:

a) väljaläinud kaupadele dokumentide põhjal arvestatud loomulik kadu	40
b) kaupade loomulik kadu inventeerimismisnimestiku järgi seisuga 1. juuni 1967	80
Kokku arvatakse arvutatud summast maha	120
Loomuliku kao summa, mis kuulub mahakandmisele realiseeritud kaupadelt	1140

Ettevõtte juhataja

Vanemraamatupidaja

9. Juhul, kui kaupu säilitatakse antud ettevõtte abiruumis (laoruumis), mis on ühe varaliselt vastutava brigaadi (või ühe isiku) vastutusel ja kaubad müügisaalis teise varaliselt vastutava brigaadi (või teise isiku) vastutusel, jaotatakse loomuliku kao normid varaliselt vastutavate töötajate brigaadide (isikute) vahel kohapeal kaubandusorganisatsioonide (kaubastute, kontorite jt.) juhatajate käskkirjade põhjal selliselt, et kao üldsuurus ei ületaks kehtestatud norme. Käskkiri normide suuruse kohta abiruumile ja müügisaalile tehakse teatavaks brigaadidele (isikutele).

Seejuures neile kaupadele, mis väljastatakse abiruumist standardkaaluga (kondiitritooted, tangud, peensuhkur jt.), antakse loomuliku kao täisnorm brigaadidele (isikutele), kes kannavad varalist vastutust müügisaalis asuvate kaupade eest.

Juhul, kui kaubad saabuavad hankijatelt vahetult müügisaali, antakse loomuliku kao täisnorm samuti müügisaali kauba eest varaliselt vastutavatele brigaadidele (isikutele), kuigi need kaubad arvestatakse abiruumi käibesse.

10. Kaubandusorganisatsioonidel (kaubastutel, kontoritel, tarbijate kooperatiivide liitudel jms.) on lubatud pärast kooskõlastamist vastava ametiühinguorganisatsiooniga vähendada kuni 20% või tõsta samas ulatuses kehtestatud loomuliku kao norme kas kõigile või üksikutele kaupadele mõningais kauplustes, telkides ja kioskites, arvesse võttes kaupade sisseveo sagedust neisse ettevõtteisse

ja nende materiaaltehnilise baasi (kaupade hoiutingimuste) seisundit. Seejuures kaupade loomuliku kao suurus tervikuna antud kaubandusorganisatsiooni ulatuses ei tohi ületada vastavatele kaupadele kehtestatud norme. Kaonormide diferentseerimise käskkiri tehakse teatavaks kaubandusettevõtete varaliselt vastutavatele isikutele hiljemalt 15 päeva enne rakendatava perioodi algust. Normid vaadatakse läbi vähemalt kord aastas.

11. Oblastilise jaotuseta liiduvabariikide kaubandusministeeriumidele, autonoomsete vabariikide kaubandusministeeriumidele, oblasti (krai) ja linna TSN TK kaubanduse ja ühiskondliku toitlustamise valitsustele, samuti vastavatele tarbijate kooperatiivide liitudele on antud õigus lubada neile alluvatel kaubandusorganisatsioonidel (kaubastutel, kontoritel, rajooni tarbijate kooperatiivide liitudel jms.) rakendada kindla kaubakäibe struktuuriga jaekaubandusvõrgus üksikute kaupade normide asemel üldisi kaupade loomuliku kao üldnorme protsentides iga kaupluse, telgi, kioski jms. käibest.

Üldnormide kehtestamise kord on järgmine.

Kaubandusorganisatsioon (kaubastu, kontor, rajooni tarbijate kooperatiivide liit jms.) kinnitab pärast kooskõlastamist ametiühinguorganisatsiooniga eelseisvateks aastateks loomuliku kao üldnormi igale temale alluvalle kauplusele, telgile, kioskile jms. protsentides selle ettevõtte kaubakäibest.

Üldnorm kehtestatakse üksikute normide alusel vastavalt iga kaubandusettevõtte kaupade sortimendile. Seejuures on lubatud norme diferentseerida sõltuvalt kauba sisseveo sagedusest ning kaupade hoiutingimuste iseärasustest vastavalt käesoleva juhendi punktile 10. Kaupade loomuliku kao üldnorm antud kaubandusorganisatsiooni kõigi ettevõtete järgi tervikuna ei tohi ületada üksikute kaupade järgi arvestatavaid norme.

Kauplustele, kus on osakonnad, sektsioonid, telgid, kioskid ja iseseisva kaubaaruandlusega brigaadid, kehtestab kao üldnormi igale alljaotusele samas korras kaupluse direktor (kui viimane pole varaliselt vastutav) või kõrgemalseisev organisatsioon. Seejuures normid, mis on kehtestatud kõigile alljaotustele, ei tohi ületada antud kauplustele kehtestatud üldnormi.

Kaubandusorganisatsiooni poolt igale kauplusele, telgile, kioskile jms. kinnitatud kaupade loomuliku kao üldnormid tehakse teatavaks nende ettevõtete varaliselt vastutavatele isikutele hilje-

malt 15 päeva enne aasta algust. Kaupluse juhataja käskkiri osakon-
dade ja sektsioonide normide kohta jms. tehakse teatavaks nende
alljaotuste varaliselt vastutavatele isikutele hiljemalt 10
päeva enne aasta algust.

Kaubandusorganisatsiooni poolt kinnitatud ja varaliselt
vastutavatele isikutele teatavakstehtud loomuliku kao üldnormid on
kohustuslikud. Kaubandusettevõtteis, millele on kinnitatud loomu-
liku kao üldnormid, on keelatud kasutada üksikute kaupade kohta
kehtestatud norme. Üldnormid vaadatakse läbi iga aasta. Enne keh-
testatud tähtaja möödumist võib norme muuta ainult erandjuhtudel
(kaupluse tööprofiili muutumine jms.) ning ainult eelseisvaks peri-
oodiks.

12. Loomuliku kao arvestus ennetähtaegselt kohaleveetud kaupa-
dele (seoses teede lagunemise ja navigatsioonihooajaga jms.), mida
säilitatakse ladudest eemalasuvates kauplustes, samuti neile kaupa-
dele, mis tuuakse tarbijate kooperatiivide kauplustesse vastumüü-
giks põllumajandussaaduste üleandjatele, toimub järgmiste normide
alusel:

- a) eespool nimetatud kaupade säilitamisel kauplustes kuni 15 päeva
(sool kuni 60 päeva) rakendatakse jaevõrgule kehtestatud norme;
- b) säilitamisel üle 15 päeva (sool üle 60 päeva) on lubatud täien-
davalt eelnimetatud normidele rakendada edaspidisteks säilitusaega-
deks ladudes säilitamise norme.

Näide. I tsooni tarbijate kooperatiivi kaupluses oli soojal aasta-
ajal rafinaadsuhkur hoiul 25 päeva. Rafinaadsuhkru loomuliku
kao norm jaekaubandusvõrgule on kehtestatud 0,20%.

Kuna antud näites oli rafinaadsuhkur kaupluses hoiul üle 15
päeva, siis esimese 15 hoiupäeva kohta tuleb rakendada kaonormi
0,20%.

Järgneva 10 hoiupäeva eest võib rakendada ladudele kehtestatud
kaonorme, mis rafinaadsuhkru 10-päevasel säilitamisel laos on 0,03
protsenti.

Järelikult tuleb rafinaadsuhkrule 25-päevasel säilitamisel ko-
operatiivi kaupluses arvestada loomulikku kadu normi järgi 0,23%
(0,20 + 0,03%).

Märkus. Juhul, kui inventeerimistevahelisel perioodil ennetähtaeg-
selt kohaleveetud kaupu ei realiseeritud, on lubatud arves-
tada loomulikku kadu ennetähtajalise kohaleveo kaupade jää-
gilt inventeerimisperioodi lõpuks jaekaubandusorganisatsioo-
ni ladudele kehtestatud normide järgi.

13. Külmutusvahenditega kauplustes, kus need seadmed soojal aastaajal üle 10 päeva ei töötanud, rakendatakse kogu mittetöötamise aja eest külmutusvahenditeta kauplustele kehtestatud kaonorme (külmutusvahendite all tuleb mõista külmutuskambreid, jääkeldreid, külmutuskappe ja külmlette).

14. Kehtestatud loomuliku kao normid diferentseeritakse küpsetatud leiva osas üksikutele jaekaubandusettevõtetele selle kaubandusorganisatsiooni käskkirjaga, kelle alluvuses on antud ettevõtte, sõltuvalt leiva üleminevate jääkide suurusest ja kohaleveo korrast, kooskõlastatult NSV Liidu Kaubandusministeeriumi kohalike organitega.

15. Kui kaupluses on õpilasi, suurenevad loomuliku kao normid järgmiselt: õpilaste arvu puhul 25 kuni 50% müüjate arvust - 10% võrra, õpilaste arvu puhul üle 50% müüjate arvust - 15% võrra.

Iseseisva arvestusega sektsioonide või osakondadega kauplustes suurendatakse norme ainult neile sektsioonidele või osakondadele, kus õpilaste arv ei ole alla 25% müüjate arvust.

16. Rajoonides, mis asuvad põhjapool 50° põhjalaiust, tuleb soojaks aastaajaks lugeda perioodi 1. maist 30. septembrini.

Rajoonides, mis asuvad lõunapool 50° põhjalaiust, tuleb soojaks aastaajaks lugeda perioodi 1. aprillist 31. oktoobrini.

17. Esimese tsooni loomuliku kao norme rakendatakse järgmiste vabariikide, kraide ja oblastite kaubandusettevõteteis:

Vene NFSV (välja arvatud II tsooni kuuluvad Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast ning Kaug-Põhja rajoonid, kus kehtivad erinormid), Ukraina NSV, Valgevene NSV, Leedu NSV, Eesti NSV, Läti NSV, Gruusia NSV, Moldaavia NSV ja Kasahhi NSV: Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast.

II tsooni loomuliku kao norme rakendatakse järgmiste vabariikide ja oblastite kaubandusettevõteteis:

Vene NFSV (Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Usbeki NSV, Armeenia NSV, Aserbaidžaaani NSV, Kirgii si NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeni NSV ja Kasahhi NSV (välja arvatud Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast).

18. Liiduvabariikide kaubandusministeeriumidel ja nende kohalikel organitel, samuti kaubandusorganisatsioonidel ei ole õigust kehtestatud norme muuta. Kõik ettepanekud loomuliku kao normide muudatuste kohta esitatakse NSV Liidu Kaubandusministeeriumile ja neid võib rakendada ainult pärast nende kinnitamist NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt.

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr. 130 15. augusti-
tist 1967

J U H E N D

loomuliku kao normide rakendamiseks toidukaupade
säilitamisel linna ja maa jaekaubandus- ning
toitlustusettevõtete ladudes ja baasides

1. NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 130 15. augustist 1967 kinnitatud toidukaupade loomuliku kao normid on kehtivad riikliku ja kooperatiivsete jaekaubandus- ning toitlustusettevõtete ladudele ja baasidele nii linnades kui maal.

2. Normid on kehtestatud kaaluga väljastatavate standardkaupade kadude katteks, mis tekivad seoses:

a) kuivamise ja tuuldumisega;

b) tolumumisega;

c) lekkimise (läbiimbumise) ja mahavalamisega vedelate kaupade ümberpumpamisel ja väljastamisel.

Loomuliku kao normidesse ei ole arvatud:

a) kadusid, mis tekivad kaupade riknemisest, taara vigastustest ja taara kaaluvahest;

b) kadusid, mis tekivad kaupade täiendava tehnoloogilise töötlemisega (külmutamine seoses pikemaajalise säilitamisega jms.).

3. Kinnitatud normid on piirnormid ja neid rakendatakse ainult neil juhtudel, kui tegeliku kaubaseisu kontrollimisel arvestusandmetega võrreldes ilmneb puudujääk, mida tõestab võrdlusandmik. Kaupade loomulik kadu kantakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt kao tegelikus suuruses, kuid mitte üle kehtestatud normide.

4. Kaupade loomulikku kadu võib maha kanda ainult pärast kaupade inventeerimist, kehtestatud korras koostatud ja kinnitatud arvestuse alusel. Kauba puudujääk kehtestatud kaonormide piires kantakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt kaupade arvele võtmise hindades. Kaubakaod kantakse kuluks aga ostuhindades. Ostu ja jaehindade vahe kantakse kaubanduslike mahahindluste arvele.

5. Loomuliku kao norme ei rakendata:

a) kaupadele, mis laos vastu võetakse ja välja antakse ümberkaalumata (arve või trafareti järgi) ning standardkaaluga;

b) kaupadele, mis on arvestatud lao üldkäibes, kuid tegelikult laos ei säilitatud (transiitoperatsioonid);

c) kaupadele, mis on maha kantud purunemise, murenemise, riknemise, kvaliteedi languse ja taara kaaluvahe ning rikutud taara tõttu..

6. Kaupade osas, mida säilitatakse soolvees, mis ei kuulu kauba kaalu sisse (heeringas jm.), kantakse loomulik kadu maha ainult juhul, kui kaubad võetakse vastu ja väljastatakse netokaalus. Nimeetatud kaupade vastuvõtmisel ja väljastamisel brutokaaluga loomuliku kao norme ei rakendata.

7. Loomuliku kao norme rakendatakse kaupadele, mis on väljastatud ladudest inventeerimistevahelisel perioodil, ja kauba jääkidele inventeerimisperioodi lõpuks, arvestades nende säilitusaega. Loomuliku kao suurus tehakse kindlaks iga kauba kohta eraldi.

8. Juhul, kui kaupu säilitatakse üle ühe kuu, koosnevad normid kogu säilitusaja eest esimese hoiukuu kohta kehtestatud normist ja järgnevate säilituskuude normidest.

Järgneva mittetäieliku kuu eest arvestatakse kadusid 1/30 ulatuses kuunormist iga säilituspäeva eest.

Näide 1. I tsoonis asuvas laos säilitati rafinaadsuhkrut 3 kuud. Rafinaadsuhkru kuuajalisel säilitamisel on loomuliku kao norm soojal aastaajal 0,04%, iga järgneva säilituskuu eest 0,008%.

Sellisel juhul rakendatakse suhkru kogu säilitusaja eest, s.o. 3 kuu eest, loomuliku kao normi 0,056%, mis koosneb järgmistest suurustest:

säilitamisel 1 kuu - 0,04%

" 2 kuud - 0,04 + 0,008 = 0,048%

" 3 kuud - 0,04 + 0,008 + 0,008 = 0,056%

Näide 2. Esimeses näites märgitud tingimustel säilitati rafinaadsuhkrut mitte 3 kuud, vaid 3 kuud ja 15 päeva.

Seega on loomuliku kao norm selle kauba säilitamisel 0,060%, mis koosneb järgmistest suurustest:

säilitamisel 1 kuu - 0,04%

" 2 kuud - 0,04 + 0,008 = 0,048%

" 3 kuud - 0,04 + 0,008 + 0,008 = 0,056%

" 3 kuud ja 15 päeva - 0,04 + 0,008 + 0,008 + 0,004 = 0,06%

9. Kauba säilitamisel üle kaonormide tabeli märkustes toodud piiraeegade edaspidiseid norme ei suurendata. Näiteks toodi rafinaad-suhkur lattu soojal aastaajal ja säilitati seal 14 kuud. Normide rakendamise aeg suhkrule on piiratud 12 kuuga.

Järelilikult tuleb sellele suhkrupartiiile rakendada loomuliku kao normi 0,128% (0,04% 1 kuu eest ja 0,008% iga järgneva säilituskuu eest 11 kuu jooksul). 13. ja 14. säilituskuu eest loomuliku kao norme ei arvestata.

10. Kaupade partiilise arvestuse puhul arvestatakse kaupade loomulikku kadu nende tegelike säilitusaegade järgi ladudes, lähtudes iga kauba sissetuleku, väljastamise ja inventeerimise kuupäevast.

Kaupade partiilise arvestuse puudumisel kehtestatakse kaupadele keskmine säilitusaeg laos. Viimane arvutatakse inventuuridevahelise perioodi keskmise ühepäevase kaubajäägi jagamisel selle kauba ühepäevasele käibe.

Juhul, kui kaupade lattu saabumine ja sealt väljastamine on ühtlane, võib kõrgemalseisva organisatsiooni loal arvestada kaupade keskmist säilitusaega inventuuridevahelise perioodi kuu keskmise kaubajäägi jagamisel selle kauba ühepäevasele käibe.

Keskmine säilitustähtaeg arvestatakse tervetes päevades. Kui jagamisel saadakse murdarv, ümardatakse viimane täisarvuni, kusjuures murdosa kuni 0,5 (kaasa arvatud) jäetakse ära, üle 0,5 aga ümardatakse täisarvuni.

Kui kaupade säilitusaeg laos ületas inventeerimisperioodi (kaubavarude tekkimine vähese realiseerimise tõttu), rakendatakse norme säilitusaegade eest, mis ei ületa inventeerimisperioodi.

Allpool tuakse näiteid kaupade keskmiste säilitusaegade arvestuse kohta päeva ja kuu keskmiste jääkide järgi.

A. Kauba keskmise säilitusaja arvestus päeva keskmiste jääkide järgi

Päeva keskmise jäägi kindlakstegemiseks liidetakse iga säilituspäeva kaubajäägid inventeerimisperioodil. Saadud jääkide summa jagatakse päevade arvule inventeerimisperioodil.

Ühepäevane käive tehakse kindlaks inventeerimisperioodil realiseeritud kauba koguse jagamisel sama perioodi päevade arvule.

Näide. I tsooni laos tehti rafinaadsuhkru inventuur seisuga 11. oktoober. Belmine inventuur oli 15. aprillil. Seega moodustas inventeerimisperiood 180 päeva. Rafinaadsuhkru loomuliku kao norm 7-päevasel säilitamisel on kehtestatud 0,02%, 15 päevasel säilitamisel 0,03%.

Rafinaadsuhkru sissetulek, väljaminek ja jääk raamatupidamise andmetel kogu inventeerimistevahelisel perioodil oli:

(tuh. rbl.)

Kuupäev	Kauba jääk päeva algul	Saabus kaupa päeva jooksul	Kauba väljaminek päeva jooksul	Kauba jääk päeva lõpul
15. aprillil	100	50	100	50
16. aprillil	50	25	20	55
17. aprillil	55	15	50	20
jne.				
.....				
.....				
11. oktoobril	30	80	10	100

Kokku inventeerimis-
perioodi jooksul

- - 360 2520

Keskmine päeva jääk - 14 000 rbl. (2520 : 180)

Ühepäevane käive - 2000 rbl. (360 : 180)

Keskmine säilitusaeg - 7 päeva ($\frac{14000}{2000}$)

Maksimaalne loomuliku kao summa rafinaadsuhkrule 360 000 rublase käibe juures, kui kauba jääk inventeerimisperioodi lõpul on 100 000 rubla ja säilitustähtaeg 7 päeva, on 92 rubla.

$$\frac{(360\ 000 + 100\ 000) \times 0,02}{100}$$

100

B. Kauba keskmise säilitusaja arvestus
kuu keskmise jääkide järgi

Kuu keskmise kaubajäägi kindlakstegemiseks on vaja liita pool kauba jäägist aruandeperioodi algul ja pool kauba jäägist sama perioodi lõpul ning kuu jääkide summad. Sel viisil saadud jääkide summa jagatakse summeeritud jääkide arvuga, mis on vähendatud 1 võrra.

Ühepäevane käive tehakse kindlaks inventeerimisperioodil väljastatud kauba summa jagamisel selle perioodi päevade arvule.

Näide. Inventeerimistevahelise perioodi jooksul 15. aprillist 11. oktoobrini, s.o. 180 päeva jooksul, oli rafinaadsuhkru sissetulek, jäägid ja väljaminek raamatupidamise andmeil järgmine.

(tuh. rbl.)

Kauba jääk inventeerimise päevaks või kuu algul		Kauba sissetulek perioodi jooksul		Kauba väljaminek samal perioodil. summas	Kauba jääk perioodi lõpul summas
kuupäev	summa	kuupäev	summa		
15. aprill	90	15.-30. aprill	370	280	180
1. mai	180	mai	45	135	90
1. juuni	90	juuni	110	120	80
1. juuli	80	juuli	185	165	100
1. august	100	august	115	150	65
1. september	65	september	125	140	50
1. oktoober	50	1.-11. oktoober	80	90	40
1. november	40	-	-	-	-
Kokku inventeerimisperioodil		-	-	1080	-

Kuu keskmine jääk - 90 000 rbl.

$$\frac{90}{2} + \frac{40}{2} + 180 + 90 + 80 + 100 + 65 + 50 = \frac{630}{8-1}$$

Ühepäevane käive = 6000 rbl. (1080 : 180)

Keskmine säilitusaeg = 15 päeva (90 : 6)

Rafinaadsuhkru loomuliku kao ülemmäär 1 080 000 rbl. käibe ja 40 000 rbl. jäägi juures inventeerimisperioodi lõpul moodustab 15-päevase säilitusaja järgi:

$$\frac{(1\ 080\ 000 + 40\ 000) \times 0,03}{100} = 336 \text{ rbl.}$$

11. Kui inventeerimistevahelise perioodi mingil kuupäeval kaubajääke raamatupidamise andmetel ei olnud, siis kogu käivet selle kauba osas sellele kuupäevale eelnevate päevade eest loomuliku kao arvestamisel arvesse ei võeta.

12. Kaubandusorganisatsioonidel (kaubastutel, kontoritel, tarbijate kooperatiivide liitudel jms.) on lubatud kehtestada stabiilsete kaubajääkidega ladudele keskmine säilitusaeg igale kaubale, millele arvestatakse norme.

Kaubandusorganisatsiooni poolt kehtestatud kaupade säilitusajad loomuliku kao normide arvestamiseks teatatakse varaliselt vastutavatele isikutele.

Säilitusajad vaadatakse läbi iga aasta.

13. Jahutatavate ruumide all tuleb mõista külmutuskambreid ja jääkeldreid.

14. Rajoonides, mis asuvad põhjapool 50° põhjalaiust, loetakse soojaks aastaajaks perioodi 1. maist 30. septembrini.

Rajoonides, mis asuvad lõunapool 50° põhjalaiust, loetakse soojaks aastaajaks perioodi 1. aprillist 31. oktoobrini.

15. I tsooni loomuliku kao norme rakendatakse järgmiste vabariikide, kraide ja oblastite ettevõtetes:

Vene NFSV (välja arvatud II tsooni kuuluvad Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Ukraina NSV, Valgevene NSV, Leedu NSV, Eesti NSV, Läti NSV, Gruusia NSV, Moldaavia NSV ja Kasahhi NSV, Pavlodari, Koksšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast.

II tsooni loomuliku kao norme rakendatakse järgmiste vabariikide ja oblastite kaubandusettevõtetes:

Vene NFSV (Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Usbeki NSV, Armeenia NSV, Aserbaidžani NSV, Kirgisi NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeni NSV, Kasahhi NSV (välja arvatud Pavlodari, Koksšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast).

16. Liiduvabariikide kaubandusministeeriumidel ja nende kohalikel organitel, samuti kaubandusorganisatsioonidel ei ole õigust kehtestatud norme muuta. Kõik ettepanekud loomuliku kao normide muudatuste ja kehtestamise kohta tuleb esitada NSV Liidu Kaubandusministeeriumile ja neid võib rakendada ainult pärast nende kinnitamist NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt.

Lisa 5

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr. 130 15. augustist
1967

LOOMULIKU KAO NORMID

värsketele kartulitele, köögi- ja puuviljadele nende lühiajalisel
säilitamisel baasides, ladudes ja varumispunktides

Kauba nimetus	Kaonormid %-des							
	I tsoon				II tsoon			
	sügis	talv	kevad	suvi	sügis	talv	kevad	suvi
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Hiline kartul	0,9	0,3	0,3	0,7	1,4	0,4	0,5	-
Varajane kartul	-	-	-	1,2	-	-	-	1,8
Valge, punane ja savoi kapsas, kesk- mine ja hiline nui- kapsas	1,8	0,9	1,1	-	2,6	1,3	1,3	-
Valge, punane ja savoi kapsas, va- rajane nuikapsas	-	1,3	1,5	2,5	-	2,0	2,9	3,7
Lillkapsas ja brüs- seli kapsas	1,6	1,3	1,5	2,9	2,4	2,0	2,0	4,0
Pealseteta juurvili (peet, porgand, nae- ris, mustroõigas, kaa- likas, petersell, seller, pastinaak, mädarõigas jt.)	1,7	0,7	0,9	2,2	2,1	0,8	0,9	2,9
Juurviljad roheli- sega (värsked ja pealekasvatatud)	1,5	0,9	0,9	1,9	2,3	1,4	1,4	3,8
Redis	0,9	0,6	1,0	1,7	1,5	0,6	1,4	2,0
Mugulsibul	0,7	0,4	0,6	0,7	1,5	0,6	1,0	1,6
Küüslauk	1,0	0,6	0,7	1,0	1,5	0,8	1,5	2,0

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Roheline sibul, porrulauk	1,0	1,0	1,0	1,4	1,5	1,0	1,7	2,2
Värske roheline (salat, spinat, till, hapuoblikas, petersell, seller, rabarber jt.),kau- nalised (hersed, türgi oad) ja muu köögivilid	2,3	1,1	1,3	1,8	3,0	1,4	1,5	2,5
Piimvahaküpsuses maisitõlvikud	0,9	-	-	2,3	2,0	-	-	3,1
Lava- ja avamaa- kurgid	1,2	0,6	0,6	2,0	2,8	0,9	0,9	2,2
Tomatid (punased, roosad, pruunikad)	1,1	0,4	0,4	0,9	2,8	1,0	1,0	2,2
Baklažaanid, ka- batšokid, magusa ja mõru pipra kaunad	1,3	0,7	0,7	1,2	2,4	0,8	0,8	3,0
Kõrvitsalised (arbuusid, melonid, kõrvitsad)	0,9	0,6	0,6	0,8	1,3	0,7	1,0	1,8
Seemnelised viljad (õunad, pirnid, aiava jt.),datli- ploomid	0,9	0,2	0,2	1,0	1,1	0,4	0,5	1,4
Ploomid	1,2	1,0	1,0	1,6	1,6	1,0	1,0	2,6
Muud luuviljalised (aprikoosid, virsikud, kirsid, murelid, tuh- puumarjad jt.) ja gra- naatõunad	1,4	1,0	1,0	2,3	2,1	1,0	1,0	3,2
Viinamarjad,sõstrad	0,7	0,3	0,5	1,4	0,9	0,6	0,6	1,5
Karusmarjad	0,3	-	-	0,6	0,3	-	-	0,6
Marjad (mets- ja aed- maasikad,vaarikad)	1,8	-	2,0	2,4	2,0	-	2,2	2,4

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Värsked ja külmutatud metsamarjad (jõhvikad, pohlad jt.)	0,7	0,4	0,5	0,7	0,8	0,5	0,8	0,8
Värsked seemed	1,8	1,2	2,0	2,0	2,0	2,0	2,2	2,2

Märkus. Värskete puu- ja köögiviljade, kartulite ja seente lühiajalisel säilitamisel külmutuskambrites või kunstliku jahutusega hooldates vähendatakse kehtestatud norme I tsooni ettevõtteis 20%, II tsooni ettevõtteis 30%.

J U H E N D

värskete kartulite, köögi- ja puuviljade loomuliku kao
normide rakendamise kohta nende lühiajalisel säilita-
misel baasides, ladudes ja varumispunktides

1. NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 130 15.augustist 1967 kinnitatud loomuliku kao normid värsketele kartulitele ning köögi- ja puuviljadele rakendatakse nende lühiajalisel säilitamisel kaubandus- ja varumisorganisatsioonide hulgi-, ümberlaadimise, väikehulgimüügi baasides ja ladudes, samuti varumispunktides linnas kui maal, kui neis ettevõtteis peetakse kaalulist arvestust sissetuleva ja realiseeritava kauba kohta pärast lühiajalist säilitamist.

2. Normid on kehtestatud kaubakadude katteks, mis on tekkinud niiskuse auramisest, värskete kartulite, puu- ja köögiviljade kaalu kaost "hingamisel", vastuvõtul, lühiajalisel hoiul ja väljastamisel..

3. Normid on kehtestatud standardsetele kartulitele, köögi- ja puuviljadele nende lühiajalisel hoiul lahtiselt või taaras (konteinerites, kastides, pehmes taaras) kapitaalsetes sügav- ja maapealsetes hoidlates, keldrites, külmutuskambrites ja ajutist tüüpi ladudes-kuurides, katusealustes, samuti lahtistel platsidel tingimusel, et toodang oleks kaetud ja kaitstud sademete, päikesekiirte, valguse ning külmumise eest (presendid, kilbid, matid, õled, roguskid, sae- või turbapuru, kiled jt. materjalid).

4. Loomuliku kao normi ei ole arvatud kauba kaod, mis on tekkinud kauba riknemisel taara vigastuse ja kaaluvahe tõttu (taara tegeliku ja trafaretse kaalu vahe), samuti kaod praagi ning jäätmete näol, mis tekivad kauba vastuvõtul, lühiajalisel hoiul, sorteerimisel ja pakkimisel. Need kaod kuuluvad akteeritavate kadude alla ja kantakse maha aktide põhjal.

5. Loomuliku kao norme ei rakendata kaupadele, mis:

a) võetakse vastu ja väljastatakse kaalumata (trafareti või arvu järgi);

b) arvestatakse lao käibes, kuid laos tegelikult ei säilitata (transiitoperatsioonid);

c) antakse üle pikaajalisele säilitamisele kaalumata.

6. Kaupade puudujäägid üle kehtestatud normide kantakse süüdlaste arvele.

Puudujäägid üle kehtestatud normide, kui konkreetseid süüdlasi pole kindlaks tehtud, kantakse maha käibekuludesse kõrgemalseisva organisatsiooni loal.

7. Loomuliku kao norme rakendatakse toodangu jäägile arvestusperioodi algul ja sellel perioodil vastuvõetud kartulitele, kõõgi- ja puuviljadele netokaalus.

8. Kehtestatud normid on piirnormid ja neid rakendatakse ainult juhul, kui tegeliku kaubajäägi kontrollimisel arvestusandmetega võrreldes ilmneb puudujääk, mida tõestab inventeerimise tulemuse võrdlusandmik. Kaupade loomulik kadu kantakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt tegelikus suuruses, kuid mitte üle kehtestatud normide.

9. Kaupade loomuliku kao mahakandmine võib toimuda ainult pärast inventuuri, ladude puhastamisel, margi (kaardi) sulgemisel kõõgi- või puuviljade partiilisel arvestusel, kehtestatud korras koostatud ja kinnitatud arvestuse põhjal.

Eelnev loomuliku kao mahakandmine ei ole lubatud.

10. Loomuliku kao norme rakendatakse kauba lühiajalisel säilitamisel kuni 20 päeva. Kauba hoidmisel üle 20 päeva rakendatakse pikaajalise säilitamise loomuliku kao norme.

Aasta perioodidel ja kuudel, kui kartulite, kõõgi- ja puuviljade pikemaajalisel hoidmisel loomuliku kao norme pole kehtestatud, kasutatakse lühiajalisele hoiule kinnitatud norme.

11. Esimese tsooni hulgibaasides suve- ja sügisperioodil allpool loetletud kaupades kindlakstehtud puudujäägi puhul, mis ületab kehtestatud loomuliku kao norme, võib kõrgemalseisev organisatsioon teha loomuliku kao arvestuse järgmiste juurdearvestustega, tingimusel, et kaupu hoiti üle tabelis näidatud keskmiste tähtaegade.

Kauba nimetus	Keskised säilitustähtajad päevades	Juurdearvestus iga täiendava päeva eest üle keskmise säilitustähtaja, mis on näidatud lahtris 2. % -des kaalust	Juurdearvestuse ülemäär % -des kaalust
---------------	------------------------------------	---	--

Suveperioodil (juuli - august)

Varajane kartul	2	0,4	1,2
Valge kapsas	3	0,8	0,8
Pealseteta juurvili	3	0,5	0,5
Mugulsibul ja küüslauk	3	0,1	0,7
Küpsed tomatid (punased, roosad, punakaspruunid)	2	0,4	1,2
Kõrvitsalised (arbuusid, melonid)	3	0,1	0,7
Suvised seemnelised puuviljad	2	0,3	0,3

Sügisperioodil (september - november)

Küpsed tomatid (punased, roosad, punakaspruunid)	3	0,3	1,5
Kõrvitsalised (arbuusid, melonid)	4	0,1	0,7

Märkused. 1. Külkhoones ja külmutuskambrites hoidmisel vähendatakse juurdearvestust 20% võrra.

2. Piimküpsuses tomatite järelvalmimisel rakendatakse loomuliku kao norme järgmiselt:

I tsooni ettevõtteis: suvel 0,5%, sügisel 0,4% iga ööpäeva eest, kuid mitte üle 5% kogu järelvalmimisperioodi eest.

II tsooni ettevõtteis: suvel ja sügisel 0,9%, kuid mitte üle 4,5% kogu järelvalmimisperioodi eest.

Nimetatud norme on lubatud rakendada ainult tingimusel, kui tomatite paigutamine järelvalmimisele vormistatakse aktidega, kus on näidatud paigutamise kuupäev, kaal ja tomatite küpsusaste, samuti valminud viljade väljatulek kalendripäevade järgi.

Norme arvestatakse järelvalmimisele paigutatud tomatite netokaalust.

12. Näide juurdearvestusega loomuliku kao arvestamise kohta

Kaupade keskmise ööpäevase jäägi arvestamisel (tonnides või kilodes) liidetakse antud kauba igapäevaste jääkide summa, arvates aruandeperioodi esimesest päevast (pärast inventuuri või partii-jääk) ja lõpetades järgmise inventuuri või partii (margi) sulgemise päevaga. Täpsemaks arvestuseks jagatakse esimene ja viimane jääk kahele, s.o. nende kuupäevade kaubajääkidest võetakse pool jääki. Jääkide summa jagatakse perioodi päevade arvule miinus 1.

Näiteks varajasel kartulil seisuga 1. juuni hulgibaasis jääke polnud, juunis tuli sisse 310 tonni, välja läks 300 tonni, jääk raamatu järgi 1. juulil oli 10 t. Igapäevaste jääkide summa juunikuu kohta - 850 t. Seega on kauba keskmine ööpäevane jääk:

$$\frac{0 + 850 + 5}{31 - 1} = \frac{855}{30} = 28,5 \text{ t.}$$

Keskmist säilitusaega ööpäevades arvestatakse inventuuridevahelisel perioodil kaubajäägi keskmise ööpäevase jäägi jagamisel selle kauba päevasele käibele ($300 : 30 = 10$). Antud näites keskmise säilitusaeg on $\frac{28,5}{10} = 2,85$ ööpäeva või ümardatult 3 ööpäeva.

Keskmist säilitusaega arvestatakse täis ringluspäevades. Kui jagamisel saadakse murdarv, ümardatakse viimane täisarvuks, kusjuures murdosa kuni 0,5 (kaasa arvatud) jäetakse ära, üle 0,5 aga ümardatakse täisarvuni.

Kontrollimisel ilmnes, et raamatupidamise andmete järgi olevast 10 tonnist varajasest kartulist oli tegelikult alles 5,3 t, seega puudujääk 4,7 t. Kinnitatud normide järgi tuleb I tsooni hulgi laos kartuleid maha kanda 1,2% ehk $\frac{300 \times 1,2}{100} = 3,6$ t.

Kartuli puudujääk üle normi 4,7 t - 3,6 t = 1,1 t. Kuna aga tegelik keskmine hoiuaeg oli mitte 2 vaid 3 ööpäeva, siis siin võib loomuliku kao normile juurde arvestada 0,4% ööpäeva eest (üle 2 ööpäeva) ehk $\frac{300 \times 0,4}{100} = 1,2$ tonni. Järelikult võib maha kanda puudujääki mitte üle $3,6 + 1,2 = 4,8$ t, s.t. kartuli puudujäägi 4,7 t võib maha kanda käibekuludeks, sest see ei ületa loomuliku kao normi koos juurdearvestusega (vt. p.11).

13. Kaubandus- ja varumisorganisatsioonidel (autonoomsete varariikide, kraide või oblastite tarbijate kooperatiivide liitude juhatustel, samuti rajooni tarbijate kooperatiivide liitude juhatustel, kaubastutel ja kontoritel) on lubatud pärast kooskõlastamist ametiühinguorganisatsiooniga vähendada kuni 20% või tõsta samas suuruses loomuliku kao norme kas kõigile või üksikutele kaupade-

le, üksikutele ettevõtetele ja varumispunktidele, arvestades kaupade keskmisi hoiuaegu ja materiaaltehnilise baasi seisukorda (hoiutingimusi) ning lao otstarvet (hulgi-, väikehulgiladu, varumispunkt). Seejuures kaupade loomuliku kao üldsuurus antud kaubandus- ja varumisorganisatsioonis ei tohi ületada üksikuid kehtestatud norme. Käskkiri normide diferentseerimise kohta teatatakse kaubandusettevõtete varaliselt vastutavatele isikutele hiljemalt 15 päeva enne kehtivat perioodi. Need normid vaadatakse läbi iga aasta.

14. I tsooni loomuliku kao norme kasutavad järgmiste vabariikide, kraide ja oblastite kaubandus- ning varumissettevõtted: Vene NFSV, kaasa arvatud Kaug-Põhja rajoonid ja Arktika (välja arvatud II tsooni kuuluvad Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Ukraina NSV, Valgevene NSV, Leedu NSV, Eesti NSV, Läti NSV, Gruusia NSV, Moldaavia NSV ja Kasahhi NSV (Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast).

II tsooni loomuliku kao norme rakendatakse järgmiste vabariikide ja oblastite kaubandus- ja varumissettevõtteis: Vene NFSV (Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Usbeki NSV, Armeenia NSV, Aserbaidžaaani NSV, Kirgiisi NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeeni NSV, Kasahhi NSV (välja arvatud Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast).

15. Liiduvabariikide kaubandusministeeriumidel ja nende kohalikel organeil, samuti kaubandusorganisatsioonidel ei ole õigust kehtestatud norme muuta. Kõik ettepanekud loomuliku kao normide muudatuste ja kehtestamise kohta esitatakse NSV Liidu Kaubandusministeeriumile ja neid võib rakendada ainult pärast nende kinnitamist NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt.

Toidukaupade loomuliku kao arvestamisest tarbijate koöperatsiooni jaettevõtetes

(väljavõte ETKVL Keskraamatupidamise ringkirjast nr. KR-2-169 28.augustist 1968)

Linna ja maa jaekaubandusvõrgus toidukaupade loomuliku kao normide rakendamise juhendi punktis nr.8 (NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirja nr. 130 lisa 3 15. augustist 1967) on kirjeldatud müüdud kaupadele loomuliku kao arvestamise korda ja toodud selle arvestuse näitlik vorm.

Allpool toome tarbijate kooperatsiooni jaekaubandusvõrgus keh-tiva toidukaupade loomuliku kao arvestamise korra ja arvestuse vor-mi.

Loomulik kadu määratakse eraldi:

elanikkonnale müüdavatele kaupadele;

väikehulgimüügi korras müüdavatele kaupadele;

teistele ettevõtetele ja ümbertöötamiseks väljastatud ning hankijatele tagastatud kaupadele.

Taoline kord on vajalik seepärast, et igale ülaltoodud kaupade väljastamise kategooriale rakendatakse erinevaid loomuliku kao norme.

Elanikkonnale müüdavatele kaupadele rakendatakse loomuliku kao norme vastavalt NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirja nr. 130 lisale 1 15.augustist 1967.

Kaupade loomulik kadu tehakse kindlaks lähtudes antud ja eel-neva inventuuri vahelisel perioodil elanikkonnale müüdü kaupade maksumusest ning üksikutele kaupadele antud tsooni ja aastaaja jaoks kinnitatud loomuliku kao normidest.

Väikehulgimüügi korras müüdavatele kaupadele kasutatakse NSV Liidu kaubandusministri käskkirja nr. 789 lisas 3 5.juulist 1954 väikehulgibaasidele kehtestatud loomuliku kao norme.

Teistele kauplustele, ladudele ja ümbertöötamiseks väljastatud, samuti ka hankijatele tagastatud kaupadele kasutatakse jaekauban-dusorganisatsioonide ning toitlustusettevõtete ladudele kehtestatud loomuliku kao norme (vt. käskkirja nr. 130 lisa 2). Seejuures tuleb lähtuda organisatsiooni juhatuse poolt, kellele allub jaettevõte, igale kaubale kehtestatud keskmisest säilitusajast.

Loomuliku kao arvestuseks on vajalikud järgmised andmed grup-pide kohta, millele on kehtestatud loomuliku kao normid: kaubajää-gid eelmise ja viimase inventuuri kuupäevaks; inventuuridevahelisel perioodil saabunud kaupade maksumus; aktide alusel maha kantud kau-pade maksumus; väikehulgimüügi käive; teistele ettevõtetele ja üm-bertöötamiseks väljastatud ning lattu ja hankijatele tagastatud kaupade maksumus.

Saabunud kaupade maksumuse kindlaksmääramiseks koostatakse andmik käesoleva juhendi lisas 1 toodud vormil.

Analoogilised andmikud koostatakse aktide alusel mahakantud, väikehulgimüügi korras müüdü, teistele ettevõtetele, lattu ja üm-bertöötamiseks väljastatud ning hankijatele tagastatud kaupadele.

Kaupade loomuliku kao arvestus koostatakse vastavalt käesoleva ringkirja lisas 2 toodud vormile.

Kaupade jäägid loomuliku kao arvestamiseks võetakse inventeerimisnimestikest.

Andmed kaupade saabumise, aktide alusel mahakandmise, väikehulgimüügi ja teistele ettevõtetele väljastamise kohta võetakse vastavalt lisas 1 toodud vormile koostatud andmikelt. Elanikkonnale müüdüd kaupade maksumuse kindlaksmääramiseks liidetakse arvestuse lahtri 1 ja 2 summad ning lahutatakse lahtrite 3, 4, 5 ja 6 summad.

Arvestus koostatakse organisatsiooni (iseseisvale bilansile eraldatud ettevõtte) raamatupidamises varaliselt vastutava isiku osavõtul ja kinnitatakse vastava organisatsiooni juhatuse esimehe (esimehe asetäitja) poolt, kuid iseseisvale bilansile eraldatud ettevõttes direktori poolt.

Kaupade loomulik kadu kantakse maha kuni kehtestatud normide järgi määratavas ulatuses ainult siis, kui kaupade tegeliku allesoleku kontrollimisel ilmneb puudujääk võrreldes raamatupidamise andmetega.

Kui kaupade loomuliku kao summa normide järgi (vastavalt arvestusele) ületab avastatud puudujäägi summa, siis kantakse loomuliku kaona maha tegelikult avastatud puudujäägi summa.

.....
 Organisatsiooni nimetus

.....
 Ettevõtte nimetus

A N D M I K

.....
 saabunud, müüdud väikehulgimüügi korras, aktide alusel maha kantud jne. kaupade kohta
 ajavahemikus19... kuni 19...
 (loomuliku kao arvutamiseks)

Kauba nimetus, millele on kinnitatud loomuliku kao norm	Loomuliku kao norm	Kaubalis-rahalise aruande nr.	Näitajad	Iga kauba kohta kirjutatakse esimesel real dokumendi number, teisel summa	Kokku

Dokumen-
di nr.

Summa

Dokumen-
di nr.

Summa

Dokumen-
di nr.

Summa

jne.

Andmiku koostas raamatupidaja

allkiri

Nõus

varaliselt vastutava isiku amet ja allkiri

.....
Organisatsiooni nimetus

Kaupade loomuliku kao arvestus

.....
ettevõtte nimetus
ajavahemikus 19... kuni19..

Jrk. nr.	Kauba nime- tus	Kaupa- de jääk eelmi- se in- ven- tuu- teeri- misni- mesti- ku järgi	Saa- bus de kaupalu- in- ven- tuu- ri- devali- sel peri- oodil	Akti- de sel maha- kan- tud	Muu- dud väi- ke- hul- gi- müü- gi kor- ras	Väl- jas- de tätud teisi- tele võte- tele	Kaupa- de jääk inven- teeri- nimes- tiku järgi seisu- ga	Müü- dud ela- nik- kon- nale	Loomuliku kao summa normide järgi		Välkehulgi- müügi kor- ras müüdüd kaupadele	Teistele ettevõtte- tele väl- jastatud ja hanki- jatele tagasta- tud kau- padele		Loomu- liku kao summa normi- de järgi kokku	
									norm (%)	sum- ma		norm (%)	summa		norm (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

Loomuliku kao summa kokku
sõnadega

Raamatupidaja Varaliselt vastutav isik
allkiri amet ja allkiri

Kinnitan:

Loomuliku kao normid toidukaupade säilitamisel
ja väljastamisel väikehulgibaasides

(lisa 3 NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale nr. 789
5. juulist 1954)

Kauba nimetus	Kaonormid %-des			
	Külmal aastaajal kõikides ladudes, soojal aastaajal külmutusvahendi- tega laoruumides		Soojal aastaajal külmutusvahendite- ta laoruumides	
	I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon
1	2	3	4	5
<u>Liha ja lihasaadused</u>				
Igasugune külmutatud liha, peale sealiha	0,17	0,20	0,25	0,30
Igasugune jahutatud ja jah- tunud liha, peale sealiha	0,25	0,30	0,34	0,40
Külmutatud sealiha	0,13	0,15	0,17	0,20
Jahutatud ja jahtunud sealiha	0,17	0,20	0,25	0,30
Igasugune soolatud liha	0,07	0,08	0,08	0,10
Külmutatud linnud	0,17	0,20	0,21	0,25
Jahutatud ja jahtunud linnud	0,17	0,20	0,25	0,30
Külmutatud maks	0,17	0,20	0,25	0,30
Jahutatud ja jahtunud maks	0,34	0,40	0,42	0,50
Muud külmutatud subproduktid	0,17	0,20	0,25	0,30
Muud jahutatud ja jahtunud subproduktid	0,25	0,30	0,34	0,40
<u>Vorsttooted ja suitsutatud sealiha</u>				
Keedu-, kirju- (täidisega vorst), maksa- ja sült- vorst, lihaleib ja pasteetid	0,25	0,30	0,34	0,40
Viinerid ja sardellid	0,51	0,60	0,59	0,70
Poolsuitsuvorst	0,17	0,20	0,25	0,30

† Seoses NSV Liidu Kaubandusministeeriumi 1967.a. 15. augusti käskkirja väljaandmisega kehtivad ainult NSV Liidu kaubandusministri käskkirja nr. 789 5. juulist 1954 lisas 3 ja 4 toodud normid.

1	2	3	4	5
Täissuitsuvorst	0,08	0,10	0,13	0,15
Toorelt suitsutatud suitsu- liha	0,13	0,15	0,17	0,20
Suitsuliha (keedu- ja suitsu- keedu)	0,17	0,20	0,25	0,30
Pekk	0,08	0,10	0,13	0,15
Sulatatud toidurasv	0,07	0,08	0,08	0,10
Igasugused lihast kulinaar- tooted	0,17	0,20	0,21	0,25
<u>Kala ja kalakaubad</u>				
Jahutatud kala	0,25	0,30	0,30	0,35
Külmutatud kala ja filee	0,13	0,15	0,17	0,20
Igasugune soolatud, vürtsitatud ja marineeritud kala, ka hee- ringas	0,13	0,15	0,17	0,20
Balõkktooted.(selja-, kõhu-, küljeliha jt.)	0,25	0,30	0,30	0,35
Igasugune õhukuiv ja kuivatatud kala	0,13	0,15	0,17	0,20
Igasugune kuumsuitsukala	0,25	0,30	0,30	0,35
Igasugune külmsuitsukala	0,17	0,20	0,21	0,25
Teraline pressitud ketakala mari	0,13	0,15	0,17	0,20
Igasugused kalast kulinaar- tooted	0,17	0,20	0,21	0,25
<u>Piima-rasvakaubad</u>				
Kohupiim ja kohupiimamass	0,30	0,35	0,38	0,45
Hapukoor	0,21	0,25	0,30	0,35
Või ja margariin	0,08	0,10	0,13	0,15
Sulatatud või	0,07	0,08	0,08	0,10
Suured juustud: šveitsi, emmentali, suur ja väike altai, nõukogude, tšedder ja mägi-altai	0,17	0,20	0,25	0,30
Väikesed juustud: jaroslavli, hollandi (ümmargune, kandiline, kostromaa, liliput), uglitši, moskva ja stepi	0,21	0,25	0,30	0,35

1	2	3	4	5
Muud juustud	0,17	0,20	0,25	0,30
Kondenspiim, -kohv, kakao kondenspiimaga, kaaluga müüdavad	0,08	0,10	0,13	0,15
<u>Kondiitritooted</u>				
Karamell paberis	0,06	0,06	0,08	0,10
Karamell paberita ja dražee	0,08	0,08	0,10	0,12
Šokolaadiga glasuuritud komp- vekid paberis ja paberita ning iiris	0,06	0,06	0,08	0,10
Glasuurimata kompvekid paberita	0,07	0,07	0,09	0,10
Glasuurimata kompvekid paberis	0,09	0,09	0,13	0,15
Marmelaad, pastilaa ja sefiir	0,15	0,15	0,18	0,20
Küpsised, galetid, vahvlid, kuivikud ja rõngikud	0,07	0,07	0,10	0,15
Präänikud	0,10	0,10	0,14	0,15
Keedis, džemm ja mesi	0,06	0,06	0,08	0,10
Povidlo	0,08	0,08	0,09	0,10
Halvaa	0,13	0,13	0,16	0,20
Kakao ja šokolaadipulber	0,05	0,05	0,06	0,08
Idamaised maiustused (kara- melli ja kompveki tüüpi)	0,05	0,05	0,06	0,08
Idamaised maiustused (jahust)	0,07	0,07	0,08	0,10
Sukaadid, glasuuritud puuvil- jad ja kievei kuivkeedis	0,05	0,05	0,07	0,08
<u>Leib, kaaluga müüdav</u>				
Rukkileib, kaaluga müüdav	0,25	0,30	0,25	0,30
Nisuleib, kaaluga müüdav	0,17	0,20	0,17	0,20

Märkus. Leiva säilitamisel üle ühe ööpäeva rakendatakse kaonorme 0,085% suuruses iga järgmise säilituspäeva kohta kuni kolme päevani.

<u>Bakaal- ja muud kaubad</u>				
Jahu	0,05	0,05	0,07	0,08

1	2	3	4	5
Tangud (ka kaunviljad ja saago)	0,05	0,05	0,07	0,08
Makarontooted	0,04	0,04	0,05	0,06
Tärklis	0,10	0,10	0,12	0,15
Rafinaadsuhkur (tükksuhkur)	0,04	0,04	0,04	0,05
Peensuhkur	0,03	0,03	0,03	0,05
Suhkrupuuder ja -puru	0,06	0,06	0,08	0,10
Sool	0,15	0,15	0,17	0,20
Kissellipulber, kaaluga müüdav	0,04	0,04	0,05	0,06
Kohv, jahvatatud	0,05	0,05	0,06	0,08
Presspärm, kaaluga müüdav	0,42	0,42	0,50	0,60
Taimeõli	0,08	0,08	0,08	0,10
Linnased	0,07	0,07	0,08	0,10
Kuivatatud puu- ja köögivilid	0,08	0,08	0,12	0,15
Pähklid	0,08	0,08	0,13	0,15
Kuivatatud seened	0,13	0,13	0,17	0,20
Sinep, kaaluga müüdav	0,10	0,10	0,13	0,15
Vürtsid (kaneel, nelk jt.)	0,07	0,07	0,08	0,10
Tomatipüree ja tomatipasta	0,13	0,13	0,17	0,20
Külmütatud puuvili, marjad ja köögivilid	0,25	0,25	0,32	0,40

I tsooni loomuliku kao norme kasutavad kaubanduslikud ettevõtted, mis asuvad järgmistes liiduvabariikides, kraides ja oblastites:

Vene NFSV (peale II tsooni kuuluvate Dagestani ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblasti), Ukraina NSV, Valgevene NSV, Leedu NSV, Eesti NSV, Läti NSV, Gruusia NSV, Moldaavia NSV ja Kasahhi NSV oblastid: Pavlodari, Koksjetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi.

II tsooni-loomuliku kao norme kasutavad järgmiste liiduvabariikide ja oblastite kaubanduslikud ettevõtted:

Vene NFSV (Dagestani ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Usbeki NSV, Armeenia NSV, Aserbaidžaan NSV, Kirgiisi NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeni NSV ja Kasahhi NSV (peale Pavlodari, Koksjetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblasti).

J u h e n d

toidukaupade loomuliku kao normide rakendamise kohta
väikehulgibaasides säilitamisel ja väljastamisel
(lisa 7 NSV Liidu kaubandusministri käsikirjale
nr. 789 5. juulist 1954)

1. Toidukaupade loomuliku kao normid väikehulgibaasides säilitamisel ja väljastamisel kehtestatakse standardse niiskusega kaupadele järgmiste kaoliikide katmiseks:

- a) kuivamine ja tuuldumine;
- b) mahavarisemine ja tolmustumine;
- c) tükkideks pudenemine;

d) väljavoolamine (sulamine, läbiimbumine) ja kadu vedelaine-
te ümberpumpamisel ning väljastamisel.

2. Kehtestatud loomuliku kao normid säilitamisel ja väljastamisel väikehulgibaasides on piirnormid ning neid rakendatakse ainult juhul, kui kaupade tegeliku koguse kontrollimisel ilmneb kauba puudujääk, võrreldes kontrollaktis fikseeritud raamatupidamise andmetega. Loomuliku kao mahakirjutamine varaliselt vastutavalt isikutelt toimub kao tegeliku suuruse järgi, kuid mitte ületades kehtestatud loomuliku kao norme.

Kaupade loomulikku kadu võib maha kirjutada vaid kehtestatud korras koostatud ja kinnitatud arvestuse alusel pärast kaupade inventeerimist.

3. Loomuliku kao norme ei rakendata:

a) kaupadele, mis võetakse vastu ja väljastatakse baasist ümberkaalumiseteta (arvu või trafareti järgi):

b) kaupadele, mis dokumentide järgi läbivad baasi, kuid tegelikult seal ei säilitata (transiitkaubad):

c) kaupadele, mis on maha kantud purunemise, rikkemise, murenemise, kvaliteedi languse, taara rikke ja taara kaaluvahe tagajärjel.

4. Kaupadel, mida säilitatakse soolvees ja mille soolvesi ei kuulu kauba kaalusse (heeringad jt.), kirjutatakse loomulik kadu maha ainult juhul, kui kaup võetakse vastu ja väljastatakse netokaaluga. Nende kaupade vastuvõtul ja väljastamisel brutokaaluga loomuliku kao norme ei rakendata.

5. Norme rakendatakse kaupadele, mis on müüdnud aruandeperioo-

dil, olenemata nende kaupade säilitusajast baasis. Loomuliku kao suurus tehakse kindlaks eraldi igale kaubale.

Kaupade tagastamisel hankijaile või nende saatmisel teistesse kauplustesse ja ladudesse rakendatakse loomuliku kao norme, mis on kehtestatud jaekaubandusorganisatsioonide ladudes säilitamise kohta, vastavalt säilitusajale.

6. Kaupade puudujääk kirjutatakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt kehtestatud kaonormide piires hindadega, millega kaubad olid arvele võetud. Kaubad kantakse kuluks ostuhindade järgi. Jae- ja ostuhinna vahe kantakse kaubandusliku mahahindluse (juurdehindluse) arvele.

7. Külmutusvahenditena kasutatakse külmutuskambreid, jääkeldreid ja külmutuskappe.

Kui baaside külmutusseadmed ei tööta suvel üle kolmekümne päeva, rakendatakse nende seisua ajal külmutusseadmeteta baasidele kehtestatud loomuliku kao norme.

8. Rajoonides, mis asuvad põhjapool 50° põhjalaiust, loetakse soojaks perioodiks aega 1. maist kuni 30. septembrini.

9. I tsooni loomuliku kao norme kasutavad järgmiste liiduvabariikide, kraide ja oblastite kaubanduslikud ettevõtted:

Vene NFSV (peale II tsooni kuuluvate Dagestani ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblasti), Ukraina NSV, Valgevene NSV, Leedu NSV, Eesti NSV, Läti NSV, Gruusia NSV, Moldaavia NSV ja Kasahhi NSV oblastid: Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi.

II tsooni loomuliku kao norme kasutavad järgmiste liiduvabariikide, kraide ja oblastite kaubanduslikud ettevõtted:

Vene NFSV (Dagestani ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Usbeki NSV, Armeenia NSV, Aserbaidžaan NSV, Kirgiisi NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeni NSV ja Kasahhi NSV (peale Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblasti).

10. NSV Liidu Kaubandusministeeriumi kohalikel organeil ja kaubandusorganisatsioonidel pole õigust kehtestatud norme muuta. Kõik ettepanekud loomuliku kao normide muutmiseks ja kehtestamiseks esitatakse NSV Liidu Kaubandusministeeriumile läbivaatamiseks ning neil võib rakendada ainult pärast nende kinnitamist NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt.

11. Kaupadele, mis pole märgitud NSV Liidu kaubandusministri käskkirja nr. 789 lisa 3 5 juulist 1954, rakendatakse loomuliku kao norme 40% ulatuses kaonormidest, mis on kehtestatud jaekaubandusvõrgule (lisa 1) NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 130 15. augustist 1967.

Toidukaupade loomuliku kao normid auto-hobuveol
 (lisa 4 NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale
 nr. 789 5. juulist 1954)

Kauba nimetus	Aasta peri- oodil	Kaonormid %-des				üle 100 km suu- renevad kaonor- mid iga järgneva 100 km kohta
		autovedudel kaugusega				
		kuni 10 km	kuni 25 km	kuni 50 km	kuni 100 km	
1	2	3	4	5	6	7
<u>Liha ja lihasaadused</u>						
Jahtunud ja jahutatud	külm	0,05	0,05	0,06	0,06	0,03
liha	soe	0,06	0,06	0,09	0,12	0,04
Külmutatud liha	külm	0,01	0,02	0,03	0,05	0,01
	soe	0,01	0,01	0,02	0,04	0,01
Soolatud liha	külm	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
	soe	0,02	0,02	0,02	0,04	0,01
Suitsuliha	külm	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
	soe	0,02	0,02	0,03	0,04	0,01
Külmutatud tapetud linnud	külm	0,01	0,02	0,03	0,05	0,01
	soe	0,01	0,02	0,03	0,05	0,01
Jahtunud ja jahutatud tapetud linnud	külm	0,02	0,02	0,03	0,05	0,02
	soe	0,02	0,02	0,03	0,05	0,02
Suitsu- ja poolsuitsu- vorst	külm	0,03	0,03	0,05	0,07	0,02
	soe	0,05	0,05	0,07	0,11	0,02
<u>Keedetud vorsttooted</u> (sealhulgas vorstid, viinerid, sültvorst, sült, pasteedid ja lihast kulinaartooted						
Suitsuliha (keedu- ja suitsu-keedu)	külm	0,04	0,04	0,05	0,07	0,03
	soe	0,06	0,06	0,07	0,09	0,04
Suitsuliha (toorelt suitsutatud)	külm	0,02	0,02	0,03	0,05	0,02
	soe	0,04	0,04	0,06	0,07	0,04
Jahutatud subproduk- tid	külm	0,18	0,18	0,24	0,30	0,09
	soe	0,24	0,24	0,30	0,36	0,12

1	2	3	4	5	6	7
Külmutatud subpro- duktid	külm soe	0,02 0,02	0,02 0,02	0,04 0,03	0,06 0,05	0,03 0,02
Jahutatud ja külmu- tatud toorrasv	külm soe	0,02 0,02	0,02 0,02	0,03 0,03	0,04 0,04	0,02 -
Sulatatud rasv ja pekk	külm soe	0,01 0,02	0,01 0,02	0,02 0,03	0,04 0,04	0,02 0,02
<u>Kalakaubad</u>						
Värske ja jahutatud kala						
a) veol kaubandus- võrgus	külm soe	0,09 0,12	0,09 0,12	0,12 0,15	0,15 0,18	0,04 0,06
b) veol kalatööstus- test töötlemis- või müügikohtadesse:						
lõhelised	aasta	0,66	0,66	0,90	1,20	-
heeringad	läbi	0,30	0,30	0,48	0,60	0,09
muu kala		0,48	0,48	0,66	0,90	0,12
Soolatud ja marinee- ritud kala	külm soe	0,01 0,02	0,01 0,02	0,02 0,03	0,03 0,04	0,01 0,01
Külmutatud kala ja filee	külm soe	0,05 0,06	0,05 0,06	0,06 0,09	0,07 0,12	0,03 0,05
Külmsuitsukala	külm soe	0,05 0,05	0,05 0,05	0,06 0,06	0,09 0,09	0,03 0,03
Kuumsuitsukala	külm soe	0,06 0,07	0,06 0,07	0,07 0,09	0,09 0,12	0,03 0,05
Õhukuiv ja kuivata- tud kala	külm soe	0,03 0,04	0,03 0,04	0,05 0,05	0,06 0,06	0,03 0,03
Kalamari (välja ar- vatud purkides)	külm soe	0,03 0,04	0,03 0,04	0,04 0,05	0,06 0,06	0,02 0,03
Kalast kulinaartoo- ted ja silmud	külm soe	0,05 0,07	0,05 0,07	0,06 0,09	- -	- -
Balõkktooted	külm soe	0,04 0,05	0,04 0,05	0,05 0,06	0,06 0,09	0,02 0,03
Eluskala	aasta läbi	0,07	0,07	0,11	0,15	0,04

Piima-rasvakaubad
Sulatatud või, marga-
riin, taimerasv,

1	2	3	4	5	6	7
hüdrorasv-salomass,						
margaguseliin, kom-	külm	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01
birasv, kompaundrasv	soe	0,01	0,01	0,02	0,03	0,02
Hapukoor	külm	0,02	0,02	0,03	0,05	0,01
	soe	0,03	0,03	0,04	0,06	0,02
Kohupiim ja kohu-	külm	0,03	0,03	0,04	0,06	0,02
piimamass	soe	0,04	0,04	0,05	0,07	0,02
Suured juustud:						
šveitsi (emmentali,						
suur ja väike altai),						
nõukogude, tšedderi,	külm	0,02	0,02	0,04	0,05	0,01
mägi-altai ja moskva	soe	0,03	0,03	0,05	0,06	0,02
Väikesed parafinee-						
ritud juustud: ja-						
roslavli, hollandi,	külm	0,03	0,03	0,04	0,05	0,02
uglitši jt.	soe	0,04	0,04	0,05	0,06	0,03
Väikesed parafineeri-						
mata juustud (läti,						
jartsevi jt.), peh-						
med juustud(rokfoo-						
ri, dorogobuuži, smo-						
lenski jm.), sulata-						
tud, kuumutatud ja	külm	0,04	0,04	0,05	0,07	0,02
brõnsa	soe	0,05	0,05	0,07	0,09	0,03
Muud juustud	külm	0,03	0,03	0,04	0,05	0,02
	soe	0,05	0,05	0,05	0,06	0,03
<u>Kondiitritooted ja</u>						
<u>leib</u>						
Karamellkompvekid, komp-						
veki ja karamelli tüü-						
pi idamaised maiustu-	külm	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
sed	soe	0,02	0,02	0,03	0,04	0,02
Küpsised, präänikud,						
barankad, kuivikud ja						
jahust idamaised maius-	külm	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
tused	soe	0,02	0,02	0,03	0,04	0,02
Keedis, povidlo, džemm	külm	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
ja siirup tunnides	soe	0,02	0,02	0,03	0,04	0,01

1	2	3	4	5	6	7
Halvaa, marmelaad,	külm	0,02	0,02	0,03	0,04	0,02
pastilaa ja sefiir	soe	0,04	0,04	0,05	0,06	0,03
Leib, kaaluga müüdav	külm	0,04	0,04	0,05	0,06	0,02
	soe	0,05	0,05	0,06	0,07	0,03
<u>Bakaalkaubad</u>						
Jahu, tangud, kaun-	külm	0,02	0,02	0,03	0,04	0,01
viljad	soe	0,02	0,02	0,03	0,05	0,02
Makarontooted	külm	0,01	0,01	0,02	0,02	0,01
	soe	0,02	0,02	0,02	0,03	0,01
Peensuhkur, rafinaad-	külm	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
suhkur, suhkrupuuder	soe	0,02	0,02	0,03	0,04	0,01
ja suhkrupuru						
Kartuli- ja maisitärk-	külm	0,01	0,02	0,03	0,04	0,01
lis ning kissel-	soe	0,02	0,03	0,04	0,05	0,02
lipulber						
Kuivatatud puu- ja	külm	0,02	0,02	0,03	0,04	0,02
köögivilj	soe	0,03	0,03	0,04	0,07	0,03
Keedusool	külm	0,04	0,04	0,06	0,09	0,03
	soe	0,06	0,06	0,09	0,12	0,04
Viinamarjavein, pii-						
ritus, alkohoolsed						
ja alkoholita joogid	külm	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
vaatides	soe	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
Taimeõli puittaaras	külm	0,02	0,02	0,02	0,03	0,02
	soe	0,02	0,02	0,03	0,04	0,02
Pähklid	külm	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
	soe	0,02	0,02	0,03	0,04	0,02
Presspärm	külm	0,09	0,09	0,12	0,18	0,12
	soe	0,09	0,09	0,12	0,18	0,12
Loorberilehed ja	külm	-	-	-	-	-
mooniseemned	soe	0,03	0,03	0,05	0,07	0,03
Muud värtsid (pipar,	külm	-	-	-	-	-
sinep, nelk jt.)	soe	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01
Muud bakaalkaubad						
(linnased, kaljapulber,						
paneerimiskuivikud,						
kohvlood ja jahvatatud	külm	0,02	0,02	0,03	0,04	0,01
kohv, päevalilleseemned	soe	0,03	0,03	0,04	0,06	0,02

Märkused. 1. Vedudel kuni 10 km kaugusele kaonormid nii hobu- kui autotranspordil ei muutu. Vedudel üle 10 km kaugusele suurenevad kaonormid hobustranspordile 66% võrra kehtestatud normidest autotranspordile.

2. Vedudel kuni 1 km kaugusele loomuliku kao norme ei rakendata.

Liha ja lihasaaduste loomuliku kao normid nende veol vahetult hankijatelt jaekaubandusvõrku ilma kaubandusorganisatsioonide ladudesse (baasidesse) vedamata (ringveod)

Kauba nimetus	Kaonormid %-des					
	külmal aastaajal			soojal aastaajal		
	kaubandusettevõtete arv, kuhu kaup veetakse ühe ringveoga			kaubandusettevõtete arv, kuhu kaup veetakse ühe ringveoga		
	3 - 6	7 - 12	üle 12	3 - 6	7 - 12	üle 12
Jahtunud ja jahutatud liha	0,10	0,15	0,20	0,15	0,20	0,25
Külmutatud liha	0,10	0,15	0,20	0,10	0,15	0,20
Jahutatud subproduktid	0,30	0,40	0,50	0,40	0,50	0,60
Külmutatud subproduktid	0,10	0,15	0,20	0,15	0,20	0,25
Vorstid ja keedetud suitsuliha.	0,10	0,20	0,25	0,15	0,25	0,30
Suitsu- ja poolsuitsuvorstid, suitsuliha	0,10	0,15	0,20	0,15	0,20	0,25

Märkus. Kauba veol ühe ringveoga vähem kui kolme kaubandusettevõtete rakendatakse auto-hobuvedudele kehtestatud loomuliku kao norme.

J U H E N D

toidukaupade loomuliku kao normide rakendamise kohta auto-hobuvedudel

(lisa 8 NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale
nr. 789 5, juulist 1954)

1. Kinnitatud loomuliku kao normid rakendatakse toidukaupade veol auto- ja hobutranspordiga.

2. Normid on kehtestatud järgmiste kaoliikide katmiseks:

a) kuivamine;

b) mahavarisemine, tolmumine.

Loomuliku kao normisse ei ole arvatud kaupade riknemisest, taara rikkest ja taara kaaluvahest (tegeliku ja trafaretijärgse kaalu fareti järgi) tekkinud kadu.

3. Kehtestatud loomuliku kao normid on piirnormid ja neid rakendatakse juhul, kui kaupade vastuvõtul ilmneb kaupade puudujääk, võrreldes saatedokumentides näidatud kaaluga.

Loomulik kadu kirjutatakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt kao tegeliku suuruse järgi vastava akti või muude dokumentide alusel, kuid mitte ületades kehtestatud norme.

4. Kaupadele, mis on vedudeks vastu võetud arvu või kaaluga trafareti järgi, loomuliku kao norme ei rakendata.

5. Rajoonides, mis asuvad põhjapool 50° põhjalaiust, lugeda suveks (suvehooajaks) aeg 1. maist 30. septembrini ja talveks (talvehooajaks) aeg 1. oktoobrist 30. aprillini.

Rajoonides, mis asuvad lõunapool 50° põhjalaiust, lugeda suveks (suvehooajaks) aeg 1. aprillist 31. oktoobrini ja talveks (talvehooajaks) aeg 1. novembrist 31. märtsini.

6. Kaupade puudujääk kirjutatakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt auto-hobuvedudel kehtestatud kaonormide piires kaupade arvele võtmise hindade järgi. Kaod kantakse kuluks ostuhindade järgi. Jae- ja ostuhinna vahe kantakse kaubandusliku mahahindluse (juurdehindluse) arvele.

7. NSV Liidu Kaubandusministeeriumi kohalikel organitel ja kaubandusorganisatsioonidel ei ole õigust kehtestatud norme muuta.

Kõik ettepanekud loomuliku kao normide muutmiseks ja kehtestamiseks esitatakse NSV Liidu Kaubandusministeeriumile ning rakendatakse ainult pärast nende kinnitamist NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt.

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr. 187 25.oktoobrist
1968

Vorst- ja suitsulihatoodete jäätmete normid
nende müügiks ettevalmistamisel ja evõrgus
ning toitlustusettevõtetes
(kehtivad alates 1. jaanuarist 1969)

Toote nimetus	Jäätmete normid %-des
<u>I. Vorsttooted</u>	
Keeduvorstid	0,55
Täidisega vorstid. (keele-, glasuuritud, kihiline)	0,70
Viinerid	0,20
Sardellid:	
nööriaga seotud	0,50
niidiga seotud	0,25
Maksavorstid	1,00
Verivorstid	0,65
Sültvorstid	0,35
Poolsuitsuvorstid:	
poltaava, kraakovi, ukraina, minski, lambaliha-, semipalatinski, tallinna, odessa ja armaviri vorst ning erivorst subproduktidest	0,65
praetud ukraina vorst	1,10
jahimehevorstid	0,25
sealihavorst, poola, kiiievi jt. vorstid	0,45
Keedu-suitsuvorstid:	
moskva, lambaliha-, rostovi	0,75
lemmik-, sêrvelat- ja delikatessvorst	1,00
tellitud vorst jt.	0,40
Toorsuitsuvorstid:	
braunšveigi, loomaliha-, moskva, neeva, poola, sudžuki ja maikopi vorst	0,90

Toote nimetus	Jäätmete normid %-des
eri-, sealiha-, nõukogude, pealinna,	
tambovi, lemmik- ja uglitši vorst	1,15
teraline vorst	0,75
servelat-jt.	0,60
Kalavorstid	0,80

II. Suitsulihatooted

Suitsukarbonaad, -ribi ja -peekon	0,20
Suitsutatud balõkk ja filee	1,00
Suitsutatud seakael	0,75
Leningradi ja rostovi toorsuitsurulaad	0,60
Suitsutatud koot	0,70
Keel pekiga	0,30
Üleküpsetatud suitsupeekon, -rulaad ja -sink	0,90
Üleküpsetatud suitsukarbonaad ja -ribi	0,45

Märkused. 1. Jäätmete norme ei rakendata sidumata väljastatavatele vorst- ja suitsulihatoodetele.

2. Tehiskestas keeduvorstidele, mille kestale on templiga märgitud nimetus ja sort, rakendatakse jäätmete normina 0,45%.

Lisa 2

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr. 187 25.oktoobrist
1968

Jaevõrgus ning toitlustusettevõtetes vorst- ja suitsulihatoodete müügiks ettevalmistamisel tekkivate jäätmete normide kasutamise

j u h e n d

1. Normid on kehtestatud järgmistele jäätmetele: soolte otsad (sõlmed) ja sidumisnõör või -niit, mis kõrvaldatakse vorstide müügiks ettevalmistamisel; suitsulihatoodete müügiks ettevalmistamisel kõrvaldatav sidumisnõör.

2. Jäätmete (sõlmed, sidumisnõör, -niit) arvestus tehakse kehtestatud normide ulatuses hankija kaubadokumentidel. Arvestusjärgse jäätmete maksumuse võrra vähendatakse kaubanduslikku mahahindlust

vorst- ja suitsulihatoodete sissetulekuksarvestamisel. Varalitselt vastutavad isikud võtavad vorst- ja suitsulihatooded arvele puhta kaaluga (s.o. ilma jäätmeteta).

Vorst- ja suitsulihatoodete müügiks ettevalmistamisel jäätmete mahakandmise akte ei koostata.

Inventeerimisel näidatakse inventeerimisnimestikel tegelikult olemasolevad vorst- ja suitsulihatooded eraldi:

- müügiks ettevalmistatud tooted (sidumisnõör või -niidid ja soolte või ümbrioste otsad on kõrvaldatud) - lahtris "neto";

müügiks ettevalmistamata tooted (sidumisnõör, soolte ja ümbrioste otsad on kõrvaldamata). - lahtris "bruto"; lahtris "neto" näidatakse nende puhaskaal, s.o. brutokaal, millest on lahutatud normatiivne mahahindlus jäätmete arvel.

Inventeerimiskomisjoni poolt koostatud arvestuse õigsust kontrollitakse raamatupidamises, mida tõestatakse inventeerimisnimestikul vastava märkusega.

Loomuliku kao normide kinnitamisest kala külmutamisel ja säilitamisel mjasorõbtorgide külhhoonetes¹

(väljavõtte NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjast nr. 107 19, juunist 1968)

1. Kinnitada ja kehtestada 1. juulist 1968 liiduvabariikide kaubandusministeeriumide mjasorõbtorgide jaotuskülhhoonetele NSV Liidu Liha- ja Piimatööstuse Ministeeriumi Üleliidulise Külmutustööstuse Teadusliku Uurimise Instituudi poolt välja töötatud ja NSV Liidu Rahandusministeeriumiga kooskõlastatud:

- a) loomuliku kao normid kala külmutamisel vastavalt lisale 1;
- b) glasuurimata külmutatud kala loomuliku kao normid säilitamisel külhhoonetes vastavalt lisale 2;
- c) loomuliku kao normid glasuuritud kalale säilitamisel põhjatooni külhhoonetes, kui kala saabub aasta soojal perioodil (aprillist septembrini), vastavalt lisale 3.

2. Kinnitada loomuliku kao normide kasutamise juhend värske kala külmutamisel ja külmutatud kala säilitamisel liiduvabariikide kaubandusministeeriumide mjasorõbtorgi jaotuskülhhoonetes vastavalt lisale 4.

¹ Normid on rakendatavad Keskliidu Kaubanduse Organiseerimise Valitsuse ringkirja nr. TU-3-11-898 16. juulist 1968 kohaselt ka tarbijate kooperatsiooni külhhoonetes.

3. Lugeda kehtetuks:

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkiri nr. 435 8. augustist 1956 "Ajutiste kaonormide kinnitamisest sulanud kala külmutamisel":

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkiri nr. 501 28. oktoobrist 1957 "Ajutiste kaonormide kehtivusaja pikendamisest sulanud kala külmutamisel":

4. 1. juulist lugeda kehtetuks loomuliku kao ajutised normid värske kala külmutamisel ja külmutatud kala säilitamisel kalatööstusettevõtetes ning kaubandusvõrgus, mis on kinnitatud NSV Liidu Riikliku Kalamajanduse Tootmiskomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee poolt 29. detsembril 1964.

Lisa 1

NSV Liidu kaubandusministri
käskkirjale nr. 107 19. juu-
nist 1968

Loomuliku kao normid kala külmutamisel
(%-des külmutamisele saadetud kala kaalust)

Jrk. nr.	Kala liik	Töötlemisviis	Külmutuskambrid		
			patareijanu- tusega	Ühik- viisi või lahti- selt	Ühik- hutu- sega blokki- dena
1.	Beluuga	töödeldud	1,2	-	-
2.	Sterlet	töötlemata	1,7	-	-
3.	Tuurakala, šipp, sevrjuu- ga jt.	töödeldud	1,5	-	-
4.	Nelma, valgelõhe	töötlemata	1,2	-	-
5.	Lõhelised	töödeldud	1,5	1,3	1,04
6.	Lõhelised	töötlemata	1,2	1,1	0,95
7.	Suur soomkala	töötlemata ja töödeldud	1,5	1,3	0,95
8.	Väike soomkala	töötlemata	1,6	1,3	0,95
9.	Siialised ja angerjas	töötlemata	1,8	-	-
10.	Navaaga, hõbe- ja vaigse ookeani heik, merluus	töötlemata	2,0	1,5	0,95
11.	Lestälised	töötlemata	2,0	1,5	0,95
12.	Tursk, meriahven, merihunt, mintai	töödeldud	2,4	1,5	0,95
13.	Kilud, hamsa, saira, räim, tülka	töötlemata	2,5	1,3	0,95
14.	Barabulja, mudilane, tuule- haug, meriärn, nugakala	töötlemata	2,5	1,5	0,95
15.	Peipsitint, meritint ja teised väikesed kalad	töötlemata	2,7	1,5	0,95
16.	Stauriid, skumbria, sardiin, pelamiid	töötlemata	2,5	1,5	0,95

17. Heeringas	töötlemata	1,5	1,3	0,95
18. Tursa, ahvena, soomkala jt. kalade filee	-	-	-	0,25
19. Tuunikala	töödeldud	1,5	1,3	0,95
20. Kuumsuitsukala	-	1,5	1,2	-

Märkused. 1. Poolfabrikaatide külmutamisel suurendatakse norme 20 võrra.

2. Ookeanikalad, peale heeringa, merluusi, stauriidi, skumbria, sardiini, hõbe- ja vaigse ookeani heigi ning tuunikala kuuluvad suurte soomkalade hulka.

3. Kalade külmutamisel õhkjahutusega külmutuskambrites, tüki viisi või laialipuistatult, rakendatakse lahtris 4 toodud norme.

Glasuurimata külmutatud kala loomuliku kao normid kala
säilitamisel külmutuskambrites
(%-des säilitamisele saabunud kala kaalust)

Põhjatsoon							Kesktsoon					
Külmal aastaajal (oktoober-märts)			Soojal aastaajal (aprill-september)				Külmal aastaajal (oktoober-märts)			Soojal aastaajal (aprill-september)		
Kala säilitamisel			Kala säilitamisel				Kala säilitamisel			Kala säilitamisel		
ühe kuu kes- tel	teisel kuul	igal järg- neval kuul	ühe kuu kes- tel	teisel kuul	igal järg- neval kuul	ühe kuu kes- tel	teisel kuul	igal järg- neval kuul	ühe kuu kes- tel	teisel kuul	igal järg- neval kuul	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

1. Tuuralised (tuur,
sevrjuuga, šipp,
beluga jt.) ja
lõhelised:

pakendis	0,15	0,08	0,08	0,16	0,08	0,08	0,16	0,08	0,08	0,17	0,08	0,08
pakendita	0,16	0,08	0,08	0,17	0,08	0,08	0,17	0,08	0,08	0,18	0,08	0,08

2. Suur soomkala, an-
gerjas, stauriid ja
musta mere suur
skumbria, ookeani-
kalad, siialised,
lestalised, tursk,
meriahven, merihunt:

pakendis	0,16	0,05	0,05	0,18	0,06	0,06	0,20	0,06	0,06	0,22	0,07	0,07
pakendita	0,20	0,07	0,07	0,22	0,08	0,08	0,25	0,09	0,09	0,28	0,10	0,10

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
3. Väike soomkala:													
pakendis	0,18	0,05	0,05	0,20	0,06	0,06	0,23	0,06	0,06	0,25	0,07	0,07	
pakendita	0,24	0,10	0,08	0,26	0,14	0,10	0,30	0,13	0,10	0,32	0,14	0,11	
4. Navaaga, hõbe- ja vaikse ookeani heik, merluus:													
pakendis	0,18	0,05	0,05	0,20	0,06	0,06	0,23	0,06	0,06	0,25	0,07	0,07	
pakendita	0,24	0,07	0,07	0,26	0,08	0,08	0,30	0,13	0,09	0,33	0,14	0,10	
5. Kilu, meritint, peip- sitint, räim, mudi- lane, stauriid ja musta mere väike skumbria, merlään, hamsa, tülka, sar- diin, saira ja muu peenkala:													
pakendis	0,20	0,06	0,06	0,22	0,06	0,06	0,25	0,08	0,08	0,28	0,09	0,09	
pakendita	0,24	0,10	0,07	0,26	0,14	0,08	0,30	0,13	0,09	0,32	0,14	0,10	
6. Muud kalaliigid:													
pakendis	0,18	0,05	0,05	0,20	0,06	0,06	0,23	0,06	0,06	0,25	0,07	0,07	
pakendita	0,20	0,07	0,07	0,22	0,08	0,08	0,25	0,09	0,09	0,28	0,10	0,10	
7. Soolajää ja soolvee külmutusega kala:													
pakendis	0,26	0,06	0,06	0,26	0,06	0,06	0,26	0,08	0,08	0,28	0,09	0,09	
pakendita	0,28	0,10	0,08	0,28	0,12	0,08	0,28	0,13	0,09	0,32	0,14	0,10	

							Lõunatsioon					
							Külmal aastaajal (oktoober-märts)			Soojal aastaajal (aprill-september)		
							Kalade säilitamine			Kalade säilitamine		
							ühe kuu kestel	teisel kuul	igal järg- neval kuul	ühe kuu kestel	teisel kuul	igal järg- neval kuul
							14	15	16	17	18	19

1. Tuuralised (tuur, sevrjuuga, šipp, beluuga jt.) ja lõhelised:						
pakendis	0,18	0,08	0,08	0,19	0,08	0,08
pakendita	0,19	0,08	0,08	0,20	0,08	0,08
2. Suur soomkala, angerjas, stauriid ja musta mere suur skumbria; ookeanikalad, siialised, lestalised, tursk, meriahven, merihunt:						
pakendis	0,24	0,08	0,08	0,26	0,09	0,09
pakendita	0,30	0,11	0,11	0,33	0,12	0,12
3. Väike soomkala:						
pakendis	0,27	0,08	0,08	0,30	0,09	0,09
pakendita	0,36	0,15	0,12	0,38	0,17	0,13
4. Navaaga, hõbe- ja vaikse ookeani heik, merluus:						
pakendis	0,27	0,11	0,11	0,30	0,12	0,12
pakendita	0,36	0,15	0,12	0,38	0,17	0,13
5. Kilu, meritint, peipsitint, räim, mudilane, stauriid ja musta mere väike skumbria, meriärn, hamsa, tülka, sardiin, saira ja muu peenkala:						
pakendis	0,30	0,09	0,09	0,33	0,12	0,12
pakendita	0,36	0,15	0,11	0,38	0,17	0,13

	14	15	16	17	18	19
6. Muud kalaliigid:						
pakendis	0,27	0,08	0,08	0,30	0,09	0,09
pakendita	0,30	0,11	0,11	0,33	0,12	0,12
7. Soolajää ja soolvee külmutusega kala:						
pakendis	0,30	0,09	0,09	0,33	0,12	0,12
pakendita	0,36	0,15	0,11	0,38	0,17	0,13

Märkused. 1. Põhja kliimatsooni kuuluvad: Eesti NSV; Vene NFSV: Baškiiri ANSV, Burjaadi ANSV, Komi ANSV, Karjala ANSV, Mari ANSV, Mordva ANSV, Tatari ANSV, Tuva ANSV, Udmurdi ANSV, Tšuvaši ANSV, Jakuudi ANSV, Altai, Krasnojarski, Primorski ja Habarovski krai; Amuuri, Arhangelski, Vladimiri, Vologda, Gorki, Ivanovo, Irkutski, Kalinini, Kantsatka, Kemerovo, Kirovi, Kostromaa, Kuibõševi, Kurgani, Leningradi, Magadani, Moskva, Murmenski, Novgorodi, Novosibirski, Omski, Orenburgi, Pensa, Permi, Pihkva, Rjazani, Sahhalini, Sverdlovski, Tomski, Tuula, Tjumeni, Uljanovski, Tšeljabinski, Tšitaa, Jaroslavl'i oblast; Kasahhi NSV; Ida-Kasahstani, Koksšetavi, Kustanai, Pavlodari, Põhja-Kasahstani, Semipalatinski, Tselinogradi oblast.

Keskmise kliimatsooni kuuluvad: Valgevene NSV, Läti NSV, Leedu NSV, Moldaavia NSV, Ukraina NSV, välja arvatud Krimmi oblast; Vene NFSV: Belgorodi, Brjanski, Volgogradi, Voroneži, Kaliningradi, Kaluga, Kurski, Lipetski, Orjoli, Rostovi, Saraatovi, Smolenski, Tambovi oblast; Kasahhi NSV - Aktjubinski, Gurjevi, Karaganda, Kzõl-Ordia, Uraali oblast.

Lõuna kliimatsooni kuuluvad: Aserbaidžani NSV, Armeenia NSV, Gruusia NSV, Kirgiisi NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeni NSV, Usbeki NSV, Vene NFSV - Dagestani ANSV, Kabardiini-Balkaari ANSV, Kalmõki ANSV, Põhja-Osseedi ANSV, Tšetšeeni-Inguši ANSV, Krasnodari ja Stavropoli krai, Astrahani oblast; Ukraina NSV - Krimmi oblast; Kasahhi NSV - Alma-Ata, Džambuli, Tšimkendi oblast.

2. a) Teistkordse külmutamise puhul, kui kala saabub külmoonest temperatuuriga liha-

- kehas üle -2°C , võetakse loomuliku kao normid lisas 1 toodud tabelist;
- b) ülessulamise aste tehakse kindlaks temperatuuri mõõtmisel kala lihakehas vastavalt tehnoloogilistele instruksioonidele ja fikseeritakse vastuvõtudokumentides ning aktiga kehtiva korra kohaselt;
 - c) kalade saabumisel külhooonesse temperatuuriga produkti lihakehas $-7, -9$ kuni -2°C on kehtestatud lõpliku külmutamise ühtseks loomuliku kao normiks $0,30\%$ saabuva kala kaalust;
 - d) kala, mille lihakeha temperatuur on -8° , loomulik kadu lõplikul külmutamisel hoiukambri temperatuurini on arvestatud säilitamise esimesel kuul (lisa 2).
3. Glasuurimata tuuraliste kalade loomuliku kao norme rakendatakse ainult imporditud kalale.
4. Kuumsuitsukala säilitamisel arvestatakse loomulikku kadu $0,05\%$ iga hoiukuu kohta.
5. Laialipuistatult külmutatud ja puukastidesse pakitud kala säilitamisel suurendatakse loomuliku kao norme alates teisest hoiukuust 50% võrra põhikuu normist.

Lisa 3

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käsikirjale nr. 107 19. juunist
1968

Soojal aastaajal (aprill-september) saabunud glasuuritud kala
säilitamise loomuliku kao normid põhjatosooni külmhoonetes

Kala liik	Kaod külmutatud kala säilitamisel külmkambrites kuude vältel õhutemperatuuril -15 kuni -18° (%-des säilitamisele saabunud kala kaalust)											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Tuuralised (tuur, sevr-juuga, šipp, beluuga jt.)												
pakendis	-	-	-	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08	0,09	0,10	0,11
pakendita	-	-	0,03	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08	0,09	0,10	-	-
2. Lõhelised pakendis	-	-	-	0,05	0,06	0,07	0,08	0,09	0,10	-	-	-
3. Muu glasuuritud kala:												
pakendis	-	-	0,05	0,06	0,07	0,08	-	-	-	-	-	-
pakendita	-	0,05	0,06	0,07	-	-	-	-	-	-	-	-

- Märkus. 1. Glasuuritud kala saabumisel külmhoonesse glasuuri hulgaga vähem kui 3,2% kantakse loomulik kadu maha pakitult säilitamisel kolmandast kuust alates ja pakkimata säilitamisel teisest kuust alates 0,01% kõrgemalt kui lisas 3.
2. Glasuuritud kala saabumisel külmhoonesse külmal aastaajal (oktoober-märts) kantakse loomulik kadu maha ühe kuu võrra hiljem normide järgi, mis on toodud tabeli lisas 3.
3. Kes- ja lõunatosooni külmhoonete jaoks suurendatakse loomuliku kao norme glasuuritud kala hoidmisel 40% võrra.

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr. 107 19. juunist
1968

J U H E N D

loomuliku kao normide rakendamise kohta värske kala
külmutamisel ja külmutatud kala säilitamisel liidu-
vabariikide kaubandusministeeriumide mjasorõbtorgi-
de jaotuskülmhoonetes

1. Kala ja kalakaupade loomuliku kao normid on piirnormid ja kehtestatakse kala külmutamise ning külmhoonetes säilitamise tege- like kadude hindamiseks.

2. Loomuliku kao norme ei kasutata:

kalale ja kalakaupadele, mis külmhoones vastu võetakse ja väl- jastatakse üle kaalumata (arvete või trafareti järgi);

kalale ja kalakaupadele, mida arvestati, kuid tegelikult kül- mhoones ei säilitatud (transiitoperatsioonid);

kalale ja kalakaupadele, mis kanti maha murdumise, purunemise, riknemise, kvaliteedi langemise, taara kaaluvahe ja taara vigasta- mise tagajärjel.

3. Kala ja kalakaupade loomulik kadu määratakse kindlaks in- venteerimisel või partii realiseerimisel (margi sulgemisel) kind- lakstehtud tegelike jääkide võrdlemisel raamatupidamise andmetega, lähtudes saabumise, väljastamise ja inventeerimise kuupäevast.

4. Käesolevaid norme kasutatakse külmhoonetes, kus kambrite õhutemperatuur on - 15° ja madalam.

Külmutatud kala säilitamisel külmhoonetes, kus kambrite passi- järgne temperatuur on üle - 15°C, suurendatakse norme 15% võrra, ning külmhoonetes, kus kambrite passijärgne temperatuur on üle - 8°C, suurendatakse norme 20% võrra.

5. Pakitud kaladeks loetakse kalu kartongkarpides, puukastides, tünnides kuivsoolas ja suurtes pakkides.

6. Pakkimata glasuuritud tuuraliste säilitamine peab olema tõestatud aktiga, mille on koostanud komisjon koosseisus: tehnoloogi- lise tsehh'i ülem, tehnoloog, kaubatundja ja ühiskondliku organi-

sätsiooni esindaja. Aktid kinnitab ettevõtte juhataja ja need on loomuliku kao arvestuse aluseks.

7. Glasuuri hulk tehakse kindlaks kala vastuvõtmisel vagunist vastavalt GOST-is ettenähtud korrale ja juhenditele rahvatarbekaupade vastuvõtmise korra kohta.

8. Külmutatud kala loomuliku kao norme rakendatakse inventeerimisperioodil laost väljastatud kala ja külmutatud kala jääkide osas inventeerimisperioodi lõpuks, võttes arvesse säilitamise aega.

9. Külmutatud kala säilitamisel külmhoonetes vähem kui üks kuu toimub kao mahakandmine proportsionaalselt säilituspäevadele kuu normist lähtudes. Kalendrikuuks võetakse tinglikult 30 päeva. Külmutatud kala säilitamisel mitme kuu vältel määratakse loomuliku kao normid kindlaks üksikute kuude kadude liitmisel. Kui kokkuvõtteks saadakse murdarv, siis murdosa kuni 0,5 (kaasa arvatud) jäetakse ära, üle 0,5 ümmardatakse täisarvuni.

10. Kala pesemisel enne külmutamist on lubatud maha kanda kadu mitte rohkem kui 1% kala kaalust. Kala pesemist kinnitatakse aktiga, mis on koostatud käesoleva juhendi p.6 kehtestatud korra kohaselt.

11. Näited kala loomuliku kao normide rakendamisest:

Näide 1

Põhjatsoonis asuvasse külmhoonesse saabus 5. oktoobril üks vagun (partii) jahutatud räimi kokku 20 tonni, mis oli lähetatud külmutamiseks. Jahutatud räime loomulik kadu külmutamisel patareilise külmutusseadmega külmutuskambris arvutatakse järgmiselt.

Saabunud jahutatud räime kogus grammides	Kaonorm külmutamisel protsentides	=	$\frac{20\ 000 \times 1,3}{100}$	=	260 kg.
--	-----------------------------------	---	----------------------------------	---	---------

Pärast külmutamist saadeti räimed külmutuskambritesse koguses 20 000 - 260 kg = 19 740 kg.

Külmutatud räimi ei realiseeritud. Pärast nende säilitamist 3 kuud ja 10 päeva viidi läbi inventuur seisuga 16. jaanuar.

Külmutatud räime loomulik kadu säilitamisel moodustab järgi: normi

säilitamise esimese kuu eest	- 0,20%
säilitamise teise kuu eest	- 0,06%
säilitamise kolmanda kuu eest	- 0,06%
säilitamise neljanda kuu 10 päeva eest	- 0,02%

mis määratakse kindlaks järgmiselt:

$$\frac{\text{Säilitamise neljanda kuu norm protsentides} \times \text{Säilituspäevade arv}}{\text{kuupäevade arv}} = \frac{0,06 \times 10}{30} = 0,02\%$$

Järelikult on külmutatud räime loomulik kadu säilitamisel kuuni realiseerimiseni:

$$0,20 + 0,06 + 0,06 + 0,02 = 0,34\% \text{ ehk } \frac{19\,740 \times 0,34}{100} = 67 \text{ kg.}$$

Jahutatud räime külmutamisel ja külmutatud räime säilitamisel moodustab üldine loomulik kadu normide järgi:

$$260 + 67 = 327 \text{ kg,}$$

s.t. räime jääk on 19 673 kg.

Pärast inventeerimist realiseeriti kala:

Realiseerimise kuupäev	Säilitusaeg	Realiseeritud kala kogus (kg)	Loomulik kadu normi järgi	
			%	kg
21. jaanuar	5 päeva	5000	$\frac{0,06 \times 5}{30} = 0,01$	$\frac{5000 \times 0,01}{100} = 0,5$
11. veebruar	25 päeva	6000	$\frac{0,06 \times 25}{30} = 0,05$	$\frac{6000 \times 0,05}{100} = 3,0$
1. märts	1 kuu 15 päeva	8662	$\frac{0,06 \times 45}{30} = 0,09$	$\frac{8662 \times 0,09}{100} = 7,8$
Kokku		19 662		11,3 kg. Arvestatakse 11 kg.

Näide 2

Põhjatsoonis asuvasse külmhoonesse saabus 1. mail üks vagun (partii) külmutatud navaagat netokaaluga 22 tonni, jõupaberkottides (ilma pakendita), lihaste temperatuur - 10°C.

Külmhoonesse saadeti säilitamisele külmutatud navaagat passi-järgse temperatuuriga - 18°C. Navaaga realiseerimine algas 16.maist.

Realiseerimise kuupäev	Säilitusaeg	Reali-seeritud kala kogus (kg)	Loomulik kadu normi järgi	
			%	kg
16. mai	15 päeva	5000	$\frac{0,26 \times 15}{30} = 0,13$	$\frac{5000 \times 0,13}{100} = 6,5$
6. juuni	1 kuu 15 päeva	9000	$0,26 + \frac{0,08 \times 5}{30} = 0,27$	$\frac{9000 \times 0,27}{100} = 24,3$
11. juuni	2 kuud 10 päeva	7940	$0,26 + 0,08 + \frac{0,08 \times 10}{30} = 0,37$	$\frac{7940 \times 0,37}{100} = 29,4$
Kokku		21 940		60,2 kg. Arvestatakse 60 kg

Näide 3

Kesktsooni külmoonesse saabus 15. mail partii külmutatud glasuuritud tuurakala netokaaluga 20 tonni, pakendis (suurtes pakkides), glasuurikogusega üle 3,2%.

Partii suunati külmkambrisse temperatuuril - 18°C ning säilitati ja realiseeriti seal 8 kuu jooksul.

Kuna kala säilitamist alustati aasta soojal perioodil, kanti loomuliku kao normid maha alates säilitamise neljandast kuust, s.o. alates 15. septembrist.

Seoses sellega, et külmoone asus kesktsoonis, suurendati kala loomuliku kao normi säilitamisel 40% võrra (vt. lisa 3 märkus nr.3). Tuurakala realiseerimine algas 15. augustist:

Realiseerimise kuupäev	Säilitusaeg	Reali-seeritud kala kogus (kg)	Loomulik kadu normi järgi	
			%	kg
15. august	2 kuud	5000	Kadusid ei arvestata	
20. september	5 päeva (15.-20. septembrini)	5000	$\frac{0,03 \times 5}{30} + \frac{(0,03 \times 5)}{30} \times 0,4 = 0,007$	$\frac{5000 \times 0,007}{100} = 0,35$

5. detsember	2 kuud 20 päeva	5000	$0,03+0,04+$ $+ \frac{0,05 \times 20}{30} +$ $+ 0,03+0,04+$ $+ (\frac{0,05 \times 20}{30}) \times 0,4 =$ $= 0,14$	$\frac{5000 \times 0,14}{100} = 7,0$
14. veebruar	5 kuud	4975	$0,03+0,04+0,05+0,06+$ $+0,07+(0,03+0,04+0,05+$ $+0,06+0,07) \times 0,04 = 0,35$	$\frac{4975 \times 0,35}{100} = 17,4$
Kokku		19 975		24,75 kg. Arvestatakse 25 kg.

Lisa

juhendile loomuliku kao normide kasutamise korra kohta värsket kala külmutamisel ja külmutatud kala säilitamisel liiduvabariikide kaubandusministeeriumide mjasorõbtorgide jaotuskülhhoonetes

S o o v i t u s

kala külmutamisel ja säilitamisel tekkivate kadude vähendamiseks

- Koguselisi ja kvaliteedilisi muutusi kala külmutamisel võib viia miinimumini järgmiste abinõude rakendamisel:
1. Pakkimata külmutatud kala tuleb hoida virnades glasuuritud riidega kaetult.
 2. Sihiga vähendada kala kadu säilitamisel, tuleb külmutusseadmete ning külmkambrite välisseinte juurde üles seada vineerist või riidest ekraanid ja katta need jääglasuuriga.
 3. Külmutatud kala säilitamisel külmkambrites hoida temperatuuri mitte üle -15 kuni -18° .
 4. Külmutatud kala ei tohi säilitada osaliselt täidetud kambrites.
 5. Glasuuritud tuurakala säilitada ainult pakitult.
 6. Glasuuritud hinnalisi kalu (tuuralised, lõhelised) hoida

kambrites, mille temperatuur ei ole üle -20°C .

7. Tõsta külmoonete tehnilise juhtkonna vastutust tehnoloogilise distsipliini ja madala temperatuuri säilitamise eest külmkambrites..

8. Glasuuritud kala pikaajalisel säilitamisel tuleb korrata glasuuriga katmist või säilitada kala jääglasuuriga kaetud riide all.

Toidukaupade loomuliku kao normid linna ja maa
jaekaubanduses säilitamisel ladudes ja baasides
ning auto-hobuvedudel ja lihasaaduste transiit-
(ring-)vedudel¹

(väljavõtte NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi käskkirjast nr. 75 20. aprillist 1942

Kehtestada 1. maist 1942 juurdelisatud toidukaupade loomuliku kao normid linna ja maa jaekaubandusvõrgus säilitamisel ladudes ja baasides ning auto-hobuvedudel ja lihasaaduste transiit-(ring-)vedudel lisas 1 märgitud suuruses.

Väljavõtte NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi käskkirja nr. 75 20. aprillist 1942 lisast 1

A. Toidukaupade loomuliku kao normid linna ja maa jaekaubanduses

Kauba nimetus	Kaonormid %-des	
	suvel	muul aastaajal
<u>Loomasööt</u>		
Õlikoogid	0,15	0,10
Kliid	0,20	0,15
Kombineeritud jõusööt (kombikorm)	0,15	0,12
Veskijäätmed	0,20	0,15
Kaer ja oder	0,15	0,15
Pressitud hein jaemuügil	0,30	0,20
<u>Muud kaubad</u>		
Petrooleum, kaaluga müües	0,10	0,10
Vedel seep, kaaluga müües	0,60	0,60

B. Toidukaupade loomuliku kao normid linna- ja maakaubanduses säilitamisel ladudes ning baasides

Kauba nimetus	Kaonormid %-des säilitusajal		
	kuni 6 päeva	kuni 15 päeva	kuni 30 päeva
1	2	3	4
<u>Loomasööt</u>			
Rukki- ja nisukliid	0,07	0,10	0,15

¹ Seoses NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 130 15. augustist 1967 väljaandmisega kehtivad käesoleva käskkirja loomuliku kao normid ainult loomasöödale, petrooleumile ja vedelseebile.

1	2	3	4
Õlikoogid	0,07	0,10	0,16
Kombineeritud jõusööt	0,07	0,10	0,15
Kaer ja oder	0,05	0,08	0,10

Petrooleum

Petrooleum, raudvaatides, aasta läbi	0,01	0,02	0,03
Petrooleum puitvaatides, aasta läbi	0,02	0,03	0,04

Märkus. 1. Loomasööda kaonormid suurenevad (kuni 6 kuu piirides) 0,02% võrra iga järgmise säilituskuu kohta.

2. Petrooleumi säilitamisel üle ühe aasta suurenevad loomuliku kao normid puitvaatides säilitamisel 0,02% ja raudvaatides säilitamisel 0,01% iga järgmise säilituskuu kohta kuni 6 kuu piirides.

Õlgede loomuliku kao normid

Säilitusajad	Kaonormid %-des	
	pressitud	lahtised
Kuni 3 kuud	1,00	1,20
Kuni 6 kuud	1,20	1,40
Kuni 9 kuud	1,50	1,80
Kuni 12 kuud	1,80	2,10
Säilitamisel üle ühe aasta suurenevad loomuliku kao normid iga järgmise säilituskvartali kohta 3 aasta piirides	0,35	0,50

Loomuliku kao normid heina ja õlgede töötlemisel

Tingimused, millistes tekib heina ja õlgede kadu	Kaonormid %-des			
	pressitud		lahtised	
	suvel	talvel	suvel	talvel
1	2	3	4	5
Lahtise heina ja õlgede ümberpaigutamisel ning pressitud heina ja õlgede ümberladumisel	0,25	0,20	0,50	0,40
Laadimisel vagunitesse ja praamidele ning sealt mahalaadimisel ning ümberlaadimisel veetranspordivahendeilt raudteele ja vastupidi	0,30	0,20	0,50	0,40
Baasides auto- ja hobustranspordile laadimisel iga operatsiooni kohta	0,20	0,20	0,40	0,30
Pressimine	-	-	0,40	0,20

Pressitud heina loomuliku kao normid väljas säilitamisel %-des

Realiseerimise kuud	juuni	juuli	august	september	oktoober	november	detsember	jaanuar	veebruar	märts	aprill	mai
Heina pressimise või saamise kuud												
Juuni	0,8	0,6	0,9	0,7	0,5	0,3	0,0	0,1	0,3	0,4	0,7	1,2
Juuli	1,9	0,2	0,5	0,6	0,4	0,2	0,0	0,0	0,2	0,3	0,6	1,1
August	1,4	1,9	0,2	0,5	0,4	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,4	0,8
September	1,5	1,8	2,0	0,3	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,6
Oktoober	0,9	1,2	1,5	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	0,7
November	1,0	1,0	1,1	1,3	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	0,7
Detsember	2,1	2,5	2,9	3,2	3,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,6	1,3	1,8
Jaanuar	2,0	2,1	2,4	2,9	2,8	2,8	2,7	0,0	0,0	0,4	1,2	1,7
Veebruar	1,8	2,0	2,3	2,6	2,5	2,4	2,4	2,3	0,0	0,2	1,0	1,5
Märts	0,8	0,9	1,1	1,2	1,1	0,9	0,7	0,8	0,9	0,1	0,3	0,5
Aprill	0,7	0,8	0,9	1,1	1,0	0,8	0,7	0,8	0,9	1,0	0,2	0,4
Mai	0,6	0,7	0,9	1,0	0,9	0,7	0,6	0,8	0,8	0,9	1,1	0,3

Lahtise heina loomuliku kao normid väljas säilitamisel %-des

06

Heina varu- mise kuud	Realiseerimise või pressimise kuu	juuni	juuli	august	september	oktoober	november	detsember	jaanuar	veebruar	märts	aprill	mai
Juuni		0,6	0,9	1,2	1,3	1,1	0,9	0,8	1,1	1,1	1,3	2,0	3,0
Juuli		3,0	0,6	0,9	1,2	0,8	0,7	0,6	0,8	1,0	1,1	1,8	2,8
August		2,8	3,0	0,6	0,9	0,7	0,5	0,4	0,6	0,7	0,9	1,6	2,6
September		2,0	2,2	2,3	0,5	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2	0,8	1,3	1,9
Oktoober		1,8	2,0	2,2	2,3	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7	1,3	1,5
November		1,5	1,7	1,8	1,9	1,8	0,0	0,0	0,0	0,1	0,6	1,2	1,4
Detsember		2,0	2,5	3,0	3,9	3,7	3,2	0,0	0,0	0,2	1,0	1,9	2,2
Jaanuar		2,3	2,6	2,9	3,3	3,2	3,1	2,9	0,0	0,1	0,9	1,6	2,0
Veebruar		2,2	2,5	2,8	3,0	2,8	2,7	2,5	2,4	0,1	0,4	1,5	2,0
Märts		1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	1,8	1,7	1,7	1,6	0,1	0,6	1,5
Aprill		1,6	1,7	1,8	1,9	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,5	0,2	1,4
Mai		1,5	1,6	1,7	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	1,4	1,7	0,5

Lahtise ja pressitud heina loomuliku kao normid pikaajalisel säilitamisel
(üle ühe aasta) lahtises kohas (väljas) perioodide järgi %-des

Realiseeri- misaeg	Varumis- aeg	Suvel			Sügisel			Talvel			Kevadel		
		juuni - august			september - novem- ber			detsember - veebruar			märts - mai		
		2. aasta	3. aasta	4. aasta	2. aasta	3. aasta	4. aasta	2. aasta	3. aasta	4. aasta	2. aasta	3. aasta	4. aasta

Suvel

lahtine
pressitud

3,6	-	-	4,2	-	-	3,8	-	-	4,2	-	-
2,4	4,0	5,6	2,2	3,8	5,4	1,7	3,3	4,8	2,0	3,6	5,1

Sügisel

lahtine
pressitud

4,9	-	-	3,7	-	-	3,2	-	-	4,3	-	-
3,5	4,9	5,8	2,0	3,3	4,3	1,3	2,6	3,6	1,8	3,4	4,9

Talvel

lahtine
pressitud

5,5	-	-	5,8	-	-	3,8	-	-	4,8	-	-
4,2	5,8	7,4	4,9	6,4	7,6	3,0	4,1	5,7	3,3	4,5	6,0

Kevadel

lahtine
pressitud

4,2	-	-	4,9	-	-	4,5	-	-	3,6	-	-
2,6	4,0	5,8	2,7	3,8	5,4	2,2	3,3	5,0	1,7	3,3	4,7

E e s k i r j a d
suuremahulise loomasööda kaonormide rakendamise
kohta

1. Käesolevad loomuliku kao normid kehtivad heinavarumis- ja kaubandusorganisatsioonide varumis-, realiseerimis- ja ümberlaadimispunktides ning heinabaasides.
2. Heina ja õlgede säilitamisel punktis või baasis vähem kui 15 päeva (arvates saamise või pressimise päevast) loomuliku kao norme ei rakendata.
3. Pressitud ja lahtise suuremahulise loomasööda säilitamisel katuse all või künüvides alanevad kaonormid 30% võrra, välja arvatud hein, mis on varutud või pressitud talvel. (detsembrist veebruarini) ja välja antud heinapunktist samal talvel.
4. Käesolevad normid on määratud heinale niiskusega 14-17%. Tegelik niiskuse kõrvalekaldumine sellest normist varumise või realiseerimise ajal peab olema tõestatud niiskuse laboratoorse analüüsiga, mis on tehtud oblasti või piirkonna heinavaru kvaliteedi määraja või mõne kohaliku organisatsiooni agronoomi poolt. Analüüsis märgitakse uuritud lahtise heina kuhjade ja pressitud heina virnade numbrid.
5. Loomuliku kao norme niiske ja märja heina töötlemisel (kuivatamisel) ei määrata. Tegelik kadu töötlemisel fikseeritakse aktidega, kus märgitakse laboratoorsel teel (nagu on näidatud punktis 4) kindlaksmääratud niiskus enne ja pärast töötlemist.
6. Heina loomuliku kao normid pressimisel näevad ette ainult peene puru (peprede) kadu, mida pole võimalik kokku korjata. Pressimisel saadud suuremad pebred tuleb arvele võtta ning välja anda kindlaksmääratud korras.
7. Säilitamisel tekkinud kao mahakirjutamine on lubatud ainult juhul, kui puudujääk on tõestatud kuhjade järgi toimunud arvestusega, kuhjade (virnade) koristamise aktidega ja niiske või 14%-st väiksema niiskuse puhul laboratoorse analüüsiga. Pressitud heina puhul tuleb virnade koristamise aktides näidata, et heinapallide arv realiseerimisel ühtub nende arvuga virnaladumisel (arvesse võttes purunenud palle).
8. Juhul, kui tegelik puudujääk kõigilt operatsioonidelt (säilitamine, pressimine, ümberpaigutamine, ümberhangumine jne.) on väiksem

punktile või baasile määratud kaonormist kõigilt operatsioonidelt kokku, teostatakse mahakirjutamist määral, mis ei ületa tegeliku kao suurust.

C. Toidukaupade loomuliku kao normid
auto-hobuvedudel

Kauba nimetus	Vedude aeg	Kaonormid %-des vedudel kaugusega				
		kuni 10 km	kuni 25 km	kuni 50 km	kuni 100 km	üle 100 km suurenevad iga järgneva 100 km kohta

Loomasööt

Kliid, kombineeritud jõusööt, õlikoogid ja muud kontsentreeritud loomasöödad	suvel	0,05	0,07	0,10	0,15	0,05
	muul ajal	0,04	0,05	0,08	0,12	0,04
Kaer ja oder	suvel	0,03	0,04	0,06	0,10	0,03
	muul ajal	0,02	0,03	0,05	0,08	0,02
Pressitud hein	suvel	0,10	0,15	0,20	0,25	0,08
	muul ajal	0,08	0,10	0,15	0,20	0,08
Lahtine hein	suvel	0,30	0,45	0,60	0,75	0,20
	muul ajal	0,25	0,35	0,50	0,60	0,15

Märkused. 1. Loetletud kaupade veol autoga üle 10 km kaugusele alanevad loomuliku kao normid 40% võrra kehtestatud normidest.

2. Veol kuni 10 km kaugusele kaonormid nii hobu- kui ka autotranspordil ei muutu.

3. Veol kuni 1 km kaugusele loomuliku kao norme ei rakendata.

4. Heina veol Kaug-Põhja rajoonides suurenevad kaonormid 50% võrra.

Toidukaupade loomuliku kao normidest väikehulgibaasides
säilitamisel ja väljastamisel

(väljavõtte NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi käskkir-
jast nr. 184 9. juulist 1942)¹

Kinnitada juurdelisatud toidukaupade loomuliku kao normid väi-
kehulgibaasides säilitamisel ja väljastamisel (lisa 1).

Lisa 1

NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi
käskkirjale nr. 184 9. juulist 1942

Toidukaupade loomuliku kao normid väikehulgibaasides
säilitamisel ja väljastamisel

Kauba nimetus	Kaonormid %-des	
	suvel	talvel
Loomasööt		
Kliid, ölikoogid ja kombineeritud jõusööt	0,10	0,10
Kaer ja oder	0,08	0,08
Pressitud hein	0,20	0,15

¹ Seoses NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirja nr. 130 15. au-
gustist 1967 väljaandmisega on käesolevas käskkirjas märgitud loo-
muliku kao normid kehtivad ainult loomasöödale.

Loomuliku kao normid toidukaupade säilitamisel hulgi-
baasides ja toitlustusettevõtete laoruumides, samuti
värske kartuli ning värske köögi- ja puuvilja ladudes,
mis asuvad Kaug-Põhja ja Arktika rajoonides
(väljavõte NSV Liidu kaubandusministri käskkirjast nr. 270
8. juunist 1957)

1. Kinnitada ja kehtestada 1. juulist 1957 Kaubanduse ja Ühis-
kondliku Toitlustamise Teadusliku Urimise Intituudi poolt esita-
tud loomuliku kao normid:

a) toidukaupade säilitamisel Glavmjaseorõbtorgi ja Glavbakale-
ja ladudes ja külhhoonetes vastavalt lisale 1;

b) värske kartuli, värskete köögi- ja puuviljade pikemaajali-
sel säilitamisel ladudes, kuhjades ja koobastes (mullakraavides)
vastavalt lisale 2;

c) toidukaupade (ka kartuli, köögi- ja puuviljade) säilitami-
sel toitlustusettevõtete laoruumides ja neist väljastamisel vasta-
valt lisale 3.

2. Kinnitada loomuliku kao normide rakendamise juhendid:

a) värske kartuli ning värskete köögi- ja puuviljade pikema-
ajalisel säilitamisel ladudes, kuhjades ning mullakraavides (koobas-
tes) vastavalt lisale 5;

b) toidukaupade (ka kartuli, köögi- ja puuviljade) säilitami-
sel toitlustusettevõtete laoruumides ja neist väljastamisel vasta-
valt lisale 6.

4. Ülejäänud toidukaupadele¹ (välja arvatud looma-, lamba- ja
sealiha, subproduktid, pähklid, kuivatatud puuviljad, keedis, po-

¹ NSV Liidu kaubandusministri käskkiri nr. 270 8. juunist 1957 juus-
tu loomuliku kao normide kohta juustu säilitamisel hulgikaubanduse
külhhoonetes on kehtetu. Vt. NSV Liidu Ministrite Nõukogu Kaubandus-
komitee käskkirja nr. 35 16. aprillist 1964.

Seoses NSV Liidu Rahvamajanduse Nõukogu 1964.a. 11. jaanuari
määrusega nr. I-2 on toidukaupade loomuliku kao normid nende säili-
tamisel Glavmjaseorõbtorgi ladudes ja külhhoonetes (mis on näidatud
NSV Liidu kaubandusministri käskkirja nr. 270 8. juunist 1957 li-
säs) tunnistatud kehtetuks. NSV Liidu Rahvamajanduse Nõukogu 1964.
a. 11. jaanuari määrusega nr. I-2 kehtestatud loomuliku kao normid
on kehtivad kuni uute normide väljatootamiseni.

vidlo ja džemmi), mis on käesoleva käskkirja punktides 1a ja 3 loendamata, rakendada Glavmjaseorõbtorgi ning Glavbakaleja ladudes ja külhhoonetes linna ning maa jaekaubanduse ladudele määratud NSV Liidu kaubandusministri käskkirjaga nr. 789 5. juulist 1954 kinnitatud loomuliku kao norme.

Looma-, lamba- ja sealiha ning subproduktide kohta rakendatakse norme, mis on kinnitatud NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 357 25. juunist 1956.

Pähklite, kuivatatud puuviljade, keedise, povidlo ja džemmi kohta rakendatakse NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrusega nr. 1177 19. septembrist 1936 kinnitatud loomuliku kao norme.

5. Toidukaupade loomuliku kao normide rakendamisel, mis käesoleva käskkirjaga on kehtestatud Glavmjaseorõbtorgi ja Glavbakaleja ladudele ja külhhoonetele, juhinduda NSV Liidu kaubandusministri käskkirjaga nr. 789 5. juulist 1954 linna ja maa jaekaubanduse ladudele kinnitatud juhendist.

6. Käesoleva käskkirjaga kinnitatud loomuliku kao normid tootlustusettevõtete laoruumides ja juhend normide kasutamise kohta (lisad 3 ja 6) rakendada samuti vagun-restoranides ja laevade restoranides.

7. Arvestades kaupade pikaajalist säilitamist raudtee isemajandavate restoranide ja einelaudade ladudes, rakendada seal kaupade säilitamisel ja väljastamisel linna ja maa jaekaubandusladude loomuliku kao norme, mis on kehtestatud NSV Liidu kaubandusministri käskkirjaga nr. 789 5. juulist 1954.

8. Lugeda kehtetuks:

a) punkti 3 lõik NSV Liidu kaubandusministri käskkirjast nr. 789 5. juulist 1954 "Toidukaupade loomuliku kao normide vähendamisest jaekaubandusvõrgus, jaekaubandusorganisatsioonide ladudes, tööstusettevõtetes ja ladudes";

b) NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkiri nr. 508 22. juunist 1951. "Loomuliku kao normidest värake kartuli kaalus, säilitamisel M.M.Krõlovi süsteemi jääladudes";

c) NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi käskkiri nr. 158 23. juunist 1942 "Toidukaupade loomuliku kao normidest tootlustusettevõtete laoruumides";

d) NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi käskkiri nr. 167 26. märtsist 1939 "Värskete ja töödeldud puu- ning köögiviljade loomuliku kao normide kohta säilitamisel ladudes ja auto-hobuvedu-

del" osas, mis puudutab nende normide rakendamist värskete kartulite, puu- ja köögiviljade (kaasa arvatud jõhvikad) säilitamisel mitmesugust tüüpi ladudes:

e) NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrus nr.1177 19. septembrist 1936 "Puu- ja köögiviljade, marjade ning seente loomuliku kao normidest ladudes säilitamisel ja auto-hobuvedudel" osas, mis puudutab nende normide rakendamist värskete kartulite, puu- ja köögiviljade (ka pohlad ja jõhvikad) säilitamisel mitmesugust tüüpi ladudes.

Lisa 2

NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale nr. 270 8. juunist 1957

Värskete kartulite, köögi- ja puuviljade loomuliku kao normid pikaajalisel säilitamisel ladudes, kuhjades ning mullakraavides

%-des

Köögi ja puuvilja nimetus	Laoruumi liik	Säilituskuud											
		september	oktoober	november	detsember	jaanuar	veebruar	märts	aprill	mai	juuni	juuli	august
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
A.Külm tsoon													
Kartul	Laod kunstliku külmutuseta	1,4	1,2	0,8	0,6	0,5	0,5	0,5	0,9	1,1	1,8	2,0	2,5
Kartul	Kuhjad, mullakraavid	1,4	1,0	0,7	0,4	0,4	0,4	0,7	0,9	1,5	-	-	-
Kartul	Jääkeldrid	-	-	-	-	-	-	0,2%	kuus kevadsuvisel säilitusperioodil				
Peet, rõigas, kaalikas, mädarõigas, nuikapsas, pastinaak	Laod kunstliku külmutuseta	2,0	1,2	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6	1,0	1,2	1,9	-	-
Sama	Kuhjad, mullakraavid												
	a) säilitamisel liiva vahekihita	1,5	1,0	0,7	0,6	0,3	0,3	0,6	0,9	2,0	-	-	-
	b) säilitamisel liiva vahekihiga												
		Loomulikku kadu ei arvestata											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Sama	Jäakeldrid	-	-	-	-	-	-	0,4%	kuus kevadsuvisel säilitusperioodil				
Porgand, petersell, seller, naeris	Laod kunstliku külmutuseta												
	a) säilitamisel liiva vahekihita	2,5	2,3	1,3	0,8	0,7	0,8	1,0	1,2	2,4	-	-	-
	b) säilitamisel liiva vahekihiga	1,2	1,0	0,6	0,4	0,3	0,4	0,4	0,6	1,2	-	-	-
Sama	Kuhjad, mullakraavid												
	a) säilitamisel liiva vahekihita	1,5	1,3	1,2	0,6	0,6	0,6	0,8	0,9	2,0	-	-	-
	b) säilitamisel liiva vahekihiga												
Sama	Jäakeldrid	-	-	-	-	-	-	0,5%	kuus kevadsuvisel säilitusperioodil				
Valge peakapsas, punane peakapsas, savoi kapsas, brüseli kapsas	Laod kunstliku külmutuseta												
a) keskmised sordid		-	3,5	2,5	1,1	2,6	2,8	-	-	-	-	-	-
Sama	Kuhjad, koopad	-	3,5	1,9	1,0	2,2	2,6	-	-	-	-	-	-
b) hillised sordid	Laod kunstliku külmutuseta	-	3,0	2,1	0,8	1,0	1,2	1,3	1,5	-	-	-	-
Sama	Kuhjad, koopad	-	3,0	1,9	0,8	0,8	0,8	1,2	1,5	-	-	-	-
Sibul ja valiksibul toiduks	Laod kunstliku külmutuseta	2,0	1,3	1,1	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8	1,7	-	-	2,5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Sama	Jääkeldrid	-	-	-	-	-	-	-	0,5%	kuus kevadsuvisel säilitusperioodil			
Küüslauk	Laod kunstliku külmutuseta	3,5	2,0	1,2	1,1	1,1	1,2	1,3	1,5	-	-	-	-
Kõrvits	Laod kunstliku külmutuseta	1,5	1,2	0,7	0,5	0,3	-	-	-	-	-	-	-
Õunad													
a) sügissordid	Laod kunstliku külmutuseta	2,5	1,8	1,5	1,3	1,0	-	-	-	-	-	-	-
b) talvesordid	Sama	2,2	1,2	0,9	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	-	-	-
c) sügissordid	Külmhooned	1,5	1,0	0,8	0,6	0,5	0,4	-	-	-	-	-	-
d) talvesordid	Sama	1,5	0,6	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	-	-
e) sügis- ja talvesordid	Jääkeldrid	0,5	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	-	-
g) talvesordid	Lumekuhjad	-	-	-	-	-	-	0,1	0,1	0,1	0,1	-	-
Pirnid	Laod kunstliku külmutuseta	2,5	2,1	1,9	0,9	0,6	0,6	0,6	0,6	-	-	-	-
Pirnid	Külmhooned	1,5	1,0	0,8	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	-	-	-
Viinamarjad	Sama	1,0	0,8	0,8	0,6	0,4	0,4	0,4	-	-	-	-	-
Jõhvikad	Laod ja löövid	-	-	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	1,5	2,0	4,0	5,0	-
Pohlad	Sama	5,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3,0
B. See tsoon													
Kartul	Laod kunstliku külmutuseta	2,0	1,9	1,5	0,9	0,7	0,9	1,0	1,1	1,4	2,2	-	-
Kartul	Kuhjad, koopad	-	1,0	1,0	0,5	0,4	0,4	0,7	1,0	1,5	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Peet, rõigas, kaalikas, mädarõigas, nuikapsas, pastinaak	Laod kunstliku külmutuseta	2,0	1,5	1,0	0,8	0,6	0,8	1,3	1,8	1,9	2,0	-	-
Sama	Kuhjad, koopad												
	a) säilitamisel liiva vahelihita	-	1,5	1,3	0,7	0,5	0,6	0,7	2,3	2,5	-	-	-
	b) säilitamisel liiva vahelihiga	Loomulikku kadu ei arvestata											
Porgand, petersell, seller, naeris	Laod loomuliku külmutuseta	2,5	2,3	1,3	0,8	0,8	1,3	1,7	2,3	2,5	-	-	-
Sama	Kuhjad, koopad (säilitamisel liiva vahelihiga)	Loomulikku kadu ei arvestata											
Valge peakapsas, punane peakapsas, savoi kapsas ja brüsseli kapsas													
a) keskmised sordid	Laod kunstliku külmutuseta, kuhjad, koopad	-	4,2	4,0	2,5	-	-	-	-	-	-	-	-
b) hilised sordid	Sama	-	4,0	3,8	2,0	1,4	1,4	2,1	-	-	-	-	-
Sibul ja valiksibul toiduks	Laod kunstliku külmutuseta	2,0	1,5	1,3	0,7	0,7	0,7	1,5	1,9	2,4	-	-	3,0
Küüslauk	Sama	3,5	2,1	1,5	1,1	1,1	1,2	2,0	2,5	-	-	-	-
Kõrvits	Sama	1,5	1,2	0,7	0,5	0,3	-	-	-	-	-	-	-
Õunad													
a) sügissordid	Sama	2,5	2,2	1,8	1,5	1,0	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
b) talvesordid	Sama	2,4	1,8	1,5	1,3	1,0	0,5	0,6	0,6	0,7	-	-	-
c) sügissordid	Külmhooned	1,5	1,0	0,8	0,6	0,5	0,4	-	-	-	-	-	-
d) talvesordid	Sama	1,5	0,6	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	-	-
Pirnid	Laod kunstliku külmutuseta	2,5	2,2	1,8	1,5	1,0	0,8	0,7	-	-	-	-	-
Pirnid	Külmhooned	1,5	1,0	0,8	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	-	-	-
Viinamarjad	Laod kunstliku külmutuseta	1,5	1,2	1,2	0,9	0,8	0,8	-	-	-	-	-	-
Viinamarjad	Külmhooned	1,0	0,8	0,8	0,6	0,4	0,4	0,4	-	-	-	-	-
Jõhvikad	Laod kunstliku külmutuseta	-	-	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,7	-	-	-	-

Märkus. 1. Kartuli ja köögivilja säilitamisel lumekuhjades loomulikku kadu ei arvestata.

2. Sooja tsooni kuuluvad: Vene NFSV (Dagestani ANSV, Põhja-Osseedi ANSV, Krasnodari krai, Groznõi oblast), Ukraina NSV (Krimmi, Nikolajevi, Hersoni ja Odessa oblast), Usbeki NSV, Turkmeeni NSV, Tadžiki NSV, Kirgiisi NSV, Aserbaidžaaani NSV, Armeenia NSV, Gruusia NSV, Kasahhi NSV (peale Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblasti), Moldaavia NSV.

3. Külma tsooni kuulub ülejäänud Liidu territoorium, välja arvatud käesoleva käskkirja lisas 4 loetletud Kaug-Põhja ja Arktika rajoonid.

Lisa 3

NSV Liidu kaubandusministri
käskkirjale nr. 270 8. juu-
nist 1957

Toidukaupade loomuliku kao normid säilitamisel ja
väljastamisel tootlustusettevõtete laoruumides

Kauba nimetus	Kaonormid %-des			
	Külmal perioodil kõikides laoruumides, soojal perioodil külmutusvahenditega laoruumides		soojal perioodil külmutusvahendite- teta laoruumides	
	I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon
1	2	3	4	5
<u>Liha ja lihasaadused</u>				
Jahutatud ja jahtunud liha (loomama-, lamba-, vasika-, hobuse-, kitse-, küülikuliha jt.)	0,20	0,22	0,28	0,33
Jahutatud ja jahtunud sealiha	0,18	0,20	0,25	0,28
Külmutatud liha (loomama-, lamba-, vasika-, hobuse-, kitse-, küülikuliha jt.)	0,10	0,12	0,16	0,19
Külmutatud sealiha	0,07	0,08	0,10	0,12
Jahutatud kodulinnud (kanad, haned, pardid, kanapojad jt.)	0,15	0,17	0,19	0,21
Külmutatud kodulinnud (kanad, haned, pardid, kanapojad jt.)	0,07	0,09	0,10	0,13
Jahutatud maks	0,30	0,33	0,35	0,38
Muud jahutatud subproduktid	0,25	0,28	0,30	0,33
Külmutatud maks	0,18	0,20	0,23	0,25
Muud külmutatud subproduktid	0,15	0,17	0,20	0,22
Jahutatud toorrasv (ploomirasv)	0,15	0,15	0,20	0,20
Külmutatud toorrasv (ploomirasv)	0,05	0,05	0,10	0,10
Sulatatud rasv ja pekk	0,04	0,05	0,07	0,08
Soolatud liha	0,04	0,04	0,06	0,06
Keedu-, kirju-, maksa-, lihataimne vorst, sültvorst	0,20	0,20	0,30	0,30

1	2	3	4	5
Viinerid ja sardellid	0,20	0,20	-	-
Poolsuitsuvorstid	0,13	0,14	0,17	0,18
Täissuitsuvorstid (toorsuitsu- ja suitsu-keedu)	0,06	0,07	0,08	0,10
Keedetud ja keedu-suitsutooted	0,07	0,08	0,09	0,10
Toorsuitsutooted	0,06	0,07	0,08	0,09
<u>Kala ja kalakaubad</u>				
Värske ja jahutatud kala	0,13	0,14	0,18	0,19
Külmutatud tuurakala ja lõhelised	0,05	0,06	0,08	0,10
Muud külmutatud kalad	0,05	0,06	0,08	0,10
Külmutatud kalafilee	0,04	0,04	0,05	0,05
Heeringad soolvees:soolatud, vürt- sitatud ja marineeritud	0,07	0,07	0,11	0,11
Soolatud heeringad kuivtaaras	0,15	0,15	0,20	0,20
Soolatud kilud, tülka, hamsa ja muu peenkala	0,10	0,10	0,15	0,15
Muud soolatud kalad	0,06	0,06	0,10	0,10
Balõkktooted, sjomga ja lõhekala	0,09	0,10	0,16	0,18
Kuumsuitsukala	0,15	0,15	0,20	0,20
Külmsuitsukala	0,08	0,08	0,10	0,10
Õhukuiv ja kuivatatud kala	0,09	0,09	0,14	0,14
Visiiga ja kalaliim	0,03	0,03	0,05	0,05
Teraline ja pressitud kalamari	0,05	0,05	0,09	0,09
Soomkalade mari	0,09	0,09	0,14	0,14
<u>Piima-rasvakaubad</u>				
Või	0,02	0,03	0,03	0,05
Sulatatud või	0,05	0,06	0,07	0,08
Margariin, taimerasv, hüdrorasv- salomass. margaguseiin, kombi- neeritud rasv, kompaundrasv	0,05	0,06	0,07	0,08
Hapukoor	0,09	0,10	-	-
Kohupiim ja kohupiimamass	0,18	0,20	-	-
Suured kõvad juustud (šveitsi, nõukogude jt.)	0,05	0,05	0,08	0,08
Väikesed kõvad juustud (hollandi, jaroslavli jt.)	0,06	0,06	0,10	0,10
Pehmed juustud	0,14	0,14	0,18	0,19

Kauba nimetus	Kaonormid %-des			
	külmal perioodil		soojal perioodil	
	I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon
1	2	3	4	5
<u>Kondiitritooted</u>				
Karamell ja dražee	0,03	0,03	0,06	0,07
Šokolaadiga glasuuritud kompe- kid ja iiris	0,05	0,05	0,08	0,09
Glasuurimata kompvekid	0,07	0,07	0,10	0,10
Kakao- ja šokolaadipulber	0,02	0,02	0,03	0,03
Marmelaad	0,06	0,06	0,10	0,10
Pastilaa ja sefiir	0,10	0,10	0,15	0,15
Halvaa	0,15	0,15	0,20	0,20
Sukaadid, glasuuritud puuviljad ja kiievi kuivkeedis	0,02	0,02	0,04	0,05
Povidlo, keedis, džemm, kaaluga müüdav siirup, loomulik ja kunst- lik mesi	0,07	0,07	0,10	0,10
Kaaluga müüdavad küpsised	0,02	0,02	0,04	0,05
Präänikud	0,08	0,08	0,12	0,12
Kuivikud ja rõngikud	0,06	0,06	0,10	0,10
Keeksid, kulitšid ja baabad, kaaluga müüdavad	0,08	0,08	0,12	0,13
Kaaluga müüdavad tordid ja kon- diitrikoogid	0,07	0,07	0,08	0,09
Idamaised maiustused	0,06	0,06	0,10	0,10
Muud kondiitritooted	0,02	0,02	0,03	0,03
<u>Bakaalkaubad</u>				
Jahu	0,03	0,03	0,03	0,04
Tangud, ka kaunviljad ja saago	0,03	0,03	0,03	0,04
Makarontooted	0,02	0,02	0,03	0,03
Peensuhkur	0,01	0,01	0,02	0,02
Rafinaadsuhkur	0,01	0,01	0,02	0,02
Suhkrupuuder	0,03	0,03	0,04	0,04
Tärklis ja kissellipulber	0,03	0,03	0,05	0,05
Kaaluga müüdav sinepipulber	0,06	0,06	0,10	0,10
Loorberilehed ja humal	0,05	0,05	0,05	0,05
Muud vürtsid (kaneel, nelk, pi- par jt.)	0,03	0,03	0,04	0,04

1	2	3	4	5
Söögisooda	0,03	0,03	0,04	0,05
Presspärm	0,50	0,50	0,60	0,60
Zelatiin	0,03	0,03	0,04	0,05
Kaaluga müüdav tee	0,03	0,03	0,04	0,05
Kohvioad ja jahvatatud kohv, kaaluga müüdav	0,03	0,03	0,04	0,05
Mooniseemned	0,03	0,03	0,03	0,03
Linnased, kaljapulber, kuivatatud pärm	0,05	0,05	0,05	0,05
Taimeõli puuvaatides	0,02	0,02	0,04	0,04
Kadu taimeõli ümberpumpamisel:				
a) paagist vaati	0,02	0,02	0,02	0,02
b) vaadist väiketaarasse	0,03	0,03	0,03	0,03
Keedusool	0,15	0,15	0,20	0,20

Kauba nimetus	Kaonormid %-des			
	sügisel	talvel	kevel	suvel
1	2	3	4	5
<u>Värsked köögi- ja puuviljad</u>				
Hiline kartul	0,4	0,2	0,3	0,4
Varajane kartul	0,8	-	-	1,0
Keskmine ja hiline valge ning punane peakapsas	0,7	0,4	0,8	0,9
Varajane valge peakapsas, brüsseli, savoi ja lillkapsas	1,0	-	1,0	1,2
Juurviljad, valminud, pealseteta (peet, porgand jt.)	0,5	0,3	0,4	0,6
Harilik sibul	0,6	0,3	0,4	1,0
Küüslauk	0,4	0,2	0,4	1,0
Värske lehtköögivilj (salat, spinat jt.)	1,0	0,8	1,0	1,5
Spargel, rabarber, artišokk	1,4	1,4	1,5	2,0
Sibulapealsed ja puru (porru- lauk)	0,8	0,8	0,9	1,2
Avamaa- ja lavakurgid	0,7	-	0,7	1,0
Nõored (harvendamisel saadud) juurviljad	1,1	-	1,1	1,1

1	2	3	4	5
Redis, kaaluga müüdav	0,6	-	1,2	1,0
Tomatid, baklažaanid, pipar	0,6	0,3	0,9	0,9
Kõrvitsalised (arbuusid, melonid, kõrvitsad, kabatsõkid)	0,7	0,7	0,9	1,1
Kaunviljad (herned, türgi ehk aedoad, oad kaunades)	1,5	-	-	1,5
Seemnelised (õunad, pirnid, aiva jt.)	0,4	0,2	0,2	0,5
Luuviljalised (murelid, kirsid, ploomid jt.)	0,4	-	-	0,7
Aiamarjad:				
a) vaarikad, maasikad	1,8	-	-	2,0
b) viinamarjad, sõstrad, karusmarjad jt.	0,6	0,5	0,6	0,8
Metsamarjad (jõhvikad, pohlad jt.)	0,5	0,5	0,5	0,5
Tsitrusviljad (apelsinid, mandariinid)	-	0,1	0,3	0,3
Värsked seemned	1,8	2,0	2,2	2,0
Piimküpsuses maisitõlvikud	-	-	-	2,2

Kauba nimetus	Kaonormid %-des	
	külmal perioodil kõikides laoruumides, soojal perioodil külmutusvahenditega laoruumides	soojal perioodil külmutusvahenditeta laoruumides
1	2	3

Töödeldud köögi- ja puuviljad ning seemned

Kompott kuivatatud puuviljadest ja kuivatatud puuviljad	0,03	0,03
Kaaluga müüdavad külmutatud puu- ja köögiviljad	0,15	0,30
Kreeka ja seedripähklid ning funduk	0,10	0,10
Kuivatatud lehtköögi- ja köögivilid	0,01	0,01
Soolatud ja hapendatud köögiviljad	0,09	0,10
Tomatipüree, tomatipasta	0,07	0,08
Tomatimahli	0,10	0,20
Kuivatatud seemned	0,07	0,10
Soolatud ja marineeritud seemned	0,10	0,20

J u h e n d

värskete kartulite, köögi- ja puuviljade loomuliku kao nõrmi de ra-
kendamise kohta pikemaajalisel säilitamisel ladudes, kuhjades ja
mullakraavides

1. Kinnitatud loomuliku kao normid on kehtivad riikliku ja ko-
operatiivsüsteemi kaubandusorganisatsioonide ladudes, baasides, kuh-
jades ning mullakraavides linnas ja maal, kaasa arvatud Kaug-Põhja
ning Arktika rajoonid.

2. Loomuliku kao normid on diferentseeritud ladude liikide jär-
gi. Kunstliku külmutuseta ladude juurde kuuluvad spetsialiseeritud,
loomuliku või mõjutatud ventilatsiooni abil välisõhuga külmendata-
vad kartuli-, köögi- ja puuviljahoidlad, samuti vastavalt kohanda-
tud laod ja keldrid; külmoonete juurde kuuluvad masin- ning jääsoo-
la külmutusega laod ja kambrid.

3. Kaonormid on kehtestatud standardsete kartulite, köögi- ja
puuviljade kohta nende säilitamisel lahtiselt või taaras.

4. Keskmiste kapsasortide juurde kuuluvad valge peakapsas: sla-
va, braunšveigi, savinski, laadoga jt. säilitusajaga kuni jaanuar-
veebruari; hiliste sortide juurde kuuluvad: amager, valgevene, gri-
bovski talve, skvirski lame, zavadovski, možarski jt. säilitusajaga
märtsikuu ja hiljem.

Õunte sügissordid on järgmised: sügisjoonik (štreifling), belf-
lõör-kitaika, arkaad-talve, keskmise võõndi aport, alma-ata aport,
aniisjoonik, antonovka, alaavi (slavjanka) jt. õunasordid säilitus-
tähtajaga detsembri-jaanuarikuuni.

Õunte talisortidesse kuuluvad: renett orleani (safran punane)
renett simirenko, renett šampanja, renett kanada, mantuaner, kuld
graima, rosmariin valge, sarõ-sinap, sarõ-turâ, bolken, džir gadzi,
džonathan, kalvil velge talve, babuškino, peping safrani, peping
tšernenko, varguul voroneži, parmen kuld talve, kandil-sinap ja
teised õunasordid säilitusajaga märtsikuuni ja kauem.

5. Värsakete kartulite, köögi- ja puuviljade loomuliku kao all mõistetakse kaalu vähenemist, mis on tekkinud hingamisprotsessi ja niiskuse auramise (kuivamine, auramine) tagajärjel.

Pehlade ja jõhvikate loomuliku kao normi on arvatud kuivamise ja mahla väljavalgumise kadu.

Loomuliku kao hulka ei arvata kadu, mis on tekkinud taara rikkest, samuti ka kartulite, köögi- ja puuviljade ettevalmistamise, töötlemise ning säilitamise protsessis tekkinud praaki ja jäätmeid.

6. Loomuliku kao norme ei rakendata:

a) kaupadele, mis võetakse lattu vastu ja väljastatakse laost ümberkaalumiseteta (arvuga või trafareti järgi);

b) kaupadele, mis on arvatud laokäibe hulka, kuid tegelikult laos ei säilitatud (transiitkaubad);

c) kaupadele, mis on riknemise tagajärjel aktiga maha kantud.

7. Kehtestatud kaonormid on piirnormid ja neid rakendatakse ainult juhul, kui kaupade tegeliku koguse kontrollimisel ilmneb kauba puudujääk, võrreldes raamatupidamise andmetega, mis on kontrolliaktis fikseeritud. Kaupade loomulik kadu kirjutatakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt kao tegeliku suuruse järgi, kuid mitte kehtestatud norme ületades.

8. Kaupade loomulik kadu kirjutatakse maha ainult pärast kaupade inventeerimist kehtestatud korras koostatud ja kinnitatud arvestuse alusel.

9. Värskete kartulite, köögi- ja puuviljade säilitamisel arvutatakse nende loomulik kadu keskmistele kaubajääkidele iga säilituskuu kohta. Kuu keskmine jääk arvutatakse andmete järgi seisuga 1., 11., 21. ning järgneva kuu 1. kuupäev. Seejuures on vajalik kokku arvata pool jääki antud kuu 1. päevale, jäägid sama kuu 11. ja 21. päevaks ning pool jääki järgneva kuu 1. päevaks. Saadud summa jagatakse 3-le. Loomulik kadu arvutatakse protsentides sellest keskmisest jäägist.

Lõplik loomuliku kao määr iga kauba liigi kohta tehakse kindlaks igakuuliste kao arvutustega inventuuridevahelisel perioodil. Arvutuste näiteid:

1. Septembrikuus oli kartulite jääk tonnides pikemaajalise säilitamise laos:

21. septembriks - 1050, 1. oktoobriks - 1200.

$$\text{Keskmine jääk} = \frac{0 + 1050 + \overset{1200}{2}}{3} = \frac{1650}{3} = 550 \text{ t.}$$

Normi juures 1,4% septembrikuus arvutatakse loomulikku kadu:

$$\frac{550 \times 1.4}{100} = 7,7 \text{ t.}$$

2. Novembrikuus oli kartulite jääk tonnides:

1. novembriks - 1200, 11. novembriks - 2400, 21. novembriks - 3000, 1. detsembriks - 3000.

Keskmine jääk novembrikuus:

$$\frac{\frac{1200}{2} + 2400 + 3000 + \frac{3000}{2}}{3} = \frac{7500}{3} = 2500 \text{ t.}$$

Normi juures 0,8% novembrikuu eest tuleb arvutada loomulikku kadu mitte enam kui $\frac{2500 \times 0,8}{100} = 20 \text{ t.}$

3. Viimasel säilituskuul (mais) oli kartulite jääk tonnides:

1. maiks - 200, 11. maiks - 100, 21. maiks - 10 ja 1. juuniks

- 0. Keskmine jääk:

$$\frac{\frac{200}{2} + 100 + 10 + 0}{3} = \frac{210}{3} = 70 \text{ t.}$$

Normi juures 1,1% maikuu eest tuleb arvutada loomulikku kadu

$$\frac{70 \times 1.1}{100} = 0,77 \text{ t.}$$

10. Luuviljaliste puuviljade (aprikoosid, virsikud, ploomid, kirsid), samuti marjade (vaarikad, maasikad, karusmarjad, sõstrad) loomulik kadu nende lühiajalisel säilitamisel ladudes ja külmoonetes määratakse kindlaks ajutiste normidega, mis on ette nähtud baasladudele NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi käskkirjaga nr.457 4. septembrist 1940*.

* Käesolev käskkiri kaotas kehtivuse. Tuleb juhendada NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjast nr. 130 15. augustist 1967.

J u h e n dtoidukaupade loomuliku kao normide rakendamise kohta
toitlustusettevõtete laoruumides säilitamisel ja väl-
jastamisel

1. Toidukaupade loomuliku kao normid toitlustusettevõtete laoruumides on kehtestatud protsentides laoruumist väljastatud kauba kogusele (summale) kauba laoruumis säilitamisel ja väljastamisel tekkinud järgmiste kaoliikide katmiseks:
 - a) kuivamine;
 - b) mahavarisemine ja tolmuine;
 - c) tükkide pudenemine (liha, kala, vorsti, juustu jt. lõikamisel ja raiumisel);
 - d) väljavoolamine (sulamine, läbiimbumine);
 - e) laialivalgumine vedelainete ümberpumpamisel.
2. Kadu, mis on tekkinud kauba riknemisest, purunemisest ja kauba taara külge kleepumisest, taara rikkest ja kaaluvahest (tegeliku ja trafaretse kaalu vahest), ei arvata loomuliku kao normidesse.
3. Norme rakendatakse vaid aruandeperioodil laost väljastatud kaupadele, sõltumata nende laoruumis säilitamise ajast.
4. Loomuliku kao norme ei rakendata:
 - a) tükk-kaupadele ja toitlustusettevõteteis valmispakitult (fassitult) sissetulnud kaupadele;
 - b) kaupadele, mis on aktide järgi maha kantud kaupade purunemise, riknemise, taara rikke ja kaaluvahe tagajärjel;
 - c) kaupadele, mis dokumentide järgi läbivad ladu, kuid laos ei säilitata (transiitoperatsioonid).
5. Soolvees säilitatavate kaupade soolvesi ei lähe kauba kaalusse (heeringad, brönsa, soolatud kurgid jt.); loomulik kadu kirjutatakse maha ainult juhul, kui kaup võetakse vastu ja väljastatakse netokaaluga. Nimetatud kaupade vastuvõtul ja väljastamisel brutokaaluga loomuliku kao norme ei rakendata.
6. Kaupade tagastamisel hankijale rakendatakse loomuliku kao

norme, mis on kehtestatud jaekaubandusorganisatsioonide ladudele vastava säilitusaja järgi.

7. Toitlustusettevõtete ladudesse pikemaks ajaks sisseveetavatele kaupadele (navigatsioonihooajal, laovõrgust eemalasuvates rajoonides) on lubatud arvestada loomulikku kadu: toidukaupadele - jaekaubandusladudele kehtestatud normide kohaselt, köögi- ja puuviljadele - vastavalt pikemaajalisel säilitamisel kehtestatud normidele.

Märkus. Juhul kui inventuuridevahelisel perioodil pikemaks ajaks sisseveetud kaupu ei realiseeritud, lubatakse nimetatud kaubajääkide loomulikku kadu arvestada inventeerimisperioodi lõpuks.

8. Kinnitatud normid on piirnormid ja neid rakendatakse ainult juhul, kui kaupade tegeliku koguse kontrollimisel ilmneb kauba puudujääk, võrreldes raamatupidamise jääkidega.

Kauba puudujäägi summa kirjutatakse maha varaliselt vastutavalt isikutelt loomuliku kao normide piirides kao tegeliku suuruse järgi, kuid mitte kehtestatud norme ületades.

Kaupade loomulik kadu kirjutatakse maha ainult kehtestatud korras koostatud ja kinnitatud arvutuse alusel pärast kaupade inventeerimist.

Kauba puudujäägi summa kirjutatakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt kehtestatud kaonormide piires hindade järgi, millega kaubad olid arvele võetud.

Kaad kantakse kuluks ostuhindade järgi. Jae- ja ostuhinna vahe kantakse kaubandusliku mahahindluse (juurdehindluse) arvele.

9. Toitlustusettevõtete laoruumis määratakse loomuliku kao suurus inventuuridevahelisel perioodil (aruandeperioodil) kindlaks ettevõtte raamatupidamise poolt koostatud ja ettevõtte direktori poolt kinnitatud arvestuse alusel varaliselt vastutavate isikute osavõtul. Juhul, kui ettevõtte direktor on ühtlasi ka varaliselt vastutav isik, kinnitab arvestuse kõrgemalseisva organisatsiooni juhtkond.

Loomulik kadu arvestatakse iga kauba kohta eraldi, korrutades laoruumist väljastatud kauba koguse (summa) kehtestatud loomuliku kao normidega.

10. Külmutusvahenditena tuleb mõista külmutuskambreid, jääkeldreid, külmutuskappe ning vanne jää ja jääsoola külmutusega.

Külmutusvahenditega toitlustusettevõtete laoruumides külmutus-

seadmete mittetöötamisel soojal aastaajal rakendatakse külmutusseadmete seisuaajal külmutusseadmeteta laoruumidele kehtestatud kaonorme. Külmutusvahendite mittetöötamine peab olema vormistatud vastava aktiga.

11. Rajoonides, mis asuvad põhjapool 50° põhjalaiust, lugeda soojaks aastaajaks aega 1. maist 30. septembrini.

Rajoonides, mis asuvad lõunapool 50° põhjalaiust, lugeda soojaks aastaajaks aega 1. aprillist 30. oktoobrini.

12. I tsooni loomuliku kao norme kasutavad järgmiste liiduvabariikide, kraide ja oblastite tootlustusettevõtted:

Vene NFSV (peale II tsooni kuuluvate Dagestani ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblasti), Ukraina NSV, Valgevene NSV, Leedu NSV, Eesti NSV, Läti NSV, Gruusia NSV, Moldaavia NSV ja Kasahhi NSV (Pavlodari, Koksšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblastid).

II tsooni loomuliku kao norme kasutavad järgmiste liiduvabariikide ja oblastite tootlustusettevõtted:

Vene NFSV (Dagestani ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Usbeki NSV, Armeenia NSV, Aserbaidžaaani NSV, Kirgiisi NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeni NSV ja Kasahhi NSV (peale Pavlodari, Koksšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblasti).

13. NSV Liidu Kaubandusministeeriumi kohalikel organeil ja tootlustusorganisatsioonidel pole õigust kehtestatud norme muuta. Kõik ettepanekud loomuliku kao normide muutmiseks esitatakse NSV Liidu Kaubandusministeeriumile ning kehtestatakse pärast nende kinnitamist NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt.

EESTI NSV KAUBANDUSMINISTRI
KÄSKKIRI nr.66
Tallinnas, 17. juulil 1970.

Värskete puu- ja köögiviljade loomuliku kao normide kinnitamisest
auto-hobutranspordil

1. Vastavalt NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 135 18. juunist 1970 kehtestada 1. juulist 1970 värskete puu- ja köögiviljade loomuliku kao normid auto-hobutranspordil (vastavalt lisadele 1 ja 2) ja nende normide kasutamise juhend (lisa 3).

2. Lageda kehtetuks:

- NSV Liidu Sisekaubanduse rahvakomissari määrus nr. 1177 19. septembrist 1936 "Aedviljade, marjade ja seente loomuliku kao normidest hoidmisel ladudes ja auto-hobutranspordil" osas, mis puudutab värskete ja töödeldud kartulite, puu- ja köögiviljade, marjade ning seente loomuliku kao norme auto-hobutranspordil;

- NSV Liidu Sisekaubanduse rahvakomissari käskkiri nr. 167 26. märtsist 1939 "Värskete ja töödeldud puu- ja köögiviljade loomuliku kao normidest hoidmisel ladudes ja auto-hobutranspordil" osas, mis puudutab värskete ning töödeldud puu- ja köögiviljade kao norme auto-hobutranspordil;

- NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkiri nr. 884 25.oktoobrist 1950 "Tomatipasta loomuliku kao normidest pasta hoidmisel ladudes ja auto-hobutranspordil";

- NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee käskkiri nr. 80 8. augustist 1964 "Varajaste puu- ja köögiviljade ajutiste loomuliku kao normide kinnitamisest auto-hobutranspordil".

Eesti NSV kaubandusministri
käskkirjale nr.66 17. juu-
list 1970

Värskete kartulite, kapsaste, juurviljade, sibulate ja roheliste aedviljade loomuliku kao normid autotranspordil (vedamisel tavaliste (tavalise veokas-tiga) ja isotermliste veoautodega)

Aasta- aeg	Trans- porti- mise viis	Transpor- timise kaugus kilo- meetri- tes	Kaonormid %-des netokaalust									
			kartul		kapsas		juurvili		sibul ja küüslauk		sibula- pealsed	till, salat jt. rohelis- sed köögi- viljad
			I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon	I tsoon	II tsoon	I ja II tsoon	I ja II tsoon
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
suvi	taaras	1-9	0,2	0,3	0,3	0,4	0,2	0,3	0,1	0,2	0,2	1,0
"	"	10-25	0,3	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,2	0,4	0,3	1,3
"	"	26-50	0,4	0,8	0,6	0,7	0,6	0,6	0,4	0,6	0,6	2,5
"	"	51-75	0,5	0,8	0,8	0,9	0,7	0,8	0,4	0,7	-	-
"	"	76-100	0,6	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9	0,4	0,8	-	-
sügis	taaras	10-25	0,2	0,4	0,2	0,4	0,3	0,4	0,2	0,3	0,3	1,3
"	"	26-50	0,3	0,5	0,4	0,6	0,4	0,5	0,2	0,5	0,6	2,5
"	"	51-75	0,4	0,6	0,5	1,0	0,5	0,6	0,3	0,7	-	-
"	"	76-100	0,5	0,7	0,7	1,3	0,7	0,8	0,4	0,7	-	-
sügis	lahti- selt	10-25	0,3	0,3	0,3	0,4	0,2	0,3	-	-	-	-
"	"	26-50	0,5	0,5	0,4	0,7	0,5	0,5	-	-	-	-
"	"	51-75	0,6	0,7	0,6	1,1	0,6	0,7	-	-	-	-
"	"	76-100	0,8	0,8	0,8	1,5	0,8	0,8	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
talv	taaras	10-25	0,1	0,2	0,2	0,4	0,2	0,3	0,1	0,2	0,3	1,3
"	"	26-50	0,2	0,4	0,3	0,6	0,3	0,4	0,2	0,3	0,6	2,5
"	"	51-75	0,3	0,4	0,4	0,8	0,3	0,4	0,3	0,3	-	-
"	"	76-100	0,3	0,6	0,5	0,9	0,4	0,6	0,4	0,4	-	-
kevad	taaras	10-25	0,1	0,3	0,2	0,4	0,2	0,3	0,1	0,2	0,3	1,3
"	"	26-50	0,2	0,4	0,4	0,8	0,3	0,5	0,3	0,3	0,6	2,5
"	"	51-75	0,3	0,5	0,5	1,0	0,4	0,6	0,3	0,4	-	-
"	"	76-100	0,4	0,6	0,6	1,3	0,5	0,7	0,4	0,4	-	-

Märkus: Varajaste kartulite ja juurviljade (pealseteta) transportimisel suvel üle 100 kuni 400 km kaugusele suurendatakse iga järgneva 25 km kohta normi 0,1 protsendi võrra; veol üle 400 km kuni 1000 km kaugusele suurendatakse normi iga järgneva 100 km kohta 0,3 protsendi võrra. Varajase kapsa transportimisel üle 100 km kuni 600 km kaugusele suurendatakse normi iga järgneva 25 km kohta 0,1 protsendi võrra, veol üle 600 km kuni 1000 km kaugusele suurendatakse normi iga 100 km kohta 0,3% võrra. Hilise kartuli, juurvilja ja kapsa veol vähendatakse neid juurdearvestusi kaks korda. Sibula ja küüslaugu transportimisel üle 100 km kuni 1000 km kaugusele suurendatakse norme iga järgneva 100 km kohta 0,1 protsendi võrra. Juurdearvestusi tehakse vastavalt aastaajale ja tsoonile kinnitatud normidele.

Eesti NSV kaubandusministri
käsikirjale nr.66 17. juu-
list 1970

Loomuliku kao normid värskete puuviljade, marjade, viinamarjade ja
kõögiviljade - kurkide, kabatsokkide, kõrvitsate, tomatite, pipra,
baklažaanide, arbuuside ja melonite transportimisel mitmesugust tüü-
pi veoautodel

Kaonormid %-des netokaalust

Vedamisel tavaliste (tavalise veokastiga) või isotermitiste veoautodega											Refrigeratorautodega					
Trans- porti- mise kaugus kilo- meet- rites	tsitrusviljad, banaanid	metsmaasikad, vearikad	viinamarjad, sõstrad, karus- marjad, jõhvikad, pohlad jt. marjad	ploomid jt. luum- viljalised puu- viljad ja granaat- õunad	õunad, pirnid jt. seemnelised puu- viljad ja hurma	kurgid	tomatid	mõru ja bulgääria- pipar, baklažaa- nid, kabatsokid	arbuusid, kõr- vitsad	melonid	viinamarjad	ploomid jt. luum- viljalised puu- viljad ja granaat- õunad	Õunad ja pirnid		kurgid	tomatid
													suve	sügise, talve		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
kuni																
10 km	0,0	1,1	0,4	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0						
10-25	0,0	0,0	0,5	0,1	0,2	0,0	0,5	0,0	0,1	0,0						
26-50	0,0	0,0	0,5	0,1	0,2	0,0	0,5	0,0	0,1	0,0						
51-75	0,0	0,0	0,5	0,1	0,2	0,0	0,5	0,0	0,1	0,0						
76-100	0,0	0,0	0,5	0,1	0,2	0,0	0,5	0,0	0,1	0,0						
101-125	1,1	1,1	0,5	0,1	0,2	1,1	0,5	1,1	0,1	0,0						
126-150	1,1	1,1	0,5	0,1	0,2	1,1	0,5	1,1	0,1	0,0	0,8	1,2	0,6	0,6	1,8	0,6
151-175	1,1	1,1	0,5	0,1	0,2	1,1	0,5	1,1	0,1	0,0	1,0	1,2	0,6	0,6	1,8	0,7
176-200	1,1	1,1	0,5	0,1	0,2	1,1	0,5	1,1	0,1	0,0						

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
201-225	-	2,1	1,0	1,4	1,0	2,1	1,0	1,3	0,8	1,0	1,0	1,3	0,7	0,7	1,9	0,7	
226-250	-	2,3	1,1	1,5	1,1	2,2	1,1	1,4	0,8	1,1	1,1	1,3	0,7	0,7	1,9	0,7	
251-275	-	2,5	1,2	1,6	1,2	2,3	1,2	1,4	0,9	1,2	1,1	1,4	0,7	0,7	2,0	0,7	
276-300	-	2,7	1,3	1,7	1,3	2,4	1,3	1,5	1,0	1,3	1,2	1,4	0,8	0,7	2,0	0,8	
301-350	-	-	-	1,8	1,5	2,6	1,4	1,5	1,1	1,4	1,2	1,5	0,8	0,8	2,1	0,8	
351-400	-	-	-	1,9	1,7	2,8	1,5	1,6	1,2	1,6	1,3	1,5	0,9	0,8	2,2	0,9	
401-450	-	-	-	2,0	1,8	3,0	1,6	1,6	1,3	1,7	1,3	1,6	0,9	0,9	2,3	0,9	
451-500	-	-	-	2,1	1,9	3,2	1,7	1,7	1,4	1,8	1,4	1,6	1,0	0,9	2,4	1,0	
501-550	-	-	-	2,2	2,0	3,4	1,8	1,8	1,5	1,9	1,5	1,7	1,0	1,0	2,5	1,0	
551-600	-	-	-	2,3	2,1	3,6	1,9	1,9	1,7	2,0	1,6	1,7	1,1	1,0	2,6	1,1	
601-700	-	-	-	2,6	2,3	-	2,1	2,0	1,9	2,2	1,7	1,8	1,3	1,1	2,8	1,2	
701-800	-	-	-	2,9	2,5	-	2,3	2,1	2,1	2,4	1,8	1,9	1,5	1,2	3,0	1,3	
801-900	-	-	-	3,2	2,7	-	2,5	2,2	2,3	2,6	1,9	2,0	1,7	1,3	3,2	1,4	
901-1000	-	-	-	3,4	2,9	-	2,7	2,3	2,5	2,8	2,0	2,1	1,9	1,4	3,4	1,5	
Vedamisel kaugemale kui 100 km suurendatak- se iga järg- neva 100 km kohta %-des normi	-	-	-	0,2	0,2	-	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

118

Märkused. 1. Käesolevaid loomuliku kao norme puuviljadele ja lisas 2 toodud juurviljadele, aga samuti kartulitele ja kapsastele (vt. lisa 1), võib üksikudel erandjuhtudel, nende saaduste vedamisel kaugemale kui 100 km, suurendada kõrgemalseisva kaubandusliku organisatsiooni juhataja loal kehtestatud korras koostatud aktide läbivaatamisel (s.o. aktide alusel) iga üksiku reisi puhul kuni 25%.

2. Tsitrusviljaliste ja banaanide vedamisel kaugemale kui 100 km suurendatakse iga järgneva 50 km kohta normi 0,1% võrra. Ananasside vedamisel 50 kuni 100 km kaugusele kasutatakse normi 0,1% suuruses (netokaalust).

3. Metsmaasikate ja vaarikate vedamisel refrižeraatorautoga üle 300 km kaugusele suurendatakse samade marjade veol tavaliste ja isotermiliste veoautodega ettenähtud 2,7 protsendilist kao normi iga järgneva 100 km kohta 0,2% võrra. Üunte ja pirnide transportimisel tavaliste ja isotermiliste veoautodega teise tsooni rajoonides suurendatakse normi 0,1% võrra; kabatsokkide, baklažaanide, mõru ja bulgaaria pipra veol saamasuguste veoautodega suurendatakse normi 0,2% võrra netokaalust.

J u h e n dvärskete kartulite, köögi- ja puuviljade loomuliku
kao normide rakendamiseks auto-hobutranspordil

1. Värsketele kartulitele, puu- ja köögiviljadele kinnitatud loomuliku kao norme rakendatakse varumis- ja kaubandusorganisatsioonides, kes neid kaupu kohale veavad (kaubanduse jaoks) mitmesugust tüüpi veoautodega, samuti ka lühikeste vahekauguste puhul hobutranspordiga.

2. Värskete kartulite, puu- ja köögiviljade loomuliku kao all transpordil tuleb mõista nende kaalu vähenemist hingamisprotsessi ja niiskuse auramise tagajärjel saatepunktis autodele või hobuveokitele pealelaadimisel, aga samuti kauba teel oleku ajal ja sihtpunktis mahalaadimisel. Loomuliku kao normide hulka ei ole arvatud kadusid, mis tekivad kaupade riknemisest, taara vigastustest ja taara kaaluvahest (vahe taara tegeliku ja trafaretijärgse kaalu vahel), samuti praak ja jäätmed, mis tekivad transportimise ajal. Nii-
sugused kaod akteeritakse ja kirjutatakse maha aktide alusel kehtestatud korras.

3. Loomuliku kao normid arvestatakse protsentides saatepunktis veoks vastu võetud kauba esialgsest netokaalust. Normid on piirnormid ja kehtestatakse standardsetele kartulitele, puu- ja köögiviljadele, mida toimetatakse kohale standardses taaras, kehtestatud kiirusega, neid purustatud jää või kunstliku lumega katmata.

4. Loomuliku kao norme ei rakendata veoste puhul, mis võetakse kohaletoimetamiseks vastu ja antakse üle kaalumata, samuti ülalnimetatud kaupade majandisisesel transpordil ja ka sel juhul, kui kartulid, puu- ja köögiviljad võetakse vastu ja antakse üle tüki-
viisi (näiteks sidrunid, värsked aedroheline kimbud) või pakitult.

5. Kartulite, kapsaste, luuviljaliste puuviljade, sibulate, küüslaugu, baklažaanide, kabatsõkkide, mõru ja bulgaaria pipra, samuti õunte ja pirnide loomuliku kao normid nende transportimisel ta-

valise ja isotermilise veokastiga autodel ja hobuveekitega on diferentseeritud kliimatiliste tsoonide viisi: niiske - esimene tsoon ja kuiv - teine tsoon.

Loomuliku kao norme esimesele tsoonile kasutatakse järgmiste vabariikide, kraide ja oblastite kaubandus- ja varumissettevõtetes: Vene NFSV (välja arvatud Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast, mis kuuluvad teise tsooni), Ukraina NSV, Valgevene NSV, Leedu NSV, Läti NSV, Eesti NSV, Gruusia NSV, Moldaavia NSV ja Kasahhi NSV Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast.

Loomuliku kao norme teisele tsoonile rakendatakse järgmiste vabariikide ja oblastite kaubandus- ja varumissettevõtetes: Vene NFSV (Dagestani ANSV, Kalmõki ANSV, Astrahani ja Volgogradi oblast), Usbeki NSV, Armeenia NSV, Aserbaidžaaani NSV, Kirgiisi NSV, Tadžiki NSV, Turkmeeni NSV, Kasahhi NSV (välja arvatud Pavlodari, Koktšetavi, Põhja-Kasahstani, Kustanai ja Tselinogradi oblast).

6. Kinnitatud norme rakendatakse nendel juhtudel, kui kauba vastuvõtmaisel sihtpunktis ilmneb puudujääk kaalus, mis on tõendatud kauba üleandja poolt või vastava aktiga.

Kaupade puudujäägid kirjutatakse varaliselt vastutavate isikute arvelt maha ostuhindadega tegelikus suuruses iga sõidu (partii) osas, millele on koostatud kauba-transpordidokument, kuid mitte üle käibekuluks kantavate kinnitatud kao normide. Eelnev loomuliku kao mahakandmine on lubamatu.

7. Neil juhtudel, kui puudujääk teel ületab veost saatva vastutava isiku süü tõttu kehtestatud norme, nõutakse puudujääk süüdlastelt sisse kehtestatud korras.

Kaupade puudujäägid üle kinnitatud normide, kui konkreetseid süüdlasi ei ole kindlaks tehtud, kantakse kehtestatud korras käibekuludesse, kirjele "Kaupade kadu üle kindlaksmääratud normide".

8. Kartulite, puu- ja kõõgiviljade loomulik kadu kantakse maha ühe normi järgi, kui kohalevedu toimus erinevate kaugustega kohtadest, kuid ühe kauguste intervalli piires. Näiteks metsmaasikate transportimisel 51-75 km kaugusele arvestatakse loomuliku kadu 0,9% kauba esialgsest kaalust. Metsmaasikate veol 76 ja kaugemale kuni 100 km kaugusele võib loomuliku kaona maha kanda kindlakstehtud puudujääki kaalus mitte üle 1,1% saadetud kauba netokaalust jne.

Juurdearvestust kauba loomulikule kaole teostatakse alates 1

kilomeetrist, mis autotranspordiga on veetud kaugemale kui kehtestatud intervall ette näeb.

Kauba transportimisel, näiteks luuviljaliste puuviljade transportimisel tavalise veokastiga veoautol 1001 km kaugusele lisatakse veokauguse 901 kuni 1000 km jaoks kehtestatud karo normile - 3,4%-le täiendavalt 0,2% järgmise saja kilomeetri esimese kilomeetri eest. Samas ulatuses arvestatakse loomulikku kadu ka sama kauba transportimisel 1100 km kaugusele.

9. Rohelise kõögivilja hulka kuuluvad: rohelised herned ja hernekaunad, aedoakaunad, spargel, spinat, noored pealsetega juurviljad (petersell, seller, redis jt.), rabarber, oblikas, mangold; kapsa hulka: valge ja punane peakapsas, savoi kapsas, lehekapsas, nukapsas, brüsseli ja lillkapsas. Sibulapealsete hulka kuuluvad: sibulapealsed, porrulauk ja karulauk. Juurviljade hulka kuuluvad: pealseteta peet, porgand, pastinaak, seller, petersell, kaalikas, naeris, rõigas ja mädarõigas.

10. Kartulite, puu- ja kõögiviljade transportimisel loomuliku ventilatsiooniga ja soojendusseadmetega varustatud furgoon- ja refrižeraatorautodega rakendatakse samu norme, mis on kinnitatud nendele kaupadele tavalise veokastiga ja isotermiliste veoautodega vedamisel. Samu norme rakendatakse ka puu- ja kõögiviljade veol refrižeraatorautodega kuni 150 km kaugusele, kuna toodangu vedamisel niisugusele kaugusele ei jõua see jahtuda.

11. Kabatsõkkide, baklažaanide, mõru ja bulgaaria pipra, samuti arbuuside ja melonite refrižeraatorautodega transportimisel rakendatakse tomatitele kehtestatud loomuliku karo norme juhul, kui need transporditakse samasuguste veoautodega, mida kasutatakse eespool nimetatud viljade transportimiseks.

12. Piimküpsete maisitõlvikute transportimisel autotranspordiga rakendatakse luuviljalistele puuviljadele kehtestatud loomuliku karo norme.

13. Töödeldud ja tunnidesse taarastatud puu- ja kõögiviljade, kartulite, metsikult kasvavate puuviljade, seente, hapendatud kapsa, soolatud kurkide, soolatud aedrohelise, soolatud punakaspruunide, roosade ning punaste tomatite, soolatud arbuuside, leotatud puuviljade ja marjade (pohlade, jõhvikate), aga ka soolatud ja keedetud marineeritud seente, tomatipasta, tomatipüree, puuviljapüree, puuviljasegude, puuvilja, povidlo, marjapovidlo, džemmi ja keedise

vedamisel auto- ja hobustranspordiga käesolevaid loomuliku kao norme ei rakendata.

14. NSV Liidu Kaubandusministeeriumi kohalikel organitel ja kaubandusorganisatsioonidel ei ole õigust kehtestatud norme muuta. Kõik ettepanekud värske puu- ja köögiviljade loomuliku kao normide muutmise ja kehtestamise kohta auto-hobustranspordil esitatakse NSV Liidu Kaubandusministeeriumile.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku
Kaubanduskomitee käskkirjale nr. 35
16. aprillist 1964

Juustu loomuliku kao normid säilitamisel hulgikaubanduse
organisatsioonide külhhoonetes

Juustu nimetus	Säili- tus- aeg kuudes	Kaonormid %-des säilitamisel temperatuuril juures			
		0 kuni -4°		0,7 kuni +4°	
		taa- ras	riiu- litel	taa- ras	riiu- litel
1	2	3	4	5	6
1. Sveitsi, parafineerimata	1	0,16	0,20	0,20	-
	2	0,32	0,41	0,37	-
	3	0,48	0,62	0,54	-
	4	0,64	0,83	0,71	-
	5	0,80	1,04	0,88	-
	6	0,96	1,25	1,05	-
	7	1,12	1,46	1,22	-
	8	1,28	1,67	1,39	-
	9	1,44	1,88	1,56	-
	10	1,60	2,09	1,73	-
	11	1,76	2,30	1,90	-
	12	1,92	2,51	-	-
2. Sveitsi, parafineeritud	1	0,04	0,06	0,06	-
	2	0,04	0,11	0,06	-
	3	0,04	0,16	0,06	-
	4	0,04	0,21	0,06	-
	5	0,04	0,26	0,06	-
	6	0,04	0,31	0,06	-
	7	0,15	0,36	0,18	-
	8	0,21	0,41	0,25	-
	9	0,27	0,46	0,32	-
	10	0,33	0,51	0,39	-
	11	0,39	0,56	0,46	-
3. Nõukogude ja väike altai	1	0,09	0,09	0,11	-

1	2	3	4	5	6
	2	0,16	0,18	0,24	-
	3	0,23	0,27	0,37	-
	4	0,30	0,36	0,50	-
	5	0,37	0,45	0,63	-
	6	0,44	0,54	0,76	-
	7	0,51	0,63	-	-
	8	0,58	0,72	-	-
	9	0,65	0,81	-	-
	10	0,72	0,90	-	-
	11	0,79	0,99	-	-
	12	0,86	1,08	-	-
4. Väikesed parafineeritud					
a) vene ja pošehhonge	1	0,18	-	0,26	-
	2	0,30	-	0,46	-
	3	0,42	-	0,66	-
	4	0,54	-	0,86	-
	5	0,66	-	1,06	-
b) hollandi, ümmargune ja	1	0,18	0,18	0,24	0,26
kandiline, kostromaa,	2	0,26	0,28	0,34	0,43
jaroslavl, eesti, sta-	3	0,34	0,38	0,44	0,60
nislavi, uglitši jt.	4	0,42	0,48	0,54	0,77
	5	0,50	0,58	0,64	0,94
	6	0,58	0,68	0,74	1,11
	7	0,66	0,78	-	-
	8	0,74	0,88	-	-
	9	0,82	0,98	-	-
5. Väikesed parafineerimata	1	0,39	-	0,62	-
(volga, läti jt.)	2	0,64	-	0,97	-
	3	0,89	-	-	-
6. Pehmed (rokfoori, dorogobuu-	1	0,09	-	0,12	-
ži jt.)	2	0,25	-	0,33	-
	3	0,41	-	0,54	-
	4	0,57	-	0,75	-
	5	0,73	-	-	-
7. Soolatud juustud.					

Norme ei rakendata

Märkus. 1. Parafiin-polümeerkihiga juustude loomuliku kao norme vähendatakse kolmekordselt.
2. Toodud norme ei laiendata kunstliku killega ja väikepakendis juustudele, mida müüakse tüki viisi.

Juhend juustu loomuliku kao normide rakendamise
kohta säilitamisel külmoonetes

1. Kinnitatud loomuliku kao norme rakendatakse juustu säilitamisel hulgikaubanduse organisatsioonide külmoonetes.

2. Normid on kehtestatud standardse niiskusega juustule kadude katmiseks kuivamisest ja parafiini pudenemisest.

Loomuliku kao normidesse ei ole arvatud:

- a) kaupade riknemisest ja taara rikestest, samuti taara kaaluvahest tekkinud kadusid (taara tegeliku ja trafaretse kaalu vahe);
- b) kadusid juustu puhastamisest.

3. Kinnitatud normid on piirnormid ja neid rakendatakse ainult juhul, kui kauba koguse kontrollimisel ilmneb kauba puudujääk võrreldes arvestusandmetega, mis on tõestatud võrdlusandmikuga. Loomulik kadu kirjutatakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt kao tegeliku suuruse järgi, kuid mitte üle kehtestatud normide.

4. Juustu loomulik kadu kirjutatakse maha ainult pärast juustude inventeerimist koostatud ja kehtestatud korras kinnitatud arvestuse alusel.

5. Loomuliku kao norme ei rakendata:

a) juustudele, mis võetakse külmoones vastu ja väljastatakse ülekaalumata (arve või trafareti järgi);

b) juustudele, mis arvestatakse külmoone üldkäibes, kuid tegelikult külmoones ei säilitata (transiitoperatsioonid);

c) juustudele, mis kantakse maha sügavate lõhede, pudenemise, riknemise, kvaliteedi alanemise, taara kaaluvahe ja taara rikke tagajärjel.

6. Norme rakendatakse juustudele, mida väljastati külmoonest inventuuridevahelisel perioodil ja juustu jäägile inventeerimise momendiks, arvestades säilitamise tähtaega.

7. Loomuliku kao piirnorm hulgikaubanduse organisatsioonide külmoonetele arvestatakse järgmiselt: liidetakse kaupade igapäevased koguselised jäägid inventuuridevahelisel perioodil. Jääkide sum-

ma jagatakse inventuuridevahelise perioodi päevade arvuga, mis annab kaupade keskmise ühepäevase jäägi.

Kauba ühepäevane käive määratakse kindlaks realiseeritud kaupade üldise koguse jagamisel inventuuridevahelise perioodi päevade arvuga.

Keskmine säilitusaeg päevades tehakse kindlaks keskmise ööpäevase jäägi jagamisel selle kauba ühepäevasele käibele.

Kui jagamisel saadakse murdarv, siis arv kuni 0,5 (kaasa arvatud) jäetakse ära, kuid üle 0,5 ümardatakse täisarvuni.

Loomuliku kao piirnorm arvestatakse väljastatud ja realiseeritud kauba koguse ja inventeerimise kuupäevaks oleva jäägi korrutamisel antud säilitustähtajaks kehtestatud normiga.

Arvestuse näide

Mjasorõbtorgi külhhoones inventeeriti seisuga 30. juuni 1963 parafineeritud hollandi juustu jääke.

Elmine inventuur oli 1. oktoobril 1962. Seega moodustab inventuuridevahelise perioodi pikkus 273 päeva. Juustu säilitati temperatuuril 0 kuni -4° .

Andmed kaupade saabumise ja väljastamise jääkide kohta võeti iga päev kokku varaliselt vastutavate isikute poolt ja kontrolliti raamatupidamises.

Arvestusandmete alusel moodustas igapäevaste jääkide summa kilogrammides 1962.a. oktoobris 1022 tonni. Selle koguse saab järgnevate andmete alusel kaupade liikumise kohta.

Juustu jääk 1. oktoobril	20 tonni
Saabus 5. oktoobril	10 tonni
" 11. "	12 tonni
" 20. "	20 tonni
" 24. "	5 tonni
" 30. "	3 tonni

Kokku saabus oktoobris 50 tonni.

Kaup väljastati 25 päeva jooksul ühe tonni kaupa (iga päev, peale nelja puhkepäeva ja 26. ja 31. oktoobri), seega väljastati oktoobris 25 tonni.

Juustu igapäevaste jääkide summa tehakse kindlaks arvestusandmete alusel ja registreeritakse alljärgnevas andmikus:

Kuupäev	Jääk päeva alguseks	Saabus päeva jooksul	Realiseerimine ja väljastamine
1. oktoober	20	-	1
2. oktoober	19	-	1
3. oktoober	18	-	1
4. oktoober	17	-	1
5. oktoober	16	10	1
6. oktoober	25	-	1
7. oktoober	24	-	-
8. oktoober	24	-	1
jne.			
31. oktoober	45	-	-
Kokku	1022 tonni	50 tonni	25 tonni

Kauba saabumine, väljastamine ja jäägid inventuuridevahelisel perioodil (273 päeva) moodustasid (tonnides):

Kauba jääk inventeerimise kuupäevaks või kuu alguseks		Kauba saabumine		Väljastatud kaupu samal perioodil	Igapäevaste jääkide summa (tonnides)
Kuupäev	Kogus	Kuu	Kogus		
1. oktoober	20	oktoober	50	25	1022
1. november	45	november	10	30	1360
1. detsember	25	detsember	25	25	906
1. jaanuar	25	jaanuar	25	12	1160
1. veebruar	38	veebruar	5	10	1200
1. märts	33	märts	5	15	800
1. aprill	23	aprill	4	7	750
1. mai	20	mai	-	5	550
1. juuni	15	juuni	-	5	290
30. juuni	10				
			124	134	8038

Keskmine ööpäevane jääk 1962.a. oktoobrist 1963.a. juunini moodustab 29,44 tonni (8038 : 273).

Ühepäevane käive 1962.a. oktoobrist 1963.a. juunini moodustab 0,49 tonni (134 : 273).

Keskmine säilitusaeg 1962.a. oktoobrist 1963.a. juunini moodustab 60 päeva (29,44 : 0,49).

Kehtestatud loomuliku kao norm 60-päevase säilitamise juures moodustab 0,26% (0,18% säilitamise esimese kuu eest ja 0,08% teise kuu eest).

Piirnorm juustu loomuliku kao mahakirjutamiseks juustu käibe - 134 tonni ja juustu jäägi - 10 tonni juures inventeerimise momendiks moodustab 374,4 kg, lähtudes järgnevast arvestusest:

$$\frac{(134,0 + 10,0) \times 0,26}{100} = 374,4 \text{ kg.}$$

8. Juustu säilitamisel toodud piirtähtaegadest kauem juurdearvestust normidele ei tehta.

9. Juustu puudujääk kirjutatakse maha varaliselt vastutavate isikute arvelt kehtestatud kaonormide piires hindade järgi, millega kaubad arvele võeti.

10. Kauba säilitamisel vähem kui kuu aega arvestatakse kadu iga säilitamise päeva eest 1/30 ulatuses kuu normist.

11. Juustu säilitamine riulitel erinevatel temperatuuridel ja säilitamine taaras temperatuuril 0,1 kuni +4° peab olema tõestatud aktidega, mis koostatakse iga kuu komisjoni poolt, kuhu kuuluvad tehnoloogilise tsehi ülem, kaubatundja ja ametiühinguorganisatsiooni esindaja. Akti peab kinnitama ettevõtte juhataja ja need rakendatakse loomuliku kao arvestuste lahutamatu lisadena.

12. Norme rakendatakse kõigis hulgikaubanduse organisatsioonide jahutatavates ladudes, kus juustu säilitatakse mitte kõrgema temperatuuri kui +4°C juures.

13. Juustu säilitamisel kõrgema temperatuuri kui +5°C juures arvestatakse loomulikku kadu normi järgi, mis on toodud NSV Liidu kaubandusministri käskkirja nr. 789 5. juulist 1954 lisa 2*.

14. Liiduvabariikide kaubandusministeeriumidel ja kaubandusorganisatsioonidel ei ole õigust muuta kehtestatud norme. Kõik ettepanekud loomuliku kao normide muutmise ja kehtestamise alal esitatakse NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riiklikule Kaubanduskomiteele ja neid võib rakendada ainult pärast nende kinnitamist NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee poolt.

* Koostaja märkus. Seoses NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirja nr. 130 15. augustist 1967 väljaandmisega on tunnistatud NSV Liidu kaubandusministri käskkirja nr. 789 5. juulist 1954 lisa 2 kehtetuks. Sel puhul tuleb rakendada käskkirja nr. 130 15. augustist 1967 lisa 2 toodud norme.

Klaastaaras kaupade kadude (purunemise) mahakirju-
tamise korrast auto-hobuvedudel

(NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee
ringkiri nr. 080-75 23. septembrist 1964)

Seoses saabunud järelepärimistega selgitab NSV Liidu Riiklik Kaubanduskomitee, et klaastaaras kaupade kaod (purunemised) auto-hobuvedudel võib NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 295 24. juunist 1957 kehtestatud loomuliku kao normide piires ma-ha kirjutada ainult aktide alusel, mis kinnitavad tegelikke kadu-sid, ning pärast aktide hoelikat kontrollimist.

Juhendid anda alama-astmelistele kaubandusorganisatsioonidele ja ettevõtetele ning kontrollida nende täitmist.

Kauba all olevate klaasnõude ja tühja taara
purunemisest tekkinud kao piirnormidest

(NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkiri nr. 295 24. juunist 1957)

1. Kinnitada ja rakendada 1. juulist 1957 Kaubanduse ja Ühis-kondliku Toitlustamise Teadusliku Uurimise Instituudi poolt läbi-töötatud kaonormid toidukaupu sisaldavate klaasnõude ja tühja klaastaara purunemise ning täkestamise kohta nende vastuvõtul, hoid-misel ja väljastamisel ladudes, baasides, jaekaubandus- ning toit-lustusettevõtetes ja auto-hobutranspordil vastavalt lisadele 1 ja 2.

2. Kinnitada kaonormide rakendamise juhend kaupu sisaldavate klaasnõude ja tühja klaastaara purunemise korral nende vastuvõtul, hoidmisel ning väljastamisel ladudes, baasides, jaekaubandusette-võtteis, toitlustusettevõtteis ja auto-hobutranspordil vastavalt lisale 3.

3. Lubada kaubandusorganisatsioonidel klaastaaras mittetoidu-kaupade vastuvõtul, hoidmisel ja väljastamisel hulгибаasides, baa-sides ja jaekaubandusettevõtteis, samuti auto-hobutranspordil ra-kendada ajutiselt järgmisi kaonorme purunemise kohta:

- a) hulgiladudes ja baasides - 0,02%,
- b) jaekaubandusettevõtteis - 0,04%,
- c) auto-hobutranspordil: kuni 25 km - 0,06% ja üle 25 km - 0,08%.

4. 1. juulist 1957 lugeda kehtetuks:

a) NSV Liidu kaubanduse rahvakomissari käskkiri nr. 245 20. maist 1940 "Klaastaaras kaupade kaonormidest nende hoidmisel ladu-des, baasides, jaekaubanduses, auto-hobutranspordil ja toitlustus-ettevõtteis";

b) NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkiri nr. 838 1. det-sembrist 1955 klaastaara purunemisest ja täkestumisest tekkinud kaonormide osas, mis olid kinnitatud turustuskontorite ja NSV Lii-du Toiduainete Tööstuse Ministeeriumi kohta 12. jaanuaril 1950;

c) NSV Liidu Kaubandusministeeriumi juhend nr. 0398 17. oktoob-rist 1950 ja nr. 0511 24. detsembrist 1951;

d) NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirja nr. 721 5. sep-

tembrist 1955 viimase lõigu punkt 1 "Iseteenindavate kaupluste jaoks määratud valmispakitud kaupade loomuliku kao normidest" esitada järgmises redaktsioonis: "Klaastaaras olevate ja klaasnõude purunemisest tekkinud kaupade kadu kanda kooskõlas NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 295 24. juunist 1957:

e) NSV Liidu Kaubandusministeeriumi juhend nr. 015 14. jaanuarist 1957 "Esialgse arvestuse lihtsustamise täiendavatest abinõudest" esitada järgmises redaktsioonis: "Näidatud kadude normid, mis on kinnitatud NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 295 24. juunist 1957, arvutada ja rakendada korra kohaselt, mis on kehtestatud kaupade loomuliku kao normide kohta".

Lisa 1

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr. 295 24. juunist
1957

Toidukaupade all olevate klaasnõude purunemisest tekkinud loomuliku kao normid ladudes, baasides, jaekaubandus- ning toitlustusettevõtetes vastuvõtul, hoidmisel ja väljastamisel ning auto-hobuveol

Kauba nimetus	Nõu liik	Kaonormid vastuvõtul, hoidmisel ja väljastamisel %-des		
		Hulgikaubanduse organisatsioonides, ladudes ja baasides	Jaekaubanduse organisatsioonides, ladudes ja baasides	Jaekaubandus- ja toitlustusettevõtetes
1	2	3	4	5
Konservid (kõogivilja-, puuvilja-, kala-, liha- jt.), keedis, džemm, kompotid, povidlo, mahlad, soustid, marinaadid, soolandid, tomatipüree, tomatipasta.	Purgid.	0,07		
	Balloonid	0,08	0,04	0,08
	Pudelid	0,13		
Piiritus, viin, likööri- viinatooted ja konjakid	Kõiki liiki nõud	-	0,03	0,05

1	2	3	4	5
Viinamarja- ja puuvilja- -marjaveinid ning õlu	Sama	-	0,02	0,04
Alkoholita joogid ja mi- neraalveed	Sama	-	0,03*	0,05
Taimeõli, piim ja piima- saadused, ekstraktid, sii- rupid, äädikaessents, äädikas, mädarõigas, sinep ning muud klaasnõudes toidukaubad	Sama	0,02	0,02	0,04

Märgitud kaupade veol auto-hobutranspordiga kehtestatakse kao-
normid järgmiselt: kuni 25 km - 0,05%, üle 25 km - 0,07%.

Märkus. Hulgikaubandusorganisatsioonide funktsioone täitvate
jaekaubandusorganisatsioonide ladudes ja baasides rakendatakse toi-
dukaupade all olevate klaasnõude kohta purunemisest tekkinud samu
kaonorme, mis on kehtestatud hulgiorganisatsioonide ladude ning
baaside kohta.

* Täis mineraalveepudelite hoidmisel virnades rakendatakse nõude
purunemisest tekkinud kaonorme 0,35%.

Lisa 2

NSV Liidu Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr. 295 24. juunist
1957

Purunemisest ja täkestamisest tekkinud tühjade
klaasnõude kaonormid nõude vastuvõtmisel, hoid-
misel ning väljastamisel hulgi- ja jaekauban-
dusorganisatsioonide taaraladudes, jaekaubandus-
võrgus, toitlustusettevõtetes, laadimisel raud-
teevagunitesse (lotjadele) ning auto-hobutrans-
pordil

Purunemisest ja täkestamisest tekkinud kaonormid iga liiki
klaasnõude kohta määratakse järgmises suuruses:

- a) hulgi- ja jaekaubandusorganisatsioonide taaraladudes vastu-
võtul, hoiul ning väljastamisel - 0,45;
- b) laadimisel raudteevagunitesse ja lotjadele - 0,1%;
- c) vastuvõtul, hoidmisel ja väljastamisel jaekaubandusvõrgus
ning toitlustusettevõtteis - 0,1%;
- d) auto-hobutranspordil kuni 25 km - 0,1% ja üle 25 km - 0,2%.

Juhend kaonormide kasutamiseks kaupade all olevate
klaasnõude purunemise korral nende vastuvõtul, hoid-
misel ning väljastamisel ladudes, baasides, jaekau-
bandus- ja toitlustusettevõtteis ning auto-hobu-
transpordil

1. Kaupade all olevate ja tühjade klaasnõude purunemisest tekkinud kaonormid on kinnitatud ja need laiendatakse kõikide ladude, baaside, jaekaubandusettevõtete ning linnas kui maal asuvate riiklike ja kooperatiivkaubanduse organisatsioonide toitlustusettevõtete kohta.

2. Klaasnõudes kaupade ja tühjade klaasnõude kaonormid antakse vastuvõtul, sorteerimisel, hoidmisel ning väljastamisel, samuti ka nende kaupade auto-hobutranspordil tekkida võivate purunemiste katteks.

3. Kinnitatud normid on piirnormid ja neid kasutatakse ainult juhul, kui klaasnõudes kaupade ja tühjade klaasnõude tegelikul kontrollimisel ilmneb puudujääk võrreldes raamatupidamise andmetega.

4. Kaupade all olevate klaasnõude ja tühjade klaasnõude kadude piirnormid tehakse kindlaks, olenemata nende väärtuste hoidmise aegadest kontrollitaval perioodil, järgmiselt:

Klaasnõudes kaupade osas:

a) hulgiorganisatsioonide ladudes - klaasnõudes saadud ja väljastatud kaupade kogus jaotatud kahele (iga liiki klaasnõud, vastavalt lisale 1);

b) jaekaubandus- ja toitlustusorganisatsioonide ladudes (baasides) - klaasnõudes saadud ning väljastatud kaupade kogus jaotatud kahele (olenemata nõude liigist).

Tühjade klaasnõude osas (olenemata nõude liigist):

a) hulgi- ja jaekaubandusorganisatsioonides ja toitlustusettevõtetes - saadud ning väljastatud klaasnõude kogusest, jaotatud kahele.

Märkus. Klaasnõude laadimisel raudteevagunitesse (lotjadele) rakendatakse laaditud tühjade nõude purunemise kohta täiendavat kaonormi 0,1% ulatuses (vt. lisa 2 punkt b):

b) jaekaubandusvõrgus ja toitlustusettevõtetes - väljastatud (äraantud) tühjade nõude arvust.

5. Auto-hobutranspordil rakendatakse klaasnõudes kaupadele ja tühjadele nõudele kaonorme kogu transporditava kauba (taara) kohta, mis on vormistatud eri saatedokumentidega (saatekiri, faktuurarve).

6. Varaliselt vastutavatelt isikutelt teostada klaastaaras kaupade ja tühjade klaasnõude mahakandmist purunemise arvel normide piires (välja arvatud tühjade klaasnõude purunemise mahakandmine taaraladudes) ainult tegelikus ulatuses vastava arvestuse alusel, mis on koostatud ja kinnitatud kehtestatud korra kohaselt, ent mitte ületades piirnorme¹.

Tühjade purunenud klaasnõude mahakandmist taarabaasides teostada kindlaksmääratud normide piires pärast purunemise kohta koostatud aktide ja purunenud klaasi klaasivabrikule või Glavtorgsõrjole üleandmise saatekirja esitamist.

Maha kanda võib ainult pärast väärtuste inventeerimist: klaastaaras kaupade osas hindadega (koos taaraga), millega kaubad saadi; tühjade klaasnõude osas - keskmiste tagatishindadega.

Klaastaara purunemisest tekkinud kaupade kadu kantakse kahjumisse lubatud normide piires ostuhinnaga. Ostu- ja jaehinna vahe kuulub kaubandusliku mahahindluse (hinnalisandi) hulka.

Tühjade klaasnõude purunemisest tekkinud kadu kantakse kahjumisse normide piires keskmiste tagatishindade alusel.

Isikud, kes kannavad varalist vastutust taara allesoleku eest, tasuvad klaasnõudes kaupade taara purunemisest tekkinud üle normiliste kadude eest jaehinna alusel, aga tühjade klaasnõude purunemise eest - keskmiste tagatishindade alusel.

7. Kaubandusministeeriumi kohalikel organitel ja kaubandusor-

¹NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee ringkirjaga nr. 079-75 20. septembrist 1964 on ette nähtud, et klaastaaras kaupade kaod (purunemised) auto-hobutranspordil võib maha kirjutada ainult aktide alusel, mis kinnitavad tegelikke kadusid, ning pärast aktide hoolikat kontrollimist.

ganisatsioonidel ei ole õigust muuta kindlaksmääratud norme. Kõik ettepanekud, mis puudutavad klaasnõudes kaupade taara purunemist või tühjade klaasnõude purunemisest tekkinud kaonormide muutmist või kehtestamist, esitatakse NSV Liidu Kaubandusministeeriumile ja neid võib rakendada ainult pärast nende kinnitamist NSV Liidu Kaubandusministeeriumi poolt.

Tegelike kaubakadude mahakandmise korrast iseteeninduskauplustes

(väljavõtte ETKVL Keskraamatupidamise ringkirjast nr. KR-2-28 13. oktoobrist 1960)

NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määrusega nr. 851 8. augustist 1960 on lubatud toiduainete iseteeninduskaupluses maha kanda tegelikke kaubakadusid mitte rohkem kui 0,15% käibest ja mittetoiduainete iseteeninduskauplustes mitte rohkem kui 0,1% käibest.

Seoses sellega määratakse kindlaks järgmine tegelike kaubakadude mahakandmise kord.

1. Kehtestada tähendatud mahakandmise normid NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määruse ilmumise päevast, s.t. 8. augustist 1960 ja rakendada neid toidukauplustes (kaasa arvatud leiva-, juurvilja-, piima- jt. spetsialiseeritud toiduainete kauplused), samuti tööstuskaupade kauplustes (kaasa arvatud raamatud), osakondades ja sektsioonides, kus ostjatel on võimalus võtta iseseisvalt kaupu riiulitelt, stendidelt ja muudelt seadmetelt, makstes järgnevalt raha kontrolör-kassapidajale.

2. Kadude mahakandmine ülaltähendatud normide piires toimub juhul, kui inventeerimistel tehakse kindlaks tegelik kaupade puudujääk üle loomuliku kao normide ja üle muude kehtivate kaubakadude normide (purunemine, taara kaaluvahe jm.).

Kaupade mahakandmise maksumus (maha arvatud hinnalisand) kantakse kaubanduse käibekuludeks kirjele "Kaubakadu kaonormide piires".

3. Eespool nimetatud täiendavaid mahakandmisi ei ole lubatud kauplustes (osakondades, sektsioonides), kui on rikutud iseteenindamise põhimõtet (ostjate juurdepääsu piiramine kaupade juurde, kontroll ostja väljumisel kauplusest, kaupade lahtise väljapaneku asendamine üksikute näidistega).

Kaubakadude mahakandmise normide kasutamise
korrast iseteeninduskauplustes

(väljavõte ETKVL Keskraamatupidamise ringkirjast nr.
KR-2-223 19.märtsist 1970)

1. Kauplustes, kus müüakse iga päev nõutavaid kaupu iseteenindusega, tuleb kadude mahakandmisel kasutada mõlemaid norme, s.t. 0,15 ja 0,1% vastavate kaupade käibest.

Seoses sellega, et iseteeninduskauplustes, kus müüakse iga päev nõutavaid kaupu, ei arvestata eraldi toidu- ja tööstuskaupade käivet, soovitatakse kasutada kadude mahakandmiseks üldist kaalutud keskmist normi.

Sellise normi kehtestab kooperatiivse organisatsiooni juhatus, kellele kaubandusettevõtte allub, kooskõlastatult ametiühinguorganisatsiooniga eelseisvaks aastaks vastavalt NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr. 130 15. augustist 1967 kinnitatud linna ja maa jaekaubandusvõrgus olevate toiduainete loomuliku kao normide kasutamise juhendi punktis 11 toodud korrale (lk. 26 ja 27).

Üldiste kaalutud normide kehtestamisel tuleb lähtuda toidu- ja tööstuskaupade plaanilisest käibest. Need normid teatatakse kauplustele mitte hiljem kui 10 päeva enne aasta algust.

Üldised kaalutud keskmised normid vaadatakse läbi iga aasta. Nende muutmine enne kehtivuse lõppemist on lubatud ainult erandjuhtudel, näiteks kaupluse töö profiili muutumisel jt. põhjustel ja ainult eelseisvaks perioodiks.

Kui kauplustesse saabuvad pakkimata kaubad, kuid müügisaali antakse need pakitult, kasutatakse peale iseteenindamisel tekkinud tegelike kadude mahakandmise normide ka loomuliku kao norme nendele kaupadele, mis pakiti antud kauplustes.

2. Universaalkauplustes, kus müüakse tööstuskaupu iseteenindusega, tuleb tegelike kadude mahakandmisel juhinduda normist kuni 0,1% käibest.

Kaupade mahakandmise normidest toiduainete
iseteeninduskauplustes

(Väljavõte ETKVL-i juhatuse määrusest nr. 47 30. märtsist 1970)

ÜTK Keskliit oma määrusega nr. 25 18. veebruarist 1970 "Kaupade mahakandmise normidest toiduainete iseteeninduskauplustes":

lubas tarbijate kooperatsiooni iseteeninduskauplustes mahakanda kaubakadusid üle loomuliku kao normide kuni 0,4% iseteenindusega realiseeritavate kaupade käibest, premeerides töötajaid 60% ulatuses säästetud summadest;

andis õiguse tarbijate kooperatiivide vabariiklike liitude juhatustele kinnitada iseteeninduskauplustele kaupade mahakandmise konkreetseid, diferentseeritud normid (mitte üle 0,4%).

ETKVL-i juhatus määrab:

1. Kehtestada diferentseeritud normid kaubakadude mahakandmiseks üle loomuliku kao normide vastavalt kaupluse müügisaali suurusel alljärgnevalt:

- müügisaali pindala kuni 100 m² - 0,15% käibest
- " - 100 - 200 m² - kuni 0,3% käibest.
- " - üle 200 m² - kuni 0,4% käibest.

Konkreetseid kaonorme igale kauplusele kinnitab kooperatiivorganisatsiooni juhatuse, arvestades ülaltoodud piirmäärasid ja ETKVL-i juhatuse määruse (protokoll 9, punkt 4 - 19.III 1968) lisas 1 toodud nõudeid.

2. Lugeda kehtetuks otsused, nimetatud küsimuses, mis on toodud Keskliidu juhatuse kirjas nr. SP-322 31. jaanuarist 1968 (ETKVL-i juhatuse määruse koosoleku protokoll 9, punkt 4 19. märtsist 1968 täiendava kaonormi ajutisest kehtestamisest; nimetatud määruse lisades 1 ja 2 toodud juhendid jäävad kehtima) ja Keskliidu juhatuse määruses nr. 205 27. augustist 1960 (ETKVL-i juhatuse määrus nr. 458 18. oktoobrist 1960).

Ajutiste kaonormide kinnitamisest toiduainete
iseteeninduskauplustes

(Väljavõtte ETKVL-i juhatuse 1968.a. 19. märtsi määrusest
koosoleku protokoll nr. 9, punkt 4)

Aluseks võttes NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirja nr. 232 30. detsembrist 1967 "Toiduainete iseteeninduskauplustes kaubakadude mahakandmise ajutiste normide kinnitamisest" ja Keskliidu juhatuse kirja nr. C II-322, eesmärgiga rakendada toiduainete müügil laialdaselt iseteenindamist, eriti universaalse sortimendiga toiduainete kauplustes, ETKVL-i juhatuse määrab:

2. Kinnitada "Juhend kaubakadude mahakandmise korrast üle loomuliku kao normide toiduainete iseteeninduskauplustes ja nende operatsioonide arvestamisest" vastavalt lisale 1.

3. Kinnitada toiduainete iseteeninduskaupluste töötajate premeerimise kord säästusummade arvel, mis on saadud kaubakadude vähendamise, võrreldes kehtestatud normidega, vastavalt lisale 2.

ETKVL-i juhatus 1968.a.
19. märtsi määrusele
(koosoleku protokoll nr.
9, punkt 4)

J U H E N D

kaubakadude mahakandmise korrast üle loomuliku kao nor-
mide toiduainete iseteeninduskauplustes ja nende operat-
sioonide arvestamisest

1. Norme kaubakadude mahakandmiseks üle loomuliku kao normide kasutatakse toiduainete iseteeninduskauplustes ja iseteenindusosakondades.

Neid norme kasutatakse toiduainetekauplustes, kus iseteenindusega müüdavate kaupade käive moodustab vähemalt 70% kaupluse kogukäibest. Iseteeninduskäibesse arvestatakse ka teenindusletist väljastatavate kaupade maksumus, juhul kui nende eest tasutakse kontrollkassas.

2. Kaubakadude ühtlaseks kajastamiseks raamatupidamises reserveeritakse igas kuus kaupade kadu üle loomuliku kao normide kindlaksmääratud ulatuses.

Kao eelnev reserveerimine toimub pea-(vanem-)raamatupidaja poolt allakirjutatud ja juhatus esimehe (direktori) poolt kinnitatud õiendi alusel (vt. juhendi lisa 1).

3. Tegelik kadu üle loomuliku kao normide kantakse maha pärast kaupade inventeerimist ja kadude mahakandmist loomuliku kao normide piires (vt. NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkiri nr. 130 15. augustist 1967).

4. Kaupade puudujäägid üle loomuliku kao normide ja üle kaonormide kaupade müümisel iseteenindusega kantakse süüdlaste arvele. Konkreetsete süüdlaste puudumisel kantakse niisugused puudujäägid käibekuludesse vastavalt "Riiklike, kooperatiivsete ja ühiskondlike organisatsioonide ja ettevõtete aruannete ja bilansside põhimääruse" punktile nr. 64 ja ETKVL-i juhatus 20. novembri 1967.a. määruses (koosoleku protokoll nr. 28 punkt 2) toodud korrale.

5. Kaupade inventeerimise tulemused toiduainete iseteeninduskauplustes vormistatakse üldistel alustel aktiga väärtuste kontrol-

limise tulemuste kohta (ETKVL-i vorm nr. 270), mida täiendatakse lahtriga "Normeeritav kadu üle loomuliku kao normide".

6. Toiduainete iseteeninduskauplustes ja -osakondades toimub tegelik kaubakadude mahakandmine kehtestatud normide piires ja premeerimisfondi arvestamine väärtuste kontrollimise tulemuste aktide (ETKVL-i vorm nr. 270), inventuuridevahelisel perioodil varaliselt vastutavate isikute poolt esitatud kontrollitud aruannete ja inventeerimisnimestike põhjal koostatud arvestuse (vt. juhendi lisa 2) alusel.

Arvestuse kinnitab:

isemajandavates ettevõtetes direktor (juhataja), kui ta ei ole materiaalselt vastutav:

mitteisemajandavates kauplustes ja juhul, kui isemajandava kaupluse direktor (juhataja) on varaliselt vastutav - tarbijate kooperatiivi, rajooni tarbijate kooperatiivi või rajooniliidu juhatuse esimees, s.o. vastavalt sellele, missugusele organisatsioonile ettevõtte kuulub.

Iseteeninduskaupluste töötajatele makstakse preemiaid pärast inventeerimistulemuste ja antud juhendile lisatud arvestuse (lisa 2) kinnitamist ettenähtud korras.

8. Üle lubatud kaonormide kaubakadude arvestamine ja mahakandmine toiduainete iseteeninduskauplustes ning nende kaupluste töötajate premeerimine kaubakadude vähendamise eest 60% ulatuses säästu summast kehtestatud kaonormidega võrreldes, kajastatakse raamatupidamises järgmiste kannetega:

Operatsiooni nr.	Operatsiooni sisu	Missuguste dokumentide alusel tehakse kanne	Kontode korrespondents	
			Deebet	Kreedit
1	2	3	4	5
1.	Igakuune kaupade kao reserveerimine üle loomuliku kao normide	Õiend (lahter 6 kokku)	Konto nr. 171 "Kaubanduse käibekulud" kirjele 14a "Kaubakadu kaonormide piires"	Konto nr. 143 "Eelseisvad maksed ja reservid" analüütiline konto "Eelseisvad kulud kaupade kao mahakandmiseks"

1	2	3	4	5
				üle loomuliku kao normide"
2.	Kaubakadude mahakandmine üle loomuliku kao normide inventeerimise andmetel	Väärtuste kontrollimise tulemuste akt (BTKVL-i vorm nr.270) a) kaupade ostumaksumus b) kaubanduslik mahahindlus (juurdehindlus) kaupadelt ja toiduainetelt	Konto nr.143 "Eelseisvad maksed ja reservid" analüütiline konto "Eelseisvad kulud kaupade kao mahakandmiseks üle loomuliku kao normide" Konto nr.140 "Kaubanduslikud mahahindlused (juurdehindlused) kaupadelt ja toiduainetelt"	Konto nr.3 "Kaubad ja tara jaeettevõtteis"
3.	Kaubakadude vähendamisest saadud säästust summade eraldamine premeerimiseks (60% säästust)	Arvestus (lahter 9)	Konto nr.143 "Eelseisvad maksed ja reservid" analüütiline konto "Eelseisvad kulud kaupade kao mahakandmiseks üle loomuliku kao normide"	Konto nr.143 "Eelseisvad maksed ja reservid" analüütiline konto "Reserv kaupakadude vähendamise eest premeerimiseks"
4.	Varem üle loomuliku kao normi arves-	Arvestus (lahter 8-9)	Konto nr.171 "Kaubanduse käibekulud",	Konto nr.143 "Eelseisvad maksed ja reservid"

1	2	3	4	5'
	tatud kao reservi vähen- damine (40% säästust)	punase storno meetodil	kirje "Kauba- kadu kaonor- mide piires"	analüütiline kon- to "Eelseisvad kulud kaupade kao mahakandmiseks üle loomuliku kao normide"
5.	Töötajate premeerimine kaubakadude vähendamise eest selleks eraldatud summadest (60% sääs- tust)	Töötasu- leht	Konto nr. 143 "Eelseisvad maksed ja re- servid" ana- lüütiline konto "Re- serv kauba- kadude vä- hendamise eest premee- rimiseks"	Konto nr. 26 "Töölised ja tee- nistujad"

Lisa 1

.....
 Tarbijate Kooperatiiv

 kauplus

Juhendile kaubakadude mahakandmise
 korrast üle loomuliku kao normide
 toiduainete iseteeninduskauplus-
 tes ja nende operatsioonide arves-
 tamisest

Õ i e n d

kaupade loomuliku kao normide reserveeri-
 miseks toiduainete iseteenindus-
 kauplustes

_____ 19 _____ a.
 (kuu)

(rublades)

Jrk. nr.	Kaupluse, osakonna (brigaadi) nimetus	Arves- tuspe- riood	Kauba- käibe summa	Kadu üle loo- muliku kao		Märku- sed
				normide	summa	
1	2	3	4	% 5	6	7

.....
 " " 19 Kokku
 Koostaja

Pea-(vanem-)raamatupidaja

Kinnitan: juhatuse esimees (direktor)

" " 19 ...a.

.....
 Tarbijate Kooperatiiv
 kauplus

Juhendile kaubakadude mahakandmise korrast
 üle loomuliku kao normide toiduainete iseteeninduskauplustes ja nende operatsioonide arvestamisest

A r v e s t u s

kaubakadude mahakandmiseks toiduainete iseteeninduskauplustes

19__

(kuu)

(rbl.)

145

Jrk. nr.	Kaupluse, osakonna (brigaadi) nimetus	Kaupade puudujäägid pärast loomuliku kao mahakandmist	Kaubakäibe summa inventuuridevahelisel perioodil	Kaubakaod iseteenindamisel				Arvestusega nõus (vastutavate isikute allkirjad)	
				Kehtestatud normide järgi		Üle loomuliku kao normide täiendavalt mahakandmisele kuuluv summa	Kaubakadude säästusumma (laht-rid 6-7)		60% säästusumma
				%	summa				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Märkus. Lahtris 3 näidatakse puudujäägid (BTKVL-i vorm nr. 270) väärtuste kontrollimise tulemuste aktide alusel (lähtudes ainult loomlikest kadudest, mis on toodud NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjas nr. 130 15. augustist 1967).

" " _____ 19__ a.

Koostaja

Kinnitan

Pea-(vanem-)raamatupidaja
Juhatuse esimees (direktor)

" " _____ 19__ a.

ETKVL-i juhatus 1968.a.
19. märtsi määrusele
(koosoleku protokoll nr.
9, punkt 4)

Toiduainete iseteeninduskaupluste töötajate
premeerimise kord säästusummade arvel, mis
on saadud kaubakadude vähendamisest, võr-
reldes kehtestatud normidega

Toiduainete iseteeninduskaupluste töötajaid premeeritakse kaubakadude vähendamise eest võrreldes kehtivate normidega saavutatud säästust 60% ulatuses järgmiselt:

preemiaid makstakse ainult neile töötajale, kes nimetatud säästu tekkimisele kaasa aitasid.

Premeeritavate töötajate loetelu rajooniliitudes, rajooni tarbijate kooperatiivides ja tarbijate kooperatiivides kinnitavad nende kooperatiivsete organisatsioonide juhatused ning ETKVL Kokkukostu ja Turustuse Peavalitsuse ettevõtetes peavalitsuse juhataja.

Üksikute töötajate konkreetsed preemiamäärad kehtestab organisatsiooni juhatus (ettevõtte direktor) kooskõlastatult ametiühingukomiteega.

Preemiad makstakse välja kinnitatud inventeerimistulemuste alusel üle kaubakäibeplani täitmise ja ületamise eest kehtestatud premeerimise piirmäära.

II. Tööstuskaupade loomuliku kao
normid

Loomuliku kao normide kehtestamisest jaekaubanduses kaupadele, mis pole sisse võetud NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrusesse nr. 181 28. märtsist 1935
(Väljavõtte NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrusest nr. 414 31. maist 1935)

1. Kehtestada alljärgnevad kaupade loomuliku kao normid:

Kauba nimetus	% -des käibest			Säilitusaeg päevades, mitte üle		
	suvel	aasta keskmine	talvel	suvel	aasta keskmine	talvel
V. Mitmesugused						
1. Vatt	-	0,20	-	-	25	-
2. Nöörid	0,3	-	0,2	-	25	-
3. Sidumisinöör	-	0,1	-	-	25	-
4. Lahtine denaturaat	0,25	-	0,15	5	-	25
5. Määrdeõli	-	0,20	-	-	15	-
6. Lahtine vankrimääre ja masuut	-	0,20	-	-	25	-

Loomuliku kao ja taara kaaluvahed normid värvi-keemiskaupadele jaekaubanduses

(NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrus nr. 642 20. juulist 1935)

1. Kehtestada alljärgnevad loomuliku kao piirnormid värvi-keemiskaupadele ja normid nende taara kaaluvahetele (%-des netokaalust).

Kauba nimetus	Puittaaras (vineertünnid, trumlid, kastid)		Metall- ja klaastaaras		Pehmes taaras (roguskid, kotid)	
	loomuliku kao norm	taara kaaluvahed	loomuliku kao norm	taara kaaluvahed	loomuliku kao norm	taara kaaluvahed
1	2	3	4	5	6	7
1. Naturaalvärnits	0,50	1,25	0,50	0,25	-	-
2. Õlilakid	0,75	1,25	0,75	0,25	-	-

	1	2	3	4	5	6	7
3. Hõõrutud värvid	1,00	2,00	-	-	-	-	-
4. Pahtelkitt	1,00	2,00	-	-	-	-	-
5. Määrdeõlid	-	1,25	-	-	0,25	-	-
6. Kitt	1,00	1,25	-	-	-	1,00	1,25
7. Värnits-nivell	0,75	1,25	0,75	-	0,25	-	-
8. Värnits-oksool	0,75	1,25	0,75	-	0,25	-	-
9. Muud värnitsad	0,75	1,25	0,75	-	0,25	-	-
10. Kunstlik värnits	0,75	1,25	0,75	-	0,25	-	-
11. Ammoniaak	-	-	0,75	-	-	-	-
12. Emailvärvid	1,00	2,00	-	-	-	-	-
13. Piirituslakid	-	-	0,90	-	0,10	-	-
14. Polituurid	-	-	0,90	-	0,10	-	-
15. Nitrolakid	-	-	1,25	-	0,25	-	-
16. Tsapoonlakid	-	-	1,25	-	0,25	-	-
17. Lakkide vedeldaja	-	-	1,40	-	0,10	-	-
18. Tärpentin	1,25	2,00	1,25	-	0,25	-	-
19. Sikatiivid	-	-	1,00	-	0,25	-	-
20. Kummiliim	1,25	1,75	-	-	-	-	-
21. Värvimullad	0,65	0,20	-	-	-	0,65	0,25
22. Tärklis	-	-	-	-	-	0,65	0,25
23. Dekstriin	0,65	0,10	-	-	-	0,65	0,25
24. Sine	0,40	0,10	-	-	-	-	-
25. Tahm	1,15	0,10	-	-	-	1,15	0,25
26. Kaseelinvärvid	0,65	0,20	-	-	-	0,65	0,25
27. Lasuurvärvid	0,60	0,10	-	-	-	-	-
28. Peits	0,65	0,10	-	-	-	-	-
29. Krookus	0,65	0,20	-	-	-	0,65	0,25
30. Väävel pulbris ja tükkides	0,65	0,10	-	-	-	0,65	0,25
31. Kloorlubi	0,75	0,25	-	-	-	-	-
32. Smirgel	0,65	0,10	-	-	-	0,65	0,25
33. Metallipulbrid	0,65	0,10	-	-	-	-	-
34. Kriit	-	-	-	-	-	0,65	0,25
35. Tsement	0,65	0,20	-	-	-	0,65	0,25
36. Alabaster	0,65	0,20	-	-	-	0,65	0,25
37. Kips	0,65	0,20	-	-	-	0,65	0,25
38. Pimsskivi	0,65	0,10	-	-	-	0,65	0,25

1	2	3	4	5	6	7
39. Talk	-	-	-	-	0,65	0,25
40. Nuuskpiiritus	0,65	0,10	-	-	-	-
41. Sooda	0,65	0,10	-	-	0,65	0,25
42. Booraks	0,65	0,10	-	-	0,65	0,25
43. Vaha	0,50	-	-	-	0,50	-
44. Vasevitriol	1,00	0,25	-	-	-	-
45. Maarjajää	0,85	0,15	-	-	-	-
46. Kampol	0,75	0,50	-	-	-	-
47. Vaik	0,75	0,50	-	-	-	-
48. Naftaliin	0,90	0,10	-	-	-	-
49. Kuivliim	-	-	-	-	0,50	-
50. Silikaatvärvid	0,75	1,50	-	-	-	-
51. Silikaat	0,75	1,00	0,75	0,50	-	-
52. Želatiin	-	-	-	-	0,50	-
53. Poonimisvaha	0,75	1,00	-	-	-	-
54. Vedel maalriliim	0,75	1,75	-	-	-	-
55. Happed	-	-	0,75	-	-	-

2. Käesoleva määrusega kehtestatavad loomuliku kao normid antakse järgmiste kaoliikide katmiseks:

- a) kuivamine;
- b) lendumine;
- c) väljavoolamine;
- d) tolmustumine, mahavarisemine;
- e) kaaluvahe eri tihedusega vedelainete mahumõõduga väljastamisel (sõltuvalt kliimatilistest tingimustest);
- f) kaalumis- ja mõõtmiskaod;
- g) kauba kleepumine kasutatavate tööriistade külge kauba väljastamisel ja väikestes nõudes (pudelitesse) ümberpaigutamisel.

3. Värv-keemiakaubad, mida väljastatakse kauplustele 10 kg pakendites, loetakse tükk-kaupadeks ja neile kaonorme ei rakendata.

Portselan-fajanss- ja klaastoodete ning keemia
ja ehitusmaterjalide kao normid nende ladudes
säilitamisel ning auto-hobuvedudel

(Väljavõte NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrusest nr. 868 1. juulist 1936)¹

1. Kehtestada 1. juulist 1936 Vene NFSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi poolt esitatud juurdelisatud kaupade loomuliku kao piirnormid ladudes säilitamisel ja auto-hobuvedudel järgmistele kaubagruppidele:

- d) portselan-, fajanss- ja klaastooded;
- e) keemiakaubad;
- f) ehitusmaterjalid.

Kauba nimetus	Säilitusaeg	Kaugus km	Kao %
1	2	3	4

1. Portselanist majapidamisesemed

(ka aasia portselan)

säilitamisel:

a) lahtiselt	läbi aasta	-	0,1
b) taaras	-	-	0,15

Auto-hobuvedudel koos laadimisega:

- a) raudteeäärsetes ladudes:

¹ Toodud määrus on välja antud nimetuse all "Vene NFSV Kohaliku Tööstuse Rahvakomissariaadi poolt kehtestatud kaupade loomuliku kao normidest kaupade ladudes säilitamisel ja auto-hobuvedudel".

Vene NFSV Kaubandusministeerium selgitas ringkirjaga 4. juunist 1962, et portselan-, fajanss- ja teiste keraamikatoodete auto-hobuvedel kaugemale kui 30 km tuleb nende purunemisel rakendada pool normidest, mis on kinnitatud nendele kaupadele NSV Liidu Ministrite Nõukogu ja Riikliku Arbitraaži määrusega nr. OU-28 10. veebruarist 1962.

Fajanss-, portselan- ja teiste keraamikakaupade vedamisel kuni 30 km kaugusele kantakse nende kaupade purunemine maha NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määruse nr. 868 1. juulist 1936 alusel.

1	2	3	4
lahtiselt	-	olenemata kaugusest	0,25
taaras	-	"	0,35
b) mitteraudteeäärsetes			
ladudes:			
lahtiselt	-	"	0,25
taaras	-	"	0,35
2. Fajansist majapidamiseseimed			
säilitamisel:			
a) lahtiselt	läbi aasta	-	0,05
b) taaras	-	-	0,15
Auto-hobuvedudel koos			
laadimisega:			
a) raudteeäärsetes ladudes:			
lahtiselt	-	olenemata kaugusest	0,25
taaras	-	"	0,35
b) mitteraudteeäärsetes			
ladudes:			
lahtiselt	-	"	0,25
taaras	-	"	0,35
3. Fajansist sanitaareseimed			
säilitamisel	läbi aasta	-	0,05
Auto-hobuvedudel koos			
laadimisega			
a) raudteeäärsetes ladudes:			
lahtiselt	-	olenemata kaugusest	0,25
taaras	-	"	0,50
b) mitteraudteeäärsetes			
ladudes:			
lahtiselt	-	"	0,70
taaras	-	"	0,70
4. Fajansstooted ehitustel			
Säilitamisel lahtiselt	läbi aasta	-	0,05
Auto-hobuvedudel koos			
laadimisega:			
a) raudteeäärsetes ladudes:			
lahtiselt	-	olenemata kaugusest	0,25

	2	3	4
b) mitteraudteeäärsetes ladudes lahtiselt	-	olenemata kaugusest	0,50
5. Sordinõud			
Säilitamisel:			
a) lahtiselt	läbi aasta	-	0,50
b) taaras	-	-	0,5
Auto-hobuvedudel koos laadimisega:			
lahtiselt	-	kuni 10 km	0,25
taaras	-	üle 10 km	0,50
6. Majapidamisonõud			
Säilitamisel lahtiselt ja taaras	läbi aasta	-	0,75
Auto-hobuvedudel koos laadimisega:			
a) raudteeäärsetes ladudes:			
lahtiselt	-	sõltumata kaugusest	0,25
taaras	-	"	0,35
b) mitteraudteeäärsetes ladudes			
lahtiselt	-	"	0,25
taaras	-	"	0,35
7. Elektrivalgustuseseemed			
Säilitamisel:			
a) lahtiselt	läbi aasta	-	0,05
b) taaras	-	-	0,05
Auto-hobuvedudel koos laadimisega:			
a) raudteeäärsetes ladudes:			
lahtiselt	-	sõltumata kaugusest	0,05
taaras	-	"	0,07
b) mitteraudteeäärsetes ladudes:			
lahtiselt	-	"	0,80
taaras	-	"	0,90

1	2	3	4
8. Lambiklaasid			
Säilitamisel			
a) lahtiselt	läbi aasta	-	0,50
b) taaras	-	-	0,50
Auto-hobuvedudel koos laadimisega			
a) raudteeäärsetes ladudes:			
lahtiselt ja taaras	-	sõltumata kaugusest	0,35
b) mitteraudteeäärsetes ladudes			
lahtiselt	-	"	0,5
taaras	-	"	0,7
9. Lambitooted			
Säilitamisel lahtiselt ja taaras	läbi aasta	-	0,05
Auto-hobuvedudel koos laadimisega			
a) raudteeäärsetes ladudes			
taaras ja lahtiselt	-	sõltumata kaugusest	0,35
b) mitteraudteeäärsetes ladudes			
lahtiselt	-	"	0,50
taaras	-	"	0,10
10. Poolvalge aknaklaas			
Säilitamisel taaras	läbi aasta	-	0,25
Auto-hobuvedudel koos laadimisega			
a) raudteeäärsetes ladudes:			
taaras	-	sõltumata kaugusest	0,70
b) mitteraudteeäärsetes ladudes, taaras	-	"	0,70
11. Böömi aknaklaas			
Säilitamisel	-	-	0
Auto-hobuvedudel koos laadimisega	-	-	0

	1	2	3	4
12. Tehniline klaas				
Säilitamisel lahtiselt		läbi aasta	-	0,5
Auto-hobuvedudel koos				
laadimisega		läbi aasta	sõltumata kaugusest	0
13. Kantselikaubad (tindi- potid "neprolivaika")				-
Säilitamisel lahtiselt		läbi aasta	-	0,4
Auto-hobuvedudel koos				
laadimisega				
a) raudteeäärsetes ladudes				
lahtiselt		läbi aasta	sõltumata kaugusest	0,4
b) mitteraudteeäärsetes ladudes				
lahtiselt		"	"	0,1

Kauba nimetus	Säilitamisel ladudes						Auto-hobuvel			Kao %	
	Lao- ruu- mi liik	Taa- ra- liik	Aas- ta- aeg	Sai- li- tus- ajad	Kao %		kaugus km	taa- ras	lah- ti- selt	pea- le- laa- di- mi- sel	maha- laa- di- mi- sel
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
VI. Mit- mesugused kaubad Booraks kristal- lides ja pulbris	ha- ri- lik	puu- tün- nid	sõl- tu- ma- ta ajast	kuni 6 kuud	0,15	-	kuni 50	0,07-	-	-	-
Potas	"	"	"	"	0,07	-	kuni 50	0,15	-	-	-
Kaltsi- neeritud sooda	"	"	"	"	0,15	-	kuni 50	0,07	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Sama	ha- ri- lik	ko- tid	sõl- tu- ma- ta ajast	kuni 6 kuud	0,25	-	kuni 50	0,15	-	-	-
Silikaat- tellised	lah- tine	taa- rata	"	"	-	0	kuni 25	0,5	-	0,15	0,15
Tule- kindlad	tellised	kin- nine ladu või katu- sealu- ne	"	"	"	-	0	kuni 25	0,3	-	0,15 0,15
Kustuta- mata	lubi	ladu	"	"	12	0,05	-	kuni 25	-	0,5	0,1 0,15
		või katu- sealu- ne		kuud							

Klaasist nääripuuehete kao-(purunemise) normid
jae- ja hulgikaubanduse võrgus

(Väljavõtte NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi käskkirjast nr. 688 15. veebruarist 1939)

Arvestades klaasist nääripuuehete purunemist ehete müümisel jaekaubandusvõrgus kui ka nende ladudes säilitamisel ja edasisaatmisel, käsin:

Kehtestada klaasist nääripuuehete kao-(purunemise) normid:

- ehete müümisel kauplustes, kioskites - mitte üle 2,5% klaasist nääripuuehete realiseerimise summast;
- ladudes säilitamisel ja edasisaatmisel, mis on seotud ehete

ümberpakkimise ja sorteerimisega - mitte üle 2,0% klaasist nääri-
puuehete käibest.

Kaonormide kinnitamisest plastmassist majapidamis-
tarvetele ja pudukaupadele

(Väljavõte ETKVL Kaubandusvalitsuse ringkirjast nr. KVO-141-7 28.
märtsist 1967)

Saadame Teile teadmiseks Eesti NSV Kaubandusministeeriumi
käskkirjaga nr. 96 15. juunist 1960 kinnitatud kao normid plastmas-
sist majapidamistarvetele ja pudukaupadele. Eesti NSV Kaubandusmi-
nisteeriumi teatel on keelatud rakendada neid kao norme plastmas-
sist mänguasjadele. Transpordil purunenud plastmassist mänguasjad
tuleb nende saabumisel akteerida ja ettevõtetele kohe tagasta-
da kvaliteetsetega ümbervahetamiseks.

L i s a: Ärakiri ENSV kaubandusministri käskkirjast nr. 96 15. juu-
nist 1960.

ENSV KAUBANDUSMINISTEERIUMI

k ä s k k i r i nr.96

15. juunil 1960

Tallinn

Kaonormide kinnitamisest plastmassist majapidamistarvetele ja
pudukaupadele

Vene NFSV Kaubandusministeeriumi Kaubanduse ja Ühiskondliku
Toitlustamise Teadusliku Uurimise Instituut on välja töötanud plast-
massist majapidamistarvete ja pudukaupade purunemisel piirkaonormid,
mis on kinnitatud Vene NFSV Kaubandusministeeriumi käskkirjaga nr.
180 9. aprillist 1960.

K ä s i n:

Kehtestada ENSV Kaubandusministeeriumi kaubandusorganisatsioo-
nidele alates käesoleva käskkirja väljaandmisest plastmassist maha-
pidamistarvete ja pudukaupade purunemisel ülaltähendatud kaonormid
vastavalt lisale 1 ning samuti eeltähendatud normide rakendamise ju-
hend vastavalt lisale 2.

Lisa 1

Eesti NSV kaubandusministri
käskkirjale nr. 96 15. juu-
nist 1960

Kaonormid plastmassist majapidamistarvete ja
pudukaupade purunemisel riikliku kaubanduse
ettevõtetes

	Kaubanormid %-des saabunud kaubapartii maksumusest	
	aminoplastist, fenoplastist ja polüstüroolist tooted	orgaanilistest klaasist tooted
1. Toodete saabumisel vahetult sama linna tehasest	0,3	0,2
2. Toodete saabumisel sama linna tehasest, kuid läbi lao	0,4	0,3
3. Toodete saabumisel vahetult väljaspool linna piire asuvast tehasest	0,5	0,3
4. Toodete saabumisel väljaspool linna piire asuvast tehasest, kuid läbi lao	0,6	0,4

Kaonormide rakendamise juhend plastmassist
majapidamistarvete ja pudukaupade purunemisel

1. Plastmassist majapidamistarvete ja pudukaupade purunemisel kinnitatud kaonormid on kehtivad ENSV riikliku kaubanduse jaeettevõtteis.

2. Hulgibaasid võivad neid norme rakendada ainult neil juhtudel, kui lattu saabuvad tooted täielikult lahti pakitakse, kontrollitakse ja kontrollimise tulemused ettenähtud korras vastava aktiga vormistatakse.

3. Neid norme ei kasutata eeltähendatud plastmassiliikidest nõõpidele, kammidele ja harjadele.

4. Normid on kindlaks määratud protsentides saabunud kaubapartii maksumusest kahjude kattteks, mis tekivad raudtee-, laeva- ning auto-hobuvedude puhul.

5. Normid on piirnormid ja neid rakendatakse ainult juhul, kui kaubapartii vastuvõtul avastatakse purunemine, mille kohta koostatakse akt. Neid norme ei rakendata kaupade inventeerimisel.

6. Juhul, kui hulgibaasid tehastelt saadud tooted täielikult lahti pakivad ja jaeettevõtetele oma pakendis edasi saadavad, rakendavad nad purunemise avastamisel norme, mis on ette nähtud kaubandusettevõtetele, kes saavad kaubad otse tehastest.

7. Kadude mahakandmine eeltähendatud normide piires toimub ainult purunemise kohta vormistatud aktide esitamisel.

Termoreaktiivsetest materjalidest (aminoplastid, fenoplastid) toodete purunemisel esitatakse aktid nende hävitamise kohta.

Termoplastmaterjalidest (polüstürool, orgaaniline klaas) toodete vigastamise kohta koostatud aktile lisatakse väljamiskiri nende üleandmisest kohalikule "Utiilsõrjo" organisatsioonile.

8. Pretensioonid vigastatud toodete maksumuse hüvitamiseks kauba purunemisel teel üle ettenähtud normi esitatakse hankijatele ettenähtud korras ja tähtaegadel.

9. Plastmasstooded, mille vigastused ei mõjuta nende kasutamist (väikesed praod ja äralöödud tükid, läike tuhmumine, värvuse muutumine, krobelisus jne.), hinnatakse alla ettenähtud korras.

10. Orgaanilisest klaasist tooted, mille üksikud detailid on vigastamise tagajärjel liimist lahti läinud, taastatakse kaubandusorganisatsioonide vahenditega ja realiseeritakse harilikus korras.

11. Kaubakadude mahakandmine varaliselt vastutavate isikute arvelt, mis on kujunenud purunemise tagajärjel kindlaksmääratud normide piires, toimub hindadega, millega kaubad on arvele võetud.

12. Kohalikel kaubandusorganisatsioonidel ei ole õigust kindlaksmääratud norme muuta. Kõik ettepanekud kaonormide muutmise kohta plastmassist toodete purunemisel esitatakse ENSV Kaubandusministeeriumile ja neid võib rakendada ainult pärast nende kinnitamist ENSV Kaubandusministeeriumi poolt.

Kaonormide kinnitamisest parfümeeria- ja kosmeetikakaupadele

(Väljavõte ETKVL-i juhatuse ringkirjast nr. KR-2-161 2. juulist 1968)

1. Saadame Teile kasutamiseks Eesti NSV Kaubandusministeeriumi käskkirja nr. 129 26. juunist 1961 "Kaonormide kinnitamisest parfümeeria- ja kosmeetikakaupadele" koos kaonormide piirmääradega (lisa 1) ning nende kasutamise juhendiga (lisa 2).

2. Klaastaras olevate purunenud parfümeeria- ja kosmeetikakaupade akteerimiseks kasutage ETKVL-i vormi nr. 236.

Komisjonide määramisel purunemisaktide koostamiseks juhendiga ETKVL-i juhatuse määrusest nr. 125 14. septembrist 1967.

3. Jaekaubandusettevõtetes kandke inventuuridevahelisel perioodil akteeritavate purunenud klaastaras olevate parfümeeria- ja kosmeetikakaupade jaemaksumus, kui purunemises süüdlasi ei ole, konto nr. 31 allkontole "Kaod kaubalis-materiaalsete väärtuste riknemisest läbivaatamata aktide alusel". Need summad jäävad sellele kuni järgmise inventuurini nende kandmiseks käibekuluku, pärast inventuuridevahelise perioodi, parfümeeria- ja kosmeetikakaupade jaoks käibe kindlaksmääramist, lubatud piirkaonormide ulatuses loomuliku kaona ja üle selle ülenormatiivse kaubakaona.

EESTI NSV KAUBANDUSMINISTEERIUMI

K Ä S K K I R I

nr. 129 26. juunist 1961

Kaonormide kinnitamisest parfümeeria- ja kosmeetika-
kaupadele

Käsin:

1. Kinnitada ja rakendada alates 1. juulist 1961 Vene NFSV Kaubandusministeeriumi Kaubanduse ja Ühiskondliku Toitlustamise Teadusliku Uurimise Instituudi poolt välja töötatud parfümeeria- ja kosmeetikakaupadepiirkaonormid purunemisest vastavalt lisale 1 ja nende kasutamise juhendi vastavalt lisale 2.

2. Käesoleva käskkirja väljaandmisega lugeda Eesti NSV territooriumil kehtetuks NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirja nr. 295 24. juunist 1957 punkt 3 klaastaras olevate parfümeeria- ja kosmeetikakaupade kohta ning NSV Liidu Kaubandusministeeriumi ringkirjad nr. 04 7. jaanuarist 1954 ja nr. 095 7. märtsist 1957.

Lisa 1

Eesti NSV Kaubandusministeeriumi
käskkirjale nr. 129 26. juunist
1961

Parfümeeria- ja kosmeetikakaupade kaonormid
riikliku kaubanduse ettevõtetes

	%-des saabunud kaupade maksumusest
I. Kauba-(hulgi-) baasid	
1. Kaupade saamisel kehalikest vabrikutest ja väljastamis- baasidest	0,01
2. Kaupade saamisel teiselinna- listelt hankijatelt	0,02
II. Jaekaubandusettevõtted	%-des realiseeritud kaupade maksumusest
1. Tallinna linna jaekaubandus-	

ettevõtted, kes saavad kauba kohalikest hulgibaasidest	0,18
2. Kõigis Eesti NSV linnades (välja arvatud Tallinn) asuvad jaekaubandusettevõtted, kes saavad kauba hulgibaasidest ¹	0,22
3. Jaekaubandusettevõtted, kes saavad kauba transiidina vahetult parfümeeriavabrikute väljastamisbaasidest	0,18

¹ Vene NFSV kaubandusministri käskkirjas nr. 296 17. maist 1961, mille alusel on käesolevad normid kinnitatud, on käesolev punkt sõnastatud järgmiselt:

"Kõigis oblasti linnade ja rajoonide jaekaubandusettevõtetes, mis saavad kaubad neid varustavast hulgibaasist". Koostaja märkus.

J u h e n d

klaastaaras parfümeeria- ja kosmeetikakaupade kaonormide kasutamiseks kauba vastuvõtmisel, transportimisel, säilitamisel ja müümisel

1. Klaastaaras parfümeeria- ja kosmeetikakaupadele kinnitatud purunemise kaonormid kehtivad Eesti NSV-s riikliku kaubanduse hulgi- ja jaeettevõtetes.

2. Norme kasutatakse ainult klaastaaras parfümeeria- ja kosmeetikakaupade puhul.

3. Normid on piirnormid ja on kinnitatud kahjude (purunemise) katteks, mis tekivad kaupade vastuvõtmisel, transportimisel, säilitamisel ning müümisel.

4. Purunemiskahjude tõestamiseks koostatakse akt tüüpvormil nr. 12 komisjoni poolt, kuhu kuuluvad kõrgemalseisva organisatsiooni esindajad, ettevõtte direktor, varaliselt vastutav isik ja ametiühinguorganisatsiooni esindaja.

Suurtes universaalkauplustes ja kauplustes, kus direktorid ei ole varaliselt vastutavad, pole kõrgemalseisva organisatsiooni esindaja juuresolek kohustuslik.

Aktides näidatakse tingimata purunemise põhjused ja selles süüdi olevad isikud.

Tootmispraagi tõttu tekkinud ja vastava aktiga vormistatud kahjude (pragunemine, möranemine, pinnamullid, õhenemine jne.) kohta esitatakse hankijale pretensioon. Neid kahjusid käesoleva määrusega kinnitatud purunemise kaonormide hulka ei arvata.

5. Väikeste, kasutamistingimusi mittemõjutavate klaastaara rike- ketega parfümeeria- ja kosmeetikakaubad (vedeliku täieliku säilimise juures) kuuluvad kehtestatud korras ümberhindamisele ja realiseerimisele. Purunemisest tekkivate kahjude mahakandmise aktidele neid ei kanta.

6. Parfümeeria- ja kosmeetikakaupade purunemise ilmnemisel pürpriiskarpides rakendatakse kaonorme ainult purunenud pudelite, mitte aga komplekti (karbi) maksumusele.

7. Jaekaubandusorganisatsioonide ja universaalkaupluste laod, kus parfümeeria- ja kosmeetikakaupu võetakse vastu välise ülevaatusel teel tseehhipakendis, kasutavad hulgibaasidele kehtestatud purunemise kaonorme.

Jaekaubandusorganisatsioonide ja universaalkaupluste ladudes, kus parfümeeria- ja kosmeetikakaupu võetakse vastu nende üldise kontrollimisega, jaotatakse jaekaubandusettevõtetele kehtestatud kaonormid lao ja jaekaubandusvõrgu (osakonnad, universaalkaupluste sektsioonid) vahel selliselt, et nende üldmäär ei ületaks kehtestatud kaonormi. Kaonormi jaotamise määrad tehakse teatavaks kõigile varaliselt vastutavatele isikutele.

8. Kaod kantakse maha kehtestatud ulatuses ainult ettenähtud korras vormistatud ja kinnitatud aktide alusel, mis tõendavad klaastaaras parfümeeria- ja kosmeetikakaupade purunemist, ja millel on märkus purunenud kaupade hävitamise kohta.

9. Pretensioonid kahjude hüvitamiseks kaupade purunemisest teel üle lubatud kaonormide esitatakse hankijaile ettenähtud korras ja tähtaegadel.

10. Varaliselt vastutavate isikute arvelt kantakse lubatud kaonormide piires purunenud kaubad maha nende arvele võtmise hindades.

11. Kohalikel kaubandusorganitel ja -organisatsioonidel ei ole õigust kehtestatud norme muuta. Kõik ettepanekud kehtestatud parfümeeria- ja kosmeetikakaupade purunemise kaonormide muutmiseks esitatakse Eesti NSV Kaubandusministeeriumile ja neid võib rakendada ainult pärast nende kinnitamist Eesti NSV Kaubandusministeeriumi poolt.

Eritingimused

portselan- ja fajansskaupade ning klaastoodete

hankimisel

(Kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži määrusega nr. OU-28 10. veebruarist 1960)

Lisa

portselan- ja fajansskaupade ning klaastoodete hankimise eritingimuste juurde

Portselan- ja fajansskaupade ning klaastoodete purunemise normid

A. Kõikide tööstusettevõtete klaastoodetele

	Saamisel raudteearsetes ladudes %des		Saamisel väljaspool jaama piirkonda asuvas ladudes %des	
	pakkides	kastides	pakkides	kastides

1. Sordinõud, termose kolbid ja lambitooded	1,5	2,0	2,5	3,0
2. Majapidamisonõud, lambi- klaasid	2,0	2,5	3,0	3,5
3. Väike klaastaara	1,0	1,5	2,0	2,5
4. Peeglid	-	2,0	-	3,0

B. Vene NFSV tööstuse portselan- ja fajansstoodetele

1. Majapidamise ning meditsiini- line portselan ja mänguasjad	0,9	1,1	1,4	1,8
2. Tehniline ja elektrotehniline portselan	0,7	0,9	1,1	1,2
3. Majapidamise fajanss, majoo- likatooded ja mänguasjad	1,0	1,2	1,5	2,0
4. Ehitus- ja sanitaar-olustiku- line fajanss	0,9	1,1	1,4	1,8
5. Kunstiline portselan ja fajanss (kujud, büstid, välja arvatud mänguasjad)	1,5	2,0	2,2	2,5

C. Ukraina NSV tööstuse portselan- ja fajansstodele

	Saamisel raudtee- äärsetes ladudes %-des		Saamisel väl- jaspool jaama piirkonda asuvates la- dudes %-des
	lahtiselt	taarasta- tult	
1. Majapidamise ning meditsiini- . line portselan ja mänguasjad	0,6	0,6	0,9
2. Majapidamise fajanss, majooli- katooted ja mänguasjad	0,6	0,6	1,0

D. Läti NSV tööstuse portselan- ja fajansstodele

1. Majapidamise portselan (kaasa . arvatud aasiapärase)	0,9	1,1	1,8
2. Kunstiline portselan	1,5	2,0	2,5
3. Majapidamise fajanss	1,0	1,2	2,0

Märkus: Kauba saatmisel otse, raudtee ja veete segaühenduse kasutamise suurendamiseks suurendatakse purunemise norme 50% võrra.

S i s u k o r d

Eessõna	3
I. Toidukaupade loomuliku kao normid	4
Toidukaupade, värsked kartuli, köögi- ja puuvilja loomuliku kao normide kinnitamisest (väljavõtte NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjast nr. 130 15. augustist 1967)	4
Lisa 1 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 130 15. augustist 1967. Toidukaupade loomuliku kao normid linna ja maa jaekaubandusvõrgus	6
Liha ja lihasaadused	6
Vorsttooted	8
Suitsulihatooted	8
Kala ja kalakaubad	9
Piima-rasvakaubad	11
Juustud	11
Pagaritooted	12
Kondiitritooted	13
Bakaalkaubad	13
Kuivatatud ja külmutatud puu- ja aedviljad, seened, tomatipüree ja tomatipasta	14
Värsked kartul, köögi- ja puuvili	15
Lisa 2 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 130 15. augustist 1967. Loomuliku kao normid toidukaupade säilitamisel linna ja maa jaekaubandus- ning toitlustusettevõtete ladudes ja baasides	18
Liha ja lihasaadused	18
Kala ja kalasaadused	21
Piima-rasvakaubad	23
Kondiitritooted	26
Bakaalkaubad	27

Lisa 3 NSV.Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 130 15. augustist 1967. Juhend toidukaupade loomuliku kao normide rakendamiseks linna ja maa jaekaubandusvõrgus	32
Lisa 4 NSV.Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 130 15. augustist 1967. Juhend loomuliku kao normide rakendamiseks toidukaupade säilitamisel linna ja maa jaekaubandusning toitlustusettevõtete ladudes ja baasides	39
Lisa 5 NSV.Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 130 15. augustist 1967.Loomuliku kao normid värsketele kartulitele, köögi- ja puuviljadele nende lühiajalisel säilitamisel baasides, ladudes ja varumispunktides	45
Lisa 6 NSV.Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 130 15. augustist 1967. Juhend värskete kartulite, köögi- ja puuviljade loomuliku kao normide rakendamise kohta nende lühiajalisel säilitamisel baasides, ladudes ja varumispunktides	48
Toidukaupade loomuliku kao arvestamisest tarbijate kooperatsiooni jaettevõtetes (väljavõte ETKVL Keskraamatupidamise ringkirjast nr. KR-2-169) 28. augustist 1968	52
Loomuliku kao normid toidukaupade säilitamisel ja väljastamisel väikehulgibaasides (lisa 3.NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale nr. 789 5. juulist 1954)	57
Liha ja lihasaadused	57
Vorsttooted ja suitsutatud sealiha	57
Kala ja kalakaubad	58
Piima-rasvakaubad	58
Konserveeritud tooted	59
Bakaal- ja muud kaubad	59
Juhend toidukaupade loomuliku kao normide rakendamise kohta väikehulgibaasides säilitamisel ja väljastamisel (lisa 7 NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale nr. 789 5. juulist 1954)	61

Toidukaupade loomuliku kao normid auto- -hobuveol (lisa 4 NSV Liidu kaubandusmi- nistri käskkirjale nr. 789 5. juulist 1954)	63
Liha ja lihasaadused	63
Kalakaubad	64
Piima-rasvakaubad	64
Kondiitritooted ja leib	65
Bakaalkaubad	66
Liha ja lihasaaduste loomuliku kao normid nende veol vahetult hankijateilt jaekauban- dusvõrku ilma kaubandusorganisatsioonide ladudesse (baasidesse) vedamata (ringveol)	67
Juhend toidukaupade loomuliku kao normide rakendamise kohta auto-hobuvedudel (lisa 8 NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale nr. 789 5. juulist 1954)	68
Vorst- ja suitsulihatoodete jäätmete normid nende müügiks ettevalmistamisel jaevõrgus ning toitlustusettevõtetes (lisa 1 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 187 25. oktoobrist 1968)	69
Vorsttoted	69
Suitsulihatooded	70
Jaevõrgus ning toitlustusettevõtetes vorst- ja suitsulihatoodete müügiks ettevalmistami- sel tekkivate jäätmete normide kasutamise ju- hend (lisa 2 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 187 25. oktoobrist 1968)	70
Loomuliku kao normide kinnitamisest kala kül- mutamisel ja säilitamisel mjasorõbtorgi kül- hoonetes (väljavõte NSV.Liidu Kaubandusminis- teeriumi käskkirjast nr. 107 19. juunist 1968)	71
Lisa 1 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käsk- kirjale nr. 107 19. juunist 1968. Loomuliku kao normid kala külmutamisel	73

Lisa 2 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 107 19. juunist 1968. Glasuurimata külmutatud kala loomuliku kao normid kala säilitamisel külmutuskambrites	75
Lisa 3 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 107 19. juunist 1968. Soojal aastaajal saabunud glasuuritud kala säilitamise loomuliku kao normid põhjatosooni külhoonetes	80
Lisa 4 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 107 19. juunist 1968. Juhend loomuliku kao normide rakendamise kohta värskel kala külmutamisel ja külmutatud kala säilitamisel liidubariikide kaubandusministeeriumide mjasorõbtorgi jaotuskülhoonetes	81
Soovitus kala külmutamisel ja säilitamisel tehnikavate kadude vähendamiseks	85
Toidukaupade loomuliku kao normid linna ja maa jaekaubanduses säilitamisel ladudes ja baasides ning auto-hobuvedudel ja lihasaaduste transiit-(ring-)vedudel (väljavõtte NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomissariaadi käskkirjast nr. 75 20. aprillist 1942)	87
A. Toidukaupade loomuliku kao normid linna ja maa jaekaubanduses	87
Loomasööt	87
B. Toidukaupade loomuliku kao normid linna- ja maakaubanduses säilitamisel ladudes ja baasides	87
Loomasööt	87
Petrooleum	88
Õlgede loomuliku kao normid	88
Loomuliku kao normid heinte ja õlgede töötlemisel	88
Pressitud heina loomuliku kao normid väljas säilitamisel	89
Lahtise heina loomuliku kao normid väljas säilitamisel	90

Lahtise ja pressitud heina loomuliku kao normid pikaajalisel säilitamisel lahtises kohas (väljas) perioodide järgi	1
Eeskirjad suuremahulise loomasööda kaonormide rakendamise kohta	2
C. Toidukaupade loomuliku kao normid auto-hobuvedudel	93
Loomasööt	93
Toidukaupade loomuliku kao normidest väikehulgibaasides säilitamisel ja väljastamisel (väljavõtte NSV Liidu Kaubanduse Rahvakomisariaadi käskkirjast nr. 184 9. juulist 1942)	94
Loomasööt	94
Loomuliku kao normid toidukaupade säilitamisel hulgibaasides, toitlustusettevõtete laoruumides, samuti värsked kartuli ning värskete köögi- ja puuviljade ladudes, mis asuvad Kaug-Põhja ja Arktika rajoonides (väljavõtte NSV Liidu kaubandusministri käskkirjast nr. 270 8. juunist 1957)	95
Lisa 2 NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale nr. 270 8. juunist 1957. Värsketete kartulite, köögi- ja puuviljade loomuliku kao normid pikaajalisel säilitamisel ladudes, kuhjades ja mullakraavides	98
Lisa 3 NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale nr. 270 8. juunist 1957. Toidukaupade loomuliku kao normid säilitamisel ja väljastamisel toitlustusettevõtete laoruumides	103
Liha ja lihasaadused	103
Kala ja kalakaubad	104
Piima-rasvakaubad	104
Kondiitritooted	105
Bakaalkaubad	105
Värsked köögi- ja puuviljad	106
Töödeldud köögi- ja puuviljad ning seemned	107
Lisa 5 NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale nr. 270 8. juunist 1957	

- Juhend värskete kartulite, köögi- ja puuviljade loomuliku kao normide rakendamise kohta pikemaajalisel säilitamisel ladudes, kuhjades ja mulakraavides 108
- Lisa 6 NSV Liidu kaubandusministri käskkirjale nr. 270 8. juunist 1957. Juhend toidukaupade loomuliku kao normide rakendamise kohta toitlustusettevõtete laoruumides säilitamisel ja väljastamisel 111
- Eesti NSV kaubandusministri käskkirjale nr. 66 17. juulist 1970. Värskete puu- ja köögiviljade loomuliku kao normide kinnitamisest auto-hobutranspordil 114
- Lisa 1 Eesti NSV kaubandusministri käskkirjale nr. 66 17. juulist 1970. Värskete kartulite, kapsaste, juurviljade, sibulate ja roheliste aedviljade loomuliku kao normid autotranspordil (vedamisel tavaliste (tavalise veokastiga) ja isotermliste veoautodega) 115
- Lisa 2 Eesti NSV kaubandusministri käskkirjale nr. 66 17. juulist 1970. Loomuliku kao normid värskete puuviljade, marjade, viinamarjade ja köögiviljade - kurkide, kabatšokkide, kõrvitsate, tomatite, pipra, baklažaanide, arbuuside ja melonite transportimisel mitmesugust tüüpi veoautodel 117
- Lisa 3 Eesti NSV kaubandusministri käskkirjale nr. 66 17. juulist 1970. Juhend värskete kartulite, köögi- ja puuviljade loomuliku kao normide rakendamiseks auto-hobutranspordil 119
- Lisa 1 NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee käskkirjale nr. 35 16. aprillist 1964. Juustu loomuliku kao normid säilitamisel hulgikaubanduse organisatsioonide külmhoonetes 123
- Lisa 2 NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee käskkirjale nr. 35 16. aprillist 1964. Juhend juustu loomuliku kao normide rakendamise kohta säilitamisel külmhoonetes 125
- Klaastaaras kaupade kadude (purunemise) mahakirjutamise korrast auto-hobuvedudel.

- (NSV Liidu Ministrite Nõukogu Riikliku Kaubanduskomitee ringkiri nr. 080-75 23. septembrist 1964) 129
- Kauba all olevate klaasnõude ja tühja taara purunemisest tekkinud kao piirnormidest 130
- Lisa 1 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 295 24. juunist 1957. Toidukaupade all olevate klaasnõude purunemisest tekkinud loomuliku kao normid ladudes, baasides, jaekaubandusning toitlustusettevõtetes vastuvõtul, hoidmisel ja väljastamisel ning auto-hobuveol 131
- Lisa 2 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 295 24. juunist 1957. Purunemisest ja täkestamisest tekkinud tühjade klaasnõude kaonormid nõude vastuvõtmisel, hoidmisel ja väljastamisel hulgi- ja jaekaubandusorganisatsioonide taaraladudes, jaekaubandusvõrgus, toitlustusettevõtetes, laadmisel raudteevagunitesse (lotjadele) ning auto-hobutranspordil 133
- Lisa 3 NSV Liidu Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 295 24. juunist 1957. Juhend kaonormide kasutamiseks kaupade all olevate klaasnõude purunemise korral nende vastuvõtul, hoidmisel ning väljastamisel ladudes, baasides, jaekaubandus- ja toitlustusettevõtteis ning auto-hobutranspordil 134
- Tegelike kaubakadude mahakandmise korra-
st iseteeninduskauplustes (väljavõte ETKVL Keskraamatupidamise ringkirjast nr. KR-2-28 13. oktoobrist 1960) 136
- Kaubakadude mahakandmise normide kasutamise korra-
st iseteeninduskauplustes (väljavõte ETKVL Keskraamatupidamise ringkirjast nr. KR-2-223 19. märtsist 1970) 137
- Kaupade mahakandmise normidest toiduainete iseteeninduskauplustes (väljavõte ETKVL-i juhatause määrusest nr. 47 30. märtsist 1970) 138
- Ajutiste kaonormide kinnitamisest toiduainete iseteeninduskauplustes (väljavõte ETKVL-i juhatause 1968.a. 19. märtsi määrusest - koosoleku protokoll nr. 9, p.4). 139

Lisa 1 ETKVL-i juhatus 1968.a. 19. märtsi määrusele (koosoleku protokoll nr. 9, p.4). Juhend kaubakadude mahakandmise korrast üle loomuliku kao normide toiduainete iseteeninduskauplustes ja nende operatsioonide arvestamisest	140
Lisa 2 ETKVL-i juhatus 1968.a. 19. märtsi määrusele (koosoleku protokoll nr.9, p.4). Toiduainete iseteeninduskaupluste töötajate premeerimise kord säästusummade arvel, mis on saadud kaubakadude vähendamise, võrreldes kehtestatud normidega	146
II. Tööstuskaupade loomuliku kao normid	147
Loomuliku kao normide kehtestamisest jaekaubanduses kaupadele, mis pole sisse võetud NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrusesse nr.181 28. märtsist 1935 (väljavõte NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrusest nr. 414 31. maist 1935)	147
Loomuliku kao ja taara kaaluvahe normid värvi-keemiakaupadele jaekaubanduses (NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrus nr. 642 20.juulist 1935)	147
Portselan-fajanss- ja klaastoodete ning keemia ja ehitusmaterjalide kao normid nende ladudes säilitamisel ning auto-hobuvedudel (väljavõte NSV Liidu Sisekaubanduse Rahvakomissariaadi määrusest nr.868 1. juulist 1936)	150
Klaasist nääripunehete kao-(purunemise)normid jaekaubanduse võrgus (väljavõte NSV Liidu Rahvakomissariaadi käskkirjast nr. 688 15. veebruarist 1939)	155
Kaonormide kinnitamisest plastmassist majapidamistarvetele ja pudukaupadele (väljavõte ETKVL Kaubandusvalitsuse ringkirjast nr. KVO-147-7 28.märtsist 1967)	156
Eesti NSV Kaubandusministeeriumi käskkiri nr. 96 15. juunist 1960 "Kaonormide kinnitamisest plastmassist majapidamistarvetele ja pudukaupadele"	156

Lisa 1 Eesti NSV kaubandusministri käskkirjale nr. 96 15. juunist 1960. Kaonormid plastmassist majapidamistarvete ja pudukaupade purunemisel riikliku kaubanduse ettevõtetes	157
Lisa 2 Eesti NSV kaubandusministri käskkirjale nr. 96 15. juunist 1960 "Kaonormide rakendamise juhend plastmassist majapidamistarvete ja pudukaupade purunemisel"	158
Kaonormide kinnitamisest parfümeeria- ja kosmeetikakaupadele (väljavõtte ETKVL-i juhutuse ringkirjast nr. KR-2-161 2. juulist 1968)	159
Eesti NSV Kaubandusministeeriumi käskkiri nr. 129 26. juunist 1961. Kaonormide kinnitamisest parfümeeria- ja kosmeetikakaupadele	160
Lisa 1 Eesti NSV Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 129 26. juunist 1961. Parfümeeria- ja kosmeetikakaupade kaonormid riikliku kaubanduse ettevõtetes	160
Lisa 2 Eesti NSV Kaubandusministeeriumi käskkirjale nr. 129 26. juunist 1961. Juhend klaastaaras parfümeeria- ja kosmeetikakaupade kaonormide kasutamiseks kauba vastuvõtmisel, transportimisel, säilitamisel ja müümisel	162
Eritingimused portselan- ja fajansskaupade ning klaastoodete hankimisel (kinnitatud NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Riikliku Arbitraaži määrusega nr. OU-28 10. veebruarist 1960)	164
Portselan- ja fajansskaupade ning klaastoodete purunemise normid	164
A. Kõikide tööstusettevõtete klaastoodetele	164
B. Vene NFSV tööstuse portselan- ja rajansstodetele	164
C. Ukraina NSV tööstuse portselan- ja fajansstodetele	165
D. Läti NSV tööstuse portselan- ja fajansstodetele	165

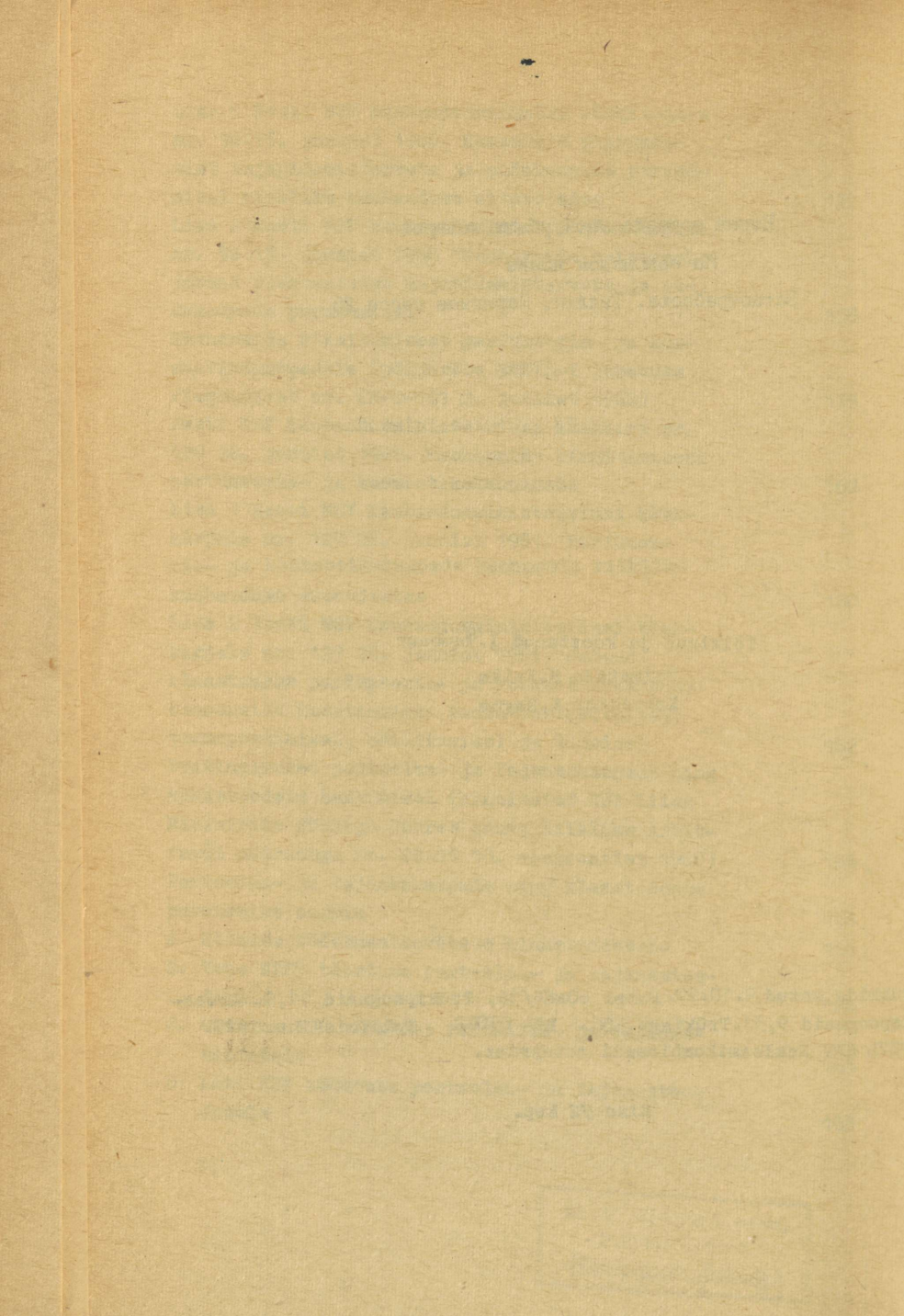
N. V. Gacoli nim.
Jartu Linna
Keskraamatukogu

Нормы естественной убыли товаров
На эстонском языке
Эстпотребсоюз. Таллин, Нарвское шоссе, 23

Tõlkinud ja koostanud I. Tambaur
Toimetaja H. Priks
Korrektor K. Nagus

Trükkida antud 9.10.70. Paber 60x84/16. Trükipoognaid 11,0. Arves-
tuspoognaid 9,31. Trükiarv 500. MB- 09042. Tellimise nr. 1129.
ETKVL KRV Reklaamikombinaadi rotaprint.

Hind 72 kop.

229551

Sept 1 12.02 1975

72 kop.

A
31059

..2603100

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00260310 0